

Huippu-urheilun yhteiskunnallinen perustelu

KOONTI VIITERYHMÄKESKUSTELUJEN YHTEENVEDOISTA 3.3.-7.5.2018

Yhteenvedot kirjoittanut Ilkka Palomäki (ellei toisin mainita)

”Kulttuurihenkilöt”	3.3.2018
Suomen Paralympiakomitean hallitus	5.3.2018
Suomen Olympiakomitean hallitus	12.3.2018
Urheilutapahtumajärjestäjät	13.3.2018
Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssin kansainvälisen nuorisopolitiikan ryhmä	13.3.2018
Suomen Olympiakomitean jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajat	14.3.2018
Suomen Olympiakomitean urheilijavaliokunta	19.3.2018
C6-kaupunginjohtajat	21.3.2018
Suomen Valmentajat ry:n hallitus	21.3.2018
Valtion liikuntaneuvosto jaostoihin	21.3.2018
Kansanedustajat	22.3.2018
Liikunnan aluejärjestöjen toiminnanjohtajat ja puheenjohtajat	23.3.2018
Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan opiskelijat ja henkilökunta	4.4.2018
Yritysjohtajat ja talousvaikuttajat	5.4.2018
Urheiluopistojen hallintopäivät	10.4.2018
Suomen Urheilun Eettisen Keskuksen hallitus	10.4.2018
Johtavat urheilujournalistit	12.4.2018
Kirkon liikunnan neuvottelukunta	16.4.2018
Kuortaneen urheiluopiston valtuusto	28.4.2018
Urheiluoppilaitosten toimijat	7.5.2018
Suurimpien lajien toiminnanjohtajat	8.5.2018

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Yhteisöllisyys

- Huippu-urheilu luo tunteita – yhteisöllisyyden tunne ja kansakunnan eheys tulee sitä kautta.
- Ihana lieveilmiö – tarvitaan myös vapaaehtoisia, jotka ovat tekemässä sitä hommaa, joka aktivoi ihmisiä. Se antaa isoakin yhteiskunnallista merkitystä, kun voi olla toimijana jossain suuremmassa ja löytää sieltä identiteetin kasvua.
- Yhtälö toimii kahteen suuntaan – nuoret ovat saaneet kipinää urheilemiseen toimittuaan lapsena toimitsijoina tapahtumissa
- Kansallisena yhteisöllisyyden tuottajana urheilulla ilmiselvä asema, mutta potentiaali iso myös kansainvälisesti. Esim. Chelsean kannattajia on ympäri maailmaa – urheilulla voima tuoda ihmisiä yhteen myös maan rajat ylittäen. Osoitus siitä, että meillä kaikilla on enemmän yhteistä kuin eroavaisuuksia.
- Esimerkkinä paralympialiike – vaikka maat kilpailevat toisiaan vastaan, kaikki kuuluvat samaan yhteisöön.
- Urheilu on yhteinen nimittäjä – valtaosa tykkää urheilusta joko harrastajana tai seuraajana.

2. Huippu-urheilijoiden esikuvavaikutus

- Identiteetin kasvuun vaikuttavat esikuvat – tarvitaan menestystarinoita. Ei tarvita aina olympiavoittajia. Kun huippu-urheiluorientoitunut ihminen menee altaanreunalle, nuoret katsovat, että wau -> sitä kautta terveitä elämäntapoja saadaan siirrettyä eteenpäin
- Huippu-urheilijoiden esimerkki innostaa liikkumaan kaikkia: vammaisia ja vammattomia, lapsia ja nuoria
- Vammaisten huippu-urheilijoiden kautta lisätään myös yhdenvertaista suhtautumista vammaisia kohtaan
- Myös pettymyksen näkeminen on kasvattavaa -> ennen kaikkea se, että näkee, miten sitä kanavoidaan (Mika Poutalan esimerkki PyeongChangin olympiakisoista)
- Kyse ei ole siitä, että tarvitaan vain huippuja ja harrastajia – molemmat tarvitsevat toisiaan.
- Ilman huippua on vaikea nähdä, että alapuolella olisi laajaa massaa.
- Sama jokaisella elämänalueella – keskimäärin ihmiset kuuntelevat mieluummin Santanaa kuin kitaraa rämpyttelevää veljenpoikaa.

3. Liikunnallisen elämäntavan omaksuminen

- Liikunnallisen elämäntavan omaksuminen on tärkeää kaikille. Osalla se johtaa huippu-urheilijaksi kasvamiseen.
- 99 prosentista ei tule huippu-urheilijoita, mutta heillekin liikunnallinen elämäntapa on ihan yhtä tärkeää.
- Jatkuva kehittyminen ja huippusuorituksen tavoittelu on itsessään jo arvokas taito, jonka oppii huippu-urheilun kautta.
- Huippu-urheilussa kaikki tehdään täysillä. On tiukat tavoitteet, joita kohti mennään. Se on suotavaa meille jokaiselle.

- Amerikkalainen ajattelutapa: yhteiskunnassa laajemminkin on kannustettavaa, että opitaan elämään tavoitteellisesti.
- Kilpailuasetelma ei tarkoita sota. Kilpailu vie kaikkia osallisia eteenpäin.
- Kaikki eivät motivoidu vain mukana olemisesta – osa tarvitsee kilpailuelementin.

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilu on epäeettistä

- Doping, sopupelit yms. raadolliset lieveilmiöt.
- Huippu-urheilu ei ole iso otsikko, jonka alapuolella kaikki on samanlaista.

2. Minkä tahansa viihteen tulisi kustantaa itse itsensä

- Huippu-urheilu on viihdettä siinä, missä mikä tahansa muukin – mutta onko sillä muitakin merkityksiä?
- Mihin vedetään raja, mikä on viihdettä? Miksi esimerkiksi musiikkia tuetaan laaja-alaisesti ja urheilua ei pitäisi tukea?
- Miksi yhteiskunnan pitäisi tukea yksilön ammattia tai harrastusta?
- Jos on vakavarainen laji, joka pystyy kattamaan omat kustannuksensa, miksi yhteiskunnan pitäisi niitä lajeja tukea? Se taas herättää eriarvoisuuskysymyksiä.
- Sama koskee myös urheilijoita – pienelle osalle ei voida jakaa urheilija-apurahaa, kun tulorajat ylittyvät.
- Millä perusteella ylipäätään päätetään, kenelle tuki kuuluu ja kenelle ei?

3. Vastakkainasettelu huippu-urheilun ja kuntoliikunnan välillä

- Vaikea käsittää, koska samat keinot auttavat molempia.
- Jos lapset ja nuoret saadaan liikkumaan, se auttaa kaikkea.
- Huippu-urheilijan polun alkupää on monesti täysin yhtenevä kuntoliikkuajan polun kanssa.
- Onko realistinen ajatus saada kansanterveydelliset edut ilman huippu-urheilua?
- Se ei toimi, jos nuorisolle saarnaa, että tarvitset liikuntaa kohentaaksesi terveyttä. Se lisää tehokkuutta, kun on esikuvia ja innostajia. On iso ero, lähteekö liikunta- tai urheiluharrastus pakotettuna vai henkilökohtaisesta motivaatiosta.
- Esimerkki judon junioriharjoituksista: innostus lisääntyy, kun luo kuvitteellisen tilanteen, jossa menossa on MM-kisojen viimeinen minuutti. Mielikuvat lisäävät intoa, vaikka kyseessä on vain sanaleikki.

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Markkinavoimat eivät voi ratkaista kaikkea nyt, eivätkä tulevaisuudessa

- Suomesta kuolisi monta urheilulajia pois
- Tukea tarvitaan, jotta kehitykseen voi vaikuttaa, sitä voi ohjata ja sille voi antaa suuntaviivoja
- Julkisella rahoituksella toimintaa voidaan ohjata haluttuun suuntaan – esimerkiksi eettisyys kriteerinä
- Jos kysyntä ja tarjonta määrittelee kaiken, käytännössä vain osassa miesten palloilulajeista on mahdollista saavuttaa ammattilaisuus Suomessa ilman julkista tukea (ja nekin lajit saavat julkista tukea)

2. Urheilun rahoitus on kokonaisuus

- Jos huippu-urheilun tukeminen lopetettaisiin, sen mukana kuolisi myös lasten ja nuorten toimintaa sekä monenlaista muuta aktiviteettia
- Huippu-urheilun tuki ei ole aina erillistä – se synnyttää osaamista ja osaajia, jotka monessa lajissa ovat mukana myös harrastetoiminnassa ja lasten parissa

3. Koko yhteiskunta tarvitsee esimerkkejä siitä, kuinka pyritään parhaimpaan ja koetellaan omia rajoja

- Koko huippu-urheilu on oman potentiaalin löytämistä ja saavuttamista
- Se on myös yhteiskunnallisen potentiaalin löytämistä – yhteiskunta tarvitsee eri aloilla ajattelua, jossa koko ajan työnnetään rajoja eteenpäin
- Jos pysytään paikallaan, koko tekemisen meininki kansakuntana supistuu
- Tarvitaan harrastajia, mutta tarvitaan myös se porukka, joka vie sen excellence-tasolle
- Huippu-urheiluun kuuluu fundamentaalisesti se, että aina tullaan paremmaksi – se on uuden generoija sekä yksilölle että koko yhteisölle (esimerkiksi autoilussa turvallisuus- ja teknologiainnovaatiot ovat tulleet moottoriurheilun kautta lähes kaikki)
- Kun livo Niskanen voitti olympiakultaa, sukset loppuivat kaupoista – se kertoo merkityksestä
- Ihmiset peilaavat itseään menestystarinoihin
- Esimerkkivaikutusta olisi paljon vähemmän, jos urheilua ei tuettaisi
- Tai vähintään esimerkit syntyisivät kapeammalta sektorilta

4. Urheilu opettaa myös epäonnistumaan

- Urheilussa harva voittaa – useampi häviää
- Virheiden kautta oppii, eikä voi oppia kuin kokeilemalla
- Onko mikään ympäristö turvallisempi oppia käsittelemään vastoinkäymisiä tai pettymyksiä kuin urheilu?
- Mitään vakavaa ei tapahdu, mutta omaksuu käsittelemismetodeja, millä tavalla pettymyksistä pääsee eteenpäin
- Maailma on täynnä kilpailua – halusi tai ei, sen kanssa on hyvä oppia elämään

5. Yhteisöllisyys ja vuorovaikutustaidot

- Huippuosaaminen kansainvälisesti synnyttää myös yhteenkuuluvuuden tuntua
- Harva asia koukuttaa niin paljon, että ihmiset voivat kokea sen äärellä vahvaa yhdessä tekemisen henkeä – toimii myös surussa (vertaa Mika Poutalan kolmen sadasosan tappio)
- Yhteisöllisyys toimii myös urheilussa sisällään
- Ennen kaikkea joukkueurheilu opettaa vuorovaikutustaitoja
- Aikamoisissa joukkueissa elämää muutenkin eletään
- Urheilu ehkäisee syrjäytymistä

6. Urheilu on voima muuttaa maailmaa

- Jos ei tavoitella menestystä olympialajeissa, Suomi ei ole kohta mukana siellä
- Jos Suomi ei ole mukana olympiakisoissa, poistuu yksi merkittävä kansainvälinen foorumi esimerkiksi poliittiselle yhteistyölle, jossa on mahdollista vaikuttaa kansainvälisiin asioihin
- Jos Suomi on kansainvälisesti näkymätön urheilussa, ei ole sananvaltaakaan

7. Urheilu on itseisarvo myös itsessään

- Urheilun parissa on totuttu tuomaan korostuneesti esiin, kuinka urheilulla itsessään ei ole niin väliä, kunhan se tekee parempia ihmisiä
- Muilla elämän osa-alueilla ei ole tarvetta keksiä lisämerkityksiä – vaikkapa ooppera on keino vaikuttua ja saada itse performanssista lisäarvoa omaan elämään
- Usein urheilu perustelee itsekkin itseään sillä, että urheilu pitää nuoren kaidalla polulla, mutta kuinka moni nuori suuntautuu urheilijan polulle lähtökohtaisesti esimerkiksi alkoholin vaarat välttääkseen? Miksi urheilun itseisarvoista merkitystä pitää itsekkin vähätellä?
- Huippu-urheilu on myös viihdettä – ja sekin on arvo sinänsä
- Matka on tärkeämpi kuin päämäärä (esimerkiksi mitali)
- Lahjakkuuden tunnistaminen (ja kannustaminen) tärkeää millä tahansa osa-alueella
- Meitä inspiroi erilaiset asiat – tarvitaan erilaisia mahdollisuuksia (myös urheilun sisällä, minkä takia laaja lajikartta [lue: ei alistuminen markkinavoimien vietäväksi] on tärkeä asia)
- Urheilu on myös yksi väylä osallistaa jokaista ihmistä yhteiskuntaan

8. Verkostoituminen kansainväliseen yhteisöön

- Monessako muussa asiassa Suomen kansa pystyy vertailemaan itseään muihin kansainvälisesti?
- Maailma on alati kansainvälistyvä – huippu-urheilu on konkreettinen mittari
- Huippu-urheilu on hyvä tapa päästä kansainväliseen vertailuun
- Myös esim. Pisa-tutkimus hyvä esimerkki
- Miksi esim. yritysmaailmassa pitäisi tyytyä olemaan Suomen paras?
- Huippu-urheilulla on tässäkin mielessä valtava esikuvavaikutus

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Urheilun ulkokehältä nousee herkästi lieveilmiöt esiin

- Kritiikin kärkenä ovat aina urheiluun liittyvät epäterveet ilmiöt
- Epäeettisyys, doping, broilerituotanto, loukkaantumiset – halutaanko vastenmielisissä ilmiöissä olla mukana?
- Toisaalta, se lisää myös tarvetta olla mukana kansainvälisessä päättämisessä, jotta lieveilmiöt eivät pääse hallitsevaan osaan (vertaa ylempää kohta kuusi)

2. Rehellisyys ja avoimuus eivät aina toteudu

- Oma pesäkin syyllistyy lieveilmiöihin peittelemällä epäkohtia
- Raha sotkee herkästi asioita

3. Pitääkö yhteiskunnassa fokusoida asioihin, joista yhteiskunta saa tuloja?

- Se on yksi mahdollisuus, että rahat laitetaan muualle
- Urheilun ympärillä myös pyörii paljon rahaa – lähes varmaa, että tuo enemmän rahaa kuin vie
- Jos markkinavoimat saavat määrätä, vain vahvat jäävät henkiin

4. Onko huippu-urheilu tulevaisuuden juttu?

- Miten pitää asemat, jotta esim. käpyjen kerääminen ei luo suurempia merkityksiä?
- Huippu-urheilun kasvu on pienentynyt
- Liikunta ja urheilu on Suomessa 5,5 miljardin euron bisnes

5. Tasa-arvo ei toteudu täydessä mitassaan

- Harva lajiliitto on sellainen, joissa naisia on yhtä paljon kuin miehiä
- Kiintiöt kasvattavat nopeutetussa aikataulussa väkisinkin uusiin tehtäviin
- Esimerkiksi Ruotsissa on otettu kiintiöt käyttöön urheilun parissa

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Urheilu ja liikunta on suomalaisille kansallista kulttuuripääomaa

- Se on tärkeää meille sekä historiallisesti että esikuvien kautta
- Kulttuuripääoma on iso möykky, mutta urheilu on osa sitä luomassa me-henkeä
- Vaikea perustella, miksi urheilulla ei olisi roolia siinä kokonaisuudessa myös tulevaisuudessa
- Myös esim. PyeongChangin talviolympiakisojen katsojaluvut tukevat tätä

2. Lajien monimuotoisuus on arvokasta – myös esikuvallisesta aspektista

- Huippu-urheilu tukee kaikkea urheilua, ja toisinpäin
- Jos valitaan Uuden-Seelannin tie ja ohjataan tukea kapeammalle sektorille, huippuja syntyy todennäköisemmin kyseisiin lajeihin – mutta kiinnostavatko ne lajit kaikkia?
- Jos 10-vuotiaalla lapsella ei ole tarjolla kuin rajattu määrä polkuja, se määrittelee valintaa urheilun tai urheilemattomuuden välillä – se on nähty näissä keskittämisen maissa
- Pyramidimalli – jotta huipulle voi tulla, pohjan pitää olla laaja
- Lajikirjo olisi todennäköisesti kapeampi, jos huippu-urheilua ei tuettaisi
- Huippu-urheilu luo tulevaisuutta
- Kynnistä 50-vuotiasta on vaikea enää saada innostumaan liikunnasta
- Seitsenvuotias sen sijaan katsoo Tommi Evilän hyppäämistä, ja saa siitä sen kipinän
- Jos on tarjolla vain muutama laji, jolla on tarjota polku huipulle, koko urheilu- ja liikuntakokonaisuudesta hukataan väkeä pois
- Jos nuorten urheilijoiden valintavaiheessa lajeja on jo esivalittu, oman kulttuuriskenensä kautta valintoja tekevät nuoret valitsevat jotain ihan muuta, jossa voi menestyä (esim. E-sports) -> tässä suhteessa huippu-urheilun monimuotoinen tukeminen on perusteltua myös kansanterveydellisistä syistä
- Huippu-urheilulla on esikuvana sellaisia yhteiskunnallisia vaikutuksia, jotka ulottuvat myös urheilumaailman ulkopuolelle
- Esimerkkinä Zlatan Ibrahimovic: kaikki maailmassa tietävät, että kyseessä on nimenomaan ruotsalainen huippujalkapalloilija, jolloin kaikki tietävät, mikä on Ruotsi. Samalla Ruotsissa getoissa asuvat nuoret näkevät, että on mahdollista nousta johonkin korkealle sieltä.
- Toinen esimerkki paraurheilijoista: moni esteellinen näkee, että urheilun kautta voi nousta sellaisiin saavutuksiin, jotka ovat itsellekin mahdollisia – myös muilla elämän osa-alueilla

3. Huippu-urheilu on menestys- ja olosuhdegeneraattori

- Huippu-urheilun avulla luodaan olosuhteita harrastajillekin
- Jos tarvitaan investointeja uutta painimolskia varten, poliittisessa päätöksenteossa on huomattavasti helpompaa saada se investointi tehtyä jonkin huippu-urheilutapahtuman varjolla
- Suomalaiset opetetaan hyviksi häviäjiksi ja pärjäämään – millään elämänalueella on vaikea pärjätä ilman menestyshakuisuutta
- Huippu-urheilu on turvallinen pelikenttä menestyshakuisen elämän tavoittelulle

4. Yhteisöllisyys ja kansallisylpeys

- Harvassa ovat tilanteet, jossa suomalainen mies haluaa tuntematonta
- Sellaista tapahtuu urheilukatsomoissa, kun hurrataan Suomen puolesta tai oma joukkue tekee maalin
- Huippu-urheilu tuo sitä yhteisöllisyyttä aivan eri tavalla kuin mikään muu elämän osa-alue
- Urheilun kautta kumpuava kansallistunto on paljon vahvempaa kuin muualla – esim. taiteilijan menestyminen maailmalla ei tunnu olevan ihan sama asia
- Huippu-urheilutapahtumat tuovat hyvinvointia mm. vapaaehtoisille, jotka eivät välttämättä muuten olisi huippu-urheilun kanssa tekemisissä
- Vaikutus on siis laaja-alaisempi kuin vain liikkujille tai huippu-urheilun aktiivisille seuraajille
- Tapahtumat tuovat myös ympäristölle rahaa

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Kannattaako yhteiskunnan panostaa olosuhteisiin sellaisissa lajeissa, jotka eivät tuota esikuvallisuutta tai kansanterveydellistä vaikutusta?

- Esimerkkinä mäkihyppy tällä hetkellä
- Kannattaako yhteiskunnan panostaa olosuhteisiin, joita tarvitaan mäkihypyn harjoittamiseen?
- Tällä hetkellä laji ei tuota esikuvallisuutta, eikä varsinkaan kansanterveydellisiä hyötyjä
- Se raha lienee perusteltua suunnata johonkin kansanterveydellisesti hyödyllisempään
- Samaa voi miettiä myös uusien extreme-lajien kanssa – olisi erittäin kyseenalaista lähteä rakentamaan esimerkiksi alamäkiluistelurännejä tai kelkkailurataa yhteiskunnan varoilla
- Taloudellinen näkökulma pitäisi tuoda esiin kattavasti
- Mäkihyppy ei välttämättä tuota kansanterveyttä, mutta samaan aikaan se voi olla matkailuinvestointi
- Samalla tavalla voisi miettiä, että valtio ostaa Kimi Räikkösen F1-auton ja tekee siitä matkailunähtävyyden
- Tai jos Rovaniemelle rakentaisi kelkkailurännin, se voisi tuoda hirvittävän määrän matkailijoita (niitä rännejä ei kauhean monessa paikassa koko maailmassa ole)
- Pehmeät ja kovat arvot pitää osata erottaa – mutta pohjalle pitäisi tuottaa hirveä määrä dataa, jotta pystymme mittaamaan asioita ja keskustelemaan numeroista
- Datan perusteella olisi hedelmällisempää keskustella taloudellisista ulottuvuuksista ja pehmeistä arvoista
- Päätökset eivät saa perustua arvailuihin

2. Onko riittävästi tietoa huippu-urheilun tukemisen vaikuttavuudesta?

- Olisi tärkeää laskea, paljonko se tukeminen tuottaa yhteiskunnallisesti ja mitä sillä saavutetaan
- Tarvitaan kokonaisvaltainen kansantaloudellinen analyysi panos/tuotos-suhteesta, jotta saadaan selville, onko huippu-urheilun tukemisen kokonaistaloudellinen vaikuttavuus merkittävämpi kuin se, että ne rahat käytettäisiin kansanterveyden edistämiseen muilla tavoin
- KIHU on tekemässä sellaista selvitystä, mutta miksi sitä ei tee esim. valtiovarainministeriö?
- Tutkimus ja analyysi pitäisi tuottaa neutraalin toimijan – urheilussa on usein se vika, että sisäpiiri tekee tutkimukset ja selvitykset
- Jos on edes mahdollisuus siihen, että tutkimus ei ole neutraali, tulos ei ole oikea

3. Vastakkainasettelu muiden elämäntilojen kanssa

- Kun huippu-urheilua tuetaan, sen nähdään aina olevan jostain pois
- Yksi näkee, että se on pois kulttuurilta, toinen vanhuksenhoidolta jne.
- Näihinkin täytyy olla vastaukset valmiina

4. Lieveilmiöt huippu-urheilun ympärillä

- Doping, urheiluviedonlyönnin ongelmat jne.
- Myös kasvatuksellisia kysymyksiä – mitä vastata esimerkiksi lapselle, joka kysyy, onko huippu-urheilijaksi mahdollista tulla ilman dopingia?
- Ylipäätään huippu-urheiluun liittyy luonteenpiirteitä, kuten röyhkeys, jotka normaalissa yhteiskuntarakenteessa mielletään hyvevalikoiman ulkopuolelle (vaikka niitä esiintyykin samalla tavalla)

5. Tarvitaanko menestymiseen tukia?

- Moottoriurheilu Suomessa väkilukuun suhteutettuna maailman menestyksekkäintä
- Jos jätetään järjestöjen saamat vuotuiset avustukset pois, moottoriurheilun huippu-urheilutoiminta ei ole ikinä saanut mitään tukia – ja silti on tuotettu kauhea määrä mestaruuksia
- Menestys syntyy viime kädessä urheilijoista itsestään – ja se on mahdollista myös ilman isoja tukia
- Toki moottoriurheilun polku aivan erilainen kuin vaikkapa olympiaurheilussa
- Ja nykyään moottoriurheilussakin ansaitseminen on lähes mahdotonta – tarvitaan tukijoita

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilussa on muillakin yhteiskunnan osa-alueilla arvokkaita elementtejä

- Huippu-urheilussa keskiössä olevaa kilpailemista ja itsensä haastamista tarvitaan muualla yhteiskunnassa
- Esimerkiksi elinikäisessä oppimisessa on tärkeää toistaa ja taas toistaa asioita – vietävissä musiikkiharrastuksesta liikuntaharrastukseen ja oppimiseen
- Kovalla työllä oppii – ja huippu-urheilu korostaa sitä pedagogista puolta
- Esimerkiksi huippu-urheilu liitetään voimakkaasti suomalaiseen sisuun ja suomalaisuuteen, minkä voi toki mieltää myös negatiiviseksi
- Huippu-urheiluun suuntautuminen antaa myös ammatillista pätevyyttä

2. Yhteisöllisyys hyvässä – mahdollisuus purkaa yhteiskunnallisia normeja

- Urheilulla on taipumus tuoda Suomea yhteen kansana
- Moni on saanut elämäänsä sisältöä sitä kautta, että on pyrkinyt huippu-urheiluun mukaan
- Herättää positiivisia tunteita sekä osallistujille että seuraajille
- Huippu-urheilua seuraa valtava määrä ihmisiä
- Se antaa alustan myös vaikuttaa yhteiskunnallisiin normeihin – se toimii molemmin päin
- Vertaa, naisten jääkiekon tukeminen verrattuna pitkälti itse itsensä elättävään miesten jääkiekkoon
- On voimavara, että löytyy erilaisia urheilijoita, jotka edistävät yhteiskunnallisten normien purkamista
- Mahtavaa, että esimerkiksi paralympialaiset olleet näinkin vahvasti esillä
- Upeaa, että esimerkiksi keskustelu porilaisten marssista kiinnostaa ihmisiä
- Samoin avoimesti omaa seksuaalisuuttaan esille tuoneiden urheilijoiden esimerkki rohkaiseva – vaikuttanut positiivisesti ihmisten asenteisiin seksuaalivähemmistöjä kohtaan
- Esimerkit avaavat myös ovia, koska se on ollut aiheena tabu etenkin joukkuelajeissa
- Jos huippu-urheilu saa tukea, se pitäisi myös pystyä sitouttamaan näiden asioiden eteenpäin viemiseen
-> tuki ohjaisi asenteita
- Jos yhdestäkin lipsahduksesta lähtisi rahoitus pois, järjestötkin joutuisivat miettimään näitä asioita ihan uudelta kantilta

3. Kansainvälinen ulottuvuus

- Jos Suomessa järjestetään huippu-urheilutapahtuma, se on valtava investointi monella tasolla
- Antaa myös alustan puhua esim. globaalien ihmisoikeuksien puolesta
- Urheilutapahtumat ovat myös luontaisia paikkoja tavata muiden maiden päämiehiä

4. Urheilu on keino välttää kansainvälisiä konflikteja

- Antropologin puheenvuoro: jalkapallossa paljon samaa kuin heimokansojen sodankäynnissä
- Otetaan kaksi isoa joukkuetta, joissa on 15-30 henkeä
- Laitetaan ne kentälle, vuodatetaan vähän verta ja palataan kotiin sankareina

- Jalkapallossa vain pikkuisen eri säännöt ja asetelma, mutta tietty joukko ihmisiä edustaa isompaa joukkoa ihmisiä
- Hieno eepos, jota ihmiset kaipaavat – jos se ei olisi urheilu, se olisi jotain muuta
- Urheilu terveempää kuin esim. se oikea sodankäynti
- Onko sattumaa, että sotia on käyty vähemmän urheilun kasvun myötä?

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilun esimerkki haastava kasvatuksellisesti

- Pedagoginen lähtökohta hankala, kun vain parhaat pärjäävät huippu-urheilussa
- Tulosorientoituneisuus ja sen lietsominen keskiössä kaikessa
- Sen siirtäminen esim. liikuntaharrastamiseen voisi olla vahingollista
- Moni on esim. traumatisoitunut liikuntatunneilla kilpaurheilumaisen ilmapiirin takia
- Huippu-urheilijoiden joukkoon mahtuu todella vähän porukkaa
- Vielä harvempi voi saada siitä elannon
- Se karsii porukkaa pois – jossain vaiheessa täytyy olla hirmuhyvä, jotta saa olla esimerkiksi jossain joukkueessa mukana
- Kaikilla ei yhtäläiset mahdollisuudet – halutaanko esim. seuratoimintaan kaikenlaisia ihmisiä? Miten vähemmistöt huomioidaan?
- Herkässä iässä oleville ihmisille voi tulla riittämättömyyden tai ulkopuolelle jätetyn tunnetta yms.
- Niin harva tulee sen mankelin läpi, että se voi nostaa kynnyistä harrastaa urheilua ylipäätään
- Huippu-urheilussa menestyvät pääosin ihmiset, jotka keskittyvät itsensä ja muiden voittamiseen – millaisia ideaaleja se tuottaa nuorille? Entä ne ihmiset, jotka haluavat keskittyä esim. muiden tukemiseen?
- Toki huippu-urheilijan taustalla yleensä on tiimi, vaikka esim. mediassa kuva on yleensä individualistinen

2. Yhteisöllisyys pahassa – toksisen maskuliinisuuden dilemma

- Yhteisöllisyys on kaksiteräinen miekka – sulkee myös ihmisiä ulkopuolelle
- Esimerkiksi urheilijoiden haastattelut ovat sukupuolittuneita – naisilta kysytään hyvin eri asioita kuin miehiltä -> tällä ylläpidetään vanhanaikaisia normeja yhteiskunnassa
- Esimerkki omakohtaisesta kokemuksesta Pohjois-Ugandassa: jalkapallo toi toistuvasti miehet yhteen puhumaan yhteiskunnan asioista
- Naisilla oli samaan aikaan joku paikka jossain, mutta se ei liittynyt urheiluun millään tavalla
- Termi toxic masculinity, kun miehet pääsevät puhumaan keskenään urheilusta (ja syrjäyttämään naiset keskustelusta) -> naisia pyritään poistamaan keskustelusta aktiivisesti
- Muun muassa ns. pukukoppipuhe, jota huippu-urheilusta kumpuaa, edistää toksista maskuliinisuutta
- Samoin esim. julkisuudessa olleet Juhani Tammisen ja Aleksi Valavuoren homolausunnot vahvistavat toksisen maskuliinisuuden voimaa
- Huippu-urheilu ei ole ollut tässä keskustelussa tienraivaaja, vaan pikemminkin jälkijunassa mukautuja
- Urheilu harrastuksena lisää yhteisöllisyyttä, mutta tällöin tuki olisi syytä suunnata harraste-, eikä huippu-urheilupuolelle

3. Huippu-urheilussa liikkuu jo valmiiksi rahaa

- Monessa urheilulajissa on jo sponsorisopimukset olemassa
- Moni urheilulaji pystyy pyörimään myös omalla painollaan
- Huippu-urheilu on tärkeää niin kauan, kuin se on tärkeää yleisölle ja sponsoreille – jos ei raha pyöri, sille ei ole kysyntää
- Tärkeämpää laittaa rahaa ruohonjuuritasolle, jotta yhä useampaa suomalaista kannustetaan ylipäättään liikkumaan
- Huippu-urheilu voi toimia esikuvana, mutta rahan pitäisi liikkua ruohonjuuritasolla
- Vertaukset oopperan tukemiseen – sekin koetaan ihan validina kysymyksenä

4. Huippu-urheilumenestyksen yhteiskunnallinen merkittävyys kyseenalaista

- Oleellista ei sinällään ole se, että Suomi voittaa – oleellista on se, että voittaville henkilöille tai joukkueille tarjotaan alusta edistää asioita kansainvälisesti (tai kansallisesti)
- Vaikkapa suomalaisen saavuttamalla olympiavoitolla on merkittävyyttä – mutta saako se mitään muutoksia aikaan missään?
- Jos Suomi voittaa jääkiekon MM-kultaa, torilla tavataan – sillä on jo itsessään merkittävyyttä, mutta onko sillä mitään seurauksia muutamaa lajin harrastamisesta kiinnostuvaa lasta lukuun ottamatta?
- Brändiarvoa esim. hiihtomenestyksellä on, mutta samaan aikaan jossain on maa, jossa niitä mitaleita ei saada
- Miten asiamme olisivat eri tavalla, jos Suomi olisi ottanut vaikkapa jalkapallon MM-kisoista mitaleita?
- Huippu-urheilu tarjoaa puheenaiheita kansainvälisissä kontakteissa, mutta pystymme varmasti puhumaan brasilialaisten kanssa, vaikka emme ole voittaneet jalkapallossa MM-mitaleita – voimme ylpeillä kaikella muulla kuin urheilulla

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilu ja liikunta ovat yhdessä pallo

- Eivät ole toistensa vastakohtia, tai erilaisia palloja
- Jos pallo on toiselta puolelta tyhjä, se ei pyöri
- Liikunta tukee huippu-urheilua, ja huippu-urheilu liikuntaa
- Tätä toistetaan usein -> pitäisi avata, mitä se oikeasti tarkoittaa ja sitä kautta perustella
- Kun puhutaan jostain, on syytä avata tarkasti, mistä on kyse

2. Urheilu rakentaa parhaimmillaan maailmanrauhaa

- Esimerkiksi Pohjois-Korea talviolympiakisoissa 2018
- Urheilu on keino välttää kansakuntien eristäytymistä
- Urheilulla on kykyä lieventää poliittisia jännitteitä (vaikka toki luodakin niitä)
- Haluaako Suomi olla mukana sellaisessa kansainvälisessä toiminnassa, joka tukee mm. tämän kaltaisia hyviä asioita?
- Jos Suomi ei ole näissä keskusteluissa mukana, emme voi ohjatakaan toimintaa oikeaan suuntaan – se on ainoa keino vaikuttaa

3. Eettinen arvopohja tuo merkityksiä

- Kun urheilu toimii eettisesti kestäväällä pohjalla, syntyy paljon positiivista
- Yhteisöllisyys kasvaa, yhdenvertaisuus kasvaa, tasa-arvo kasvaa
- Kestävä kehitys saa lisäpontta
- Kun huippu-urheilu toimii terveeltä arvopohjalta, sillä on äärettömän suuri yhteiskunnallinen merkitys

4. Elämyksellisyys, yhteisöllisyys ja fanikulttuuri

- Esimerkkinä koripallon MM-kisat Bilbaossa
- Sellaista yhteisöllisyyttä on vaikea kuvitella esim. taiteen pariin – ei niitä tunteita saa muun kuin urheilun parista
- Fanikulttuuri yhdistää ihmisiä yhteisöllisesti
- Yhdysvalloissa huippu-urheilu alkaa olla suurin bisneksen laji
- Taiteen eri lajeissa ei mitään vikaa, mutta urheilu omalla tasollaan elämyksellisyyden tuottajana
- Myös taiteessa huiput tuottavat sen elämyksellisyyden, eikä sitä kukaan kyseenalaista (vertaa oopperan rahoitus valtiolta)
- Ilman huippuja ei olisi välttämättä leveää pohjaakaan
- Elämyksellisyyden konseptia myös syytä avata tarkemmin -> tärkeää nostaa esiin, että sitä kautta syntyy myös tuottoa (pelkkä viihde ei argumenttina riittävä)

5. Huippu-urheilun merkitys kansainvälisessä tunnettavuudessa

- Suomi on juostu maailmankartalle jne.
- Maailma tuntee meidät tietynlaisista asioista
- Urheilijat lisäävät Suomen tunnettavuutta maailmalla – ei tietoa, onko tutkittu, kuinka merkittävästi
- Esim. pääministeri on todennut, että Kimi Räikkösen joka ikinen hänen kollegoistaan kansainvälisissä kabineteissa tuntee – miksi valtio ei tähän tartu voimakkaammin?
- Miksi urheilijoita ei oteta voimakkaammin Suomi-brändin rakentamiseen mukaan? He ovat tunnetuimpia suomalaisia ulkomailla -> urheilu nauttii universaalia arvostusta maailmalla

6. Tuki huippu-urheilulle avaa synergiaetuja

- Monessa muussa maassa matkailu ja urheilu kulkevat käsi kädessä – Suomessa näin ei ole käynyt
- Monessa paikassa tehdään investointeja huippu-urheiluun, koska se tuo rahaa takaisin esim. matkailun muodossa
- Ylipäätään huippu-urheilun taloudelliset vaikutukset
- Suomessa on kourallinen huippu-urheilutapahtumia, jotka tuottavat vuosittain miljoonien eurojen taloushyödyt
- Esim. Neste-ralli tuo joka vuosi 20 miljoonaa euroa Jyväskylän talousalueelle -> näitä konkreettisia lukuja pitäisi pystyä lyömään paremmin pöytään
- Tuottaa suoraa rahaa ja ennen kaikkea työllistämisaikutus on suuri (Tommi Mäkisen tehdas työllistää yli sata henkilöä Puuppolassa)
- Urheiluyhteisö tuo liian vähän tätä puolta esiin

7. Huippu-urheilu kerää osaamisresurssia koko yhteiskunnalle

- Huippu-urheilijan polku vaatii aikamoista taitoa oppia
- Kun tavoitellaan huippua jossain lajissa, se vaatii hirveästi osaamisen kehittämistä ja innovatiivisuutta
- Toisin sanoen kerätään osaamispääomaa, jota levitetään uran jälkeen ja jo aikana muuhun yhteiskuntaan (muun muassa lasten ja nuorten urheiluun)
- Monet huippu-urheilun kautta opitut jutut siirtyvät eteenpäin
- Huippu-urheilun kautta on opittu paljon ihmisestä, ihmisen kehittämisestä ja auttamisesta -> paljon annettavaa vaikkapa yritysmaailmaan tai muille yhteiskunnan sektoreille

8. Huippu-urheilun esikuvavaikutus

- Huippu-urheilijat antavat lapsille malleja, mitä tulisi harrastaa
- Kun Suomi voitti samalla kaudella U20 ja U18 MM-kultaa, jääkiekko sai pilvin pimein lisää harrastajia
- Samaan aikaan salibandykerhoista juniorit katosivat
- Huipuilla on suuri merkitys siihen, mitä lapset haluavat alkaa harrastaa

9. Näkyvyys avainasemassa

- Tärkeää: kaiken urheilun ja liikunnan pitää pystyä tuottamaan näkyvyysmateriaalia – täytyy olla esillä
- Kun ei olla esillä, ihmisten kiinnostuskin saattaa lopahtaa
- Rahan liikkumisessa medianäkyvyys on oleellista
- Lajien syytä miettiä myös yhteistyössä keinoja näkyä
- Kun Yle lähtee tekemään pienenkin striimauksen, siinä vaiheessa alkaa rahaa liikkua
- Tutkimusten mukaan kuluttajat katsovat urheilua sekä verkossa että TV:ssä -> urheilun tunnettavuus on hyvin arvostettua

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilun yhteiskunnallinen merkittävyys kyseenalaista

- Paukkuja esim. terveystalouteen vai huippu-urheiluun?
- Ei ole ratkaisu, jos jostain otetaan pois ja sijoitetaan ne jonnekin muualle – iso asia on saada resursseja lisää kaikkeen toimintaan
- Kyseessä on arvokysymys – nähdäänkö huippu-urheilussa yhteiskunnallista merkittävyyttä?

2. Onko valtion tehtävä tukea huippu-urheilua?

- Urheilu saa tukea jo liike-elämältä
- Osa lajeista toimii menestyksekkäästi jo nyt markkinavetoisesti
- Miksi pitäisi tukea, jos kerran on mahdollista pärjätä ilmankin?
- Entä sitten lajit, jotka eivät pysty vastaamaan markkinavetoiseen systeemiin?
- Tai sukupuolten välinen tasa-arvo – onko naisten jääkiekko uhrattavissa, jos markkinat ovat kiinnostuneita vain miesten jääkiekosta?

3. Vastakkainasettelu huippu-urheilun ja ruohonjuuritason välillä

- Jos panostetaan huippu-urheiluun, kuinka paljon syrjäytetään nuoria harrastetoiminnassa?
- Jos tukea lyödään vain huippu-urheiluun, millaiseen asemaan jäävät harrastajat?
- Herkästi asetetaan esim. huippu-urheilu ja hauskuus vastakkain – tietyt tahot näkevät kaiken tämän vastakkainasettelun kautta
- Ketä ajatellaan esimerkiksi olosuhteiden kuntoon laittamisessa ja liikuntapaikkarakentamisessa?

4. Huippu-urheilu on kaikkiaan marginaali-ilmiö

- Joskin hyvin näkyvä sellainen
- Etenkin jotkin huippu-urheilun osat ovat marginaalisia – ei ole realismia, että harrastajamäärät ovat valtavia

5. Huippu-urheilun ympärillä arveluttavia lieveilmiöitä

- Doping, ottelumanipulaatio yms.
- Ylipäätään eettisyyskysymykset – kuinka tervettä toimintaa me tuemme, jos tuemme huippu-urheilua?
- Ellei urheilupäätöksenteko toimi eettisesti kestäväällä pohjalla, tukia on vaikea perustella
- Monesti vasta-argumenttina kuulee, että huippu-urheilu on vaarallista
- Urheilua välttämällä välttää varmasti huippu-urheiluun liittyvät loukkaantumiset, mutta ehkä terveys saattaa heikentyä muista syistä

6. Yritysmaailmassakin fokus on ollut siirtää tukea ruohonjuuritasolle

- Tullaan pitkälti vastuullisuuskysymyksiin, ja yritykset haluavat olla mukana nimenomaan vastuullisessa toiminnassa
- Jos markkinatkin ovat sitä mieltä, pitäisikö sinne lyödä kaikki paukut?

- Huippu-urheilu voisi pyöriä markkinavoimien mukana
- Nämä asiat pitää osata paketoita oikein
- Ei huippuja tule, jos ei ole toimivaa juniorijärjestelmää sekä kilpailujärjestelmää junioreille -> pitkien piuhojen kautta se joka tapauksessa kohdistuu huippu-urheiluun
- Kannattaa myös kysyä, onko yrityksillä ollut huonoja kokemuksia huippu-urheilun kanssa

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilun esikuvavaikutus – opettaa keinoja, joita elämässä menestymiseen ylipäättään tarvitaan

- Esim. PyeongChangin jälkeen on näkynyt laduilla paljon enemmän hiihtäjiä
- Huippu-urheilumenestyksen kautta saadaan ihmisiä liikkeelle
- Jos emme tukisi huippu-urheilua, esikuvia haettaisiin jostain muualta
- Tuleeko muilta aloilta parempia esikuvia kuin huippu-urheilun esikuvat?
- Arvoja, jotka huippu-urheilussa ovat vahvasti läsnä, voi käyttää missä tahansa elämän osa-alueilla menestymiseen – huippu-urheilu opettaa ottamaan joka päivä irti parhaimman itsestään
- Kun uran jälkeen samoja arvoja viedään työelämään, siitä hyötyy koko yhteiskunta
- Jos saa itsestään parhaan irti, yhteiskunta hyötyy laaja-alaisesti – työmoraalin edistäminen
- Jos Suomi haluaa kasvaa ja kehittyä, verotuloja tulee enemmän, jos työnteko on tuottavampaa
- Kun huippu-urheilun opettamat arvot viedään työelämään, se vie koko yhteiskuntaa eteenpäin
- Laiskuus assosioituu harvaan huippu-urheilijaan
- Koko Suomen hyvinvointi on vaarassa, jos näitä arvoja ei saada vietyä eteenpäin
- Suomessa ei osata arvostaa urheilu-uraa tässä suhteessa samalla tavalla kuin maailmalla
- Esim. työelämässä urheilijan cv ei vielä avaa ovia moneen paikkaan, vaikka poikkeuksiakin on
- Esim. olympiaurheilijan status USA:ssa avaa lukuisia ovia

2. Huippu-urheilu tuo ihmisiä yhteen ja lisää yhteisöllisyyttä

- Jo pelkästään yhteisten puheenaiheiden tuominen ihmisille iso arvo

3. Unelmien ruokkiminen on arvokasta

- Huippu-urheilijan ura on arvokas ja hyvä unelma
- Jos yksi urheilija saavuttaa unelmansa, se voi ruokkia tuhatta ihmistä samalle polulle
- Urheilu ruokkii myös bisneksenä kirjaimellisesti valtavasti erilaisia sidosryhmiä
- Kun mietitään esim. jääkiekon välillisiä yhteyksiä, työllistämisaikutus on valtava

4. Kansainvälinen tunnettavuus ja Suomen brändääminen on iso arvo

- Koska muutkin maat tukevat huippu-urheilua, myös Suomen pitää tukea
- Kansainvälisyys on yksi urheilun tärkeimpiä arvoja, ellei tärkein
- On tärkeää viedä suomalaisille tärkeitä arvoja kansainvälisiin vaikuttamisen paikkoihin
- Jos mietitään vaikuttavuutta, ihan eri asia, jos on esittää suomalainen maailmanmestari verrattuna Suomen mestariin
- Huippu-urheilulla myös kansainvälisiä yhteisöllisyyden muotoja
- Missä tahansa päin maailmaa urheilijat tunnetaan Suomesta – esim. Hollannissa tunnetaan aina ensimmäisenä Jari Litmanen
- Vastakysymys – millaista kuvaa se luo Suomesta, jos esimerkiksi olympiakisoissa ei pärjätä?

- Sinänsä lähtökohta ei ole paras mahdollinen, jos kaikki mietitään olympiamitalien kautta – Suomen järjestelmässä nähdään tässä suhteessa ongelma -> urheilun suurimmat arvot jotain ihan muuta
- Arvokeskustelu lähti PyeongChangin aikaan hyvin käyntiin (vrt. Mika Poutalan video nelossijan jälkeen)
- Muiden maiden huono olympiamenestys tuppaa myös unohtumaan ajan kanssa – omat muistetaan itsekkäästi paremmin
- Toisin päin se toimii paremmin – esim. Norja noteerataan varmasti maailmalla PyeongChangin menestyksen myötä

5. Huippu-urheilun yhteiskunnallisesti merkittävälle arvoille lisää näkyvyyttä

- Kun huippu-urheilua perustellaan yhteiskunnassa, on tärkeää perustella, mitä mahdollinen lisätuki toisi Suomelle
- Nytkin sitä tuetaan, mutta mitä esim. 20 prosenttia lisää toisi siihen?
- Se on se kysymys, jolle täytyy löytää perustelu
- Se on isompi kysymys, kuin se, pitäisikö tukea vai ei
- Pitää pystyä erittelemään konkreettisesti, millainen vaikuttavuus rahalla on
- Tuloksen sijaan arvot nähdään arvokkaana asiana -> osa tuesta voisi olla suoraan korvamerkittyä sille, että jollain tavalla niitä arvoja tuodaan paremmin esille
- Tyyliin tällä rahalla saamme tuotua sitä näin ja näin monelle ihmiselle myös esille (esim. huippu-urheilijoiden koulukiertueet)
- Se olisi konkreettista näyttöä siitä, mitä lisäraha tuo
- Olisi tärkeää tuoda esiin asioita, joista on oikeasti hyötyä yhteiskunnalle
- Arvojen kautta sekin ihminen, jonka elämässä huippu-urheilu ei näy merkitsevää roolia, pääsee osalliseksi

6. Huippu-urheilulla syrjäytymistä estävä vaikutus

- Urheilupolulla on hyvä mahdollisuus välttää syrjäytyminen
- Urheilu on keino auttaa yksilöä vaikeiden vuosien yli – urheilu on ns. psykologinen suojatekijä
- Syrjäytymisen ehkäisy on tärkeitä arvoja nyky-yhteiskunnassa
- Kun huippuja tuetaan, se ruokkii unelmaa niilläkin, joiden taustat eivät ole parhaat mahdolliset
- Urheilu on aika tasavertainen ympäristö, joka ei arvota harrastajaansa/kilpailijaansa
- Ruokkii ajatusta: ”Jos minusta tulee huippu, minuakin voidaan tukea”
- Huippu-urheilu antaa tavoitepisteen, jota kohti kurkottaa – se luo elämiin merkityksiä
- Olisiko ruohonjuuritason seuraurheilua ilman huippu-urheilua?
- Unelmien merkitystä kokonaisuuteen ei voi aliarvioida

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Miksi ylipäättään pitäisi tukea showbisnestä?

- Showbisnestä toisaalta tarvitaan, jotta ihmiset voivat paremmin
- Huippu-urheilulla esikuvien kautta merkitys koko kansanterveyteen
- Huippu-urheilu tuottaa ihmisille mielihyvää ja kannustaa heitä liikkumaan
- Ihmiset ovat terveempiä tai vaikka vähemmän masentuneita

- Yhteiskuntaan saadaan toista kautta säästöjä, joten voidaan puhua investoinnista
- Jos meillä ei ole huippu-urheilua, esikuvat otetaan jostain muualta
- Ovatko muiden alojen esikuvat parempia kuin huippu-urheilijat?
- Tullaan kysymykseen, millaisia esikuvia yhteiskunta haluaa tukea
- Usein argumenttina dopingkäryt yms. lieveilmiöt -> vastakysymys: loppuisivatko ne kokonaan, jos lopetettaisiin huippu-urheilun tukeminen? Vaikea nähdä yhteyttä sillä, että mitä enemmän tuetaan, sitä enemmän tulee dopingskandaaleja
- Voi ajatella, että jos urheilijaa ei tuettaisi, olisi myös korostuneesti yksilön oma juttu
- Esimerkki: Suomesta lähtee kaksi ratapyöräilijää olympiakisoihin – onko kansalle mitään merkitystä, jos toista on tuettu koko uran ajan ja toinen on tullut täysin tukijärjestelmien ulkopuolelta? Kun edustetaan Suomea, ei kenellekään ole mitään merkitystä, onko urheilijaa tuettu rahallisesti vai ei
- Vertaa: kulttuurin tukeminen, jossa huippuosaamisen tukemisessa ei nähdä mitään väärää
- Pitääkö urheilua ja kulttuuria edes erotella mitenkään?
- Ovat kuitenkin eri viivalla, esim. nuorten musiikkiharrastukset ovat paremmin tuettuja kuin urheiluharrastukset
- Urheilussa panostusten tuottoa myös mitataan selvästi tarkemmin kuin esim. musiikissa

2. Huippu-urheilun tuet ovat eriarvoistavia

- Sekä lajien sisällä että lajien välillä
- Myös sukupuolet, eri ihmisryhmät jne.
- Esim. olympialajit vs muut lajit
- Tässä mielessä myös poliittinen aspekti

3. Vastakkainasettelu erilaisten yhteiskunnallisten arvojen välillä

- Miksi emme tue esim. syöpäpotilaita huippu-urheilijoiden sijaan?
- Usein löytyy paikkoja, jotka ovat kipeämmin tuen tarpeessa
- Urheilu ei kiinnosta kaikkia – moni näkee, että on tärkeämpää tarjota esim. ruokaa ihmisille
- Kun perustarpeetkaan eivät ole kaikilla kunnossa, miksi pitäisi tukea huippu-urheilua?
- ”Leipää ja sirkushuveja” – siinäkin leipä mainitaan ensin
- Mutta: huippu-urheilu tuo toista kautta säästöä yhteiskunnalle

4. Huippu-urheilu voi aiheuttaa lieveilmiöitä yksilön kehityksessä

- Jos liian aikaisin ruvetaan ammattimaistamaan harjoittelua, se voi aiheuttaa syviä haavoja
- Jos mennään yli, voi syntyä anoreksian kaltaisia lieveilmiöitä
- Jatkuva kilpailullinen suorittaminen raskasta – nuoriso kovilla, kun käydään koulua ja urheilevat tuntiaikataulutetussa elämässä

5. Pistäisitkö oman lapsesi huippu-urheilijan uralle?

- Jos lapsi haluaa sille tielle lähteä, halutaan ainakin avata, mitä se tarkoittaa
- Ainakin pitäisi saada muodostettua lapselle ymmärrys, mitä se tarkoittaa
- Etenkin tietyt lajit ovat sellaisia, joihin ei riemusta kiljuen omia lapsiaan työntäisi – esim. rytmisessä voimistelussa Venäjällä meininki ei kovin tervettä

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Kansallisen identiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi

- Urheilulla ollut aina merkittävä rooli tässä kokonaisuudessa
- Kansallinen itsetunto kasvaa huippu-urheilun esimerkkivaikutuksesta
- Pieni vaara lieveilmiöstä, jos kansallinen identiteetti otetaan urheilussa liian vakavasti -> joskus jalkapallo-ottelun jälkeen syntynyt sotakin
- Tietyissä lajeissa (esim. lumilautailu) kansalliset tunnukset eivät enää kovin isossa roolissa
- Voi ajatella, että paukkuja pitäisi lyödä lumilautailun kaltaisiin elämäntapoihin, mutta siinäkin kilpaillaan – joko suoraan mitaleista tai näyttävyydestä esim. elokuvissa
- Kilpailuelementtiä on vaikea saada pois mistään urheilun viittaavastakaan
- Myös esim. musiikin saralla kilpaillaan paremmuudesta – syvällä ihmisen perusluonteessa
- Urheilu on osa kulttuuria

2. Huippu-urheilu on terveystiikunnan motivaattori

- Sitä kautta monet muutkin liikunnan ja urheilun muodot saavat lähtöjä
- Urheilu ja liikunta ovat yhtä kokonaisuutta ja jatkumoa
- Huippu-urheilu on innostaja, joka luo esikuvia liikunnan harrastamiselle (vrt. Iivo Niskasen vaikutus ihmisten innostamisessa ladulle)
- Kansanterveydellinen vaikutus koko yhteiskuntaan iso tätä kautta
- Panos/tuotos on positiivinen

3. Huippu-urheilulla tärkeä rooli Suomen imagon vahvistamisessa kansainvälisesti

- Huippu-urheilua tapahtuu paitsi ammattilaistalleissa myös kansakuntien kesken

4. Huippu-urheilu tuottaa enemmän kuin kuluttaa

- Lähes kaikilla mittareilla – ongelma vain se, että riittävän selkeät mittarit puuttuvat
- Puhutaan sitten kansantaloudesta tai esikuvavaikutuksesta – pitäisi vain mittarit laittaa kuntoon
- Esim. tapahtumien kautta sisään tuleva raha leviää niin laajalle, että se ei enää kohdistu takaisin suoranaisesti huippu-urheiluun
- Tapahtumajärjestäjällä on yleensä tiedossa se hyvä, mitä tapahtuma on ympärilleen tuottanut -> kollektiivinen koonti vuositasolla siitä, mitä pelkästään tapahtumat tuottavat euroissa
- Huippu-urheilu ei ole onnistunut tuomaan ymmärrettävästi julki, millaisia aineettomia ja aineellisia hyötyjä huippu-urheilu tuottaa ympärilleen
- 1750 ammattiuurheilijaa ja myös valmentajia ammattilaisina
- Jos pystyisimme osoittamaan, että huippu-urheilun tukemisen vaikutuksena esim. 4000 ihmistä työllistyisi lisää, rahat olisi helpompi saada
- Myös vaikutukset työelämään pitäisi pystyä konkretisoimaan -> avaisi ammatillisen kouluttamisen näkymät uudella tavalla

- Jos esim. valmentajien ammattiryhmä kasvaisi, mitä se tarkoittaisi verotuloina, heijastusvaikutuksina jne.
- Tämä työ pitäisi pystyä aukikirjoittamaan ja puhumaan

5. Huippu-urheilun sisään kirjoitettu toimintalogiikka kelpaa malliksi kaikille yhteiskunnan osa-alueille

- Rakennetaan prosesseja, joilla tavoitellaan päämäärää ja saavutetaan se
- Logiikka soveltuu työelämään ja kaikkeen muuhunkin
- Yhtä kuin: huippu-urheilu antaa mahdollisuuden kehittyä ihmisenä
- Huippu-urheilun suurin arvo syntyy oppimisesta – ei lopputuloksesta
- Voittajaksi kasvaminen vaatii jatkuvaa oppimista
- Parhaimmat menestyvät urheilussa ja saavat siitä ammatinkin
- Vielä tärkeämpää on ymmärtää, että samat vaatimukset kohdataan myös tulevaisuudessa työelämässä
- Urheilussa opittuja asioita pystytään hyödyntämään missä tahansa
- Huippu-urheilija on käynyt oman urheilukorkeakoulunsa, joka valmistaa monenlaisiin muihin tehtäviin yhteiskunnassa
- Yleisurheilussa on tutkittukin, että entiset maajoukkueurheilijat ovat eläneet laadullisesti parempaa elämää
- On siis aivan tutkittukin, että huippu-urheilu tuottaa hyvää
- Ihmisille pitää näyttää rohkaisevia esimerkkejä siitä, että elämässä täytyy ponnistella
- Mihinkin se ponnistelu riittää? Se on tietysti yksilöstä kiinni
- Se ei ole terve malli yhteiskunnalle, jos opitaan saamaan paljon ilman ponnisteluja
- Tärkein kyky voittajaksi kasvamisessa on into ja kyky oppia ja kehittyä
- Kun rikotaan rajoja ja haetaan uusia tasoja, häviöistä oppii usein enemmän kuin voittamisesta
- Ei sen tarvitsekaan olla helppoa
- Herää kysymys, eikö ponnistelu olisi tehokkaampaa ilman tukemista?
- Huipulle pääsemiseen saattoi joskus riittää, että joku yksittäinen urheilija teki itsenäisesti töitä -> nykypäivänä maailman huipulle ei sillä tavalla enää pääse missään lajissa
- Myös toimintaedellytysten pitää tukea ponnisteluja – vaarallinen viesti ponnistelusta, jos silläkään tavalla et voi saavuttaa maailman huippua

6. Huippu-urheilun tuottamat elämykset yhdistävät kansakuntaa

- Huippu-urheilija on vain yksi tekijä huippu-urheilussa
- Mukana monia muitakin toimijoita: tapahtumien järjestäjät, katsojat, tukijat, valmentajat ja moni muu
- Yksittäinen huippu-urheilu suoritus vain pieni osa huippu-urheilua
- Jos huippu-urheilun seuraaminen olisi vain maksukortin takana, se lisäisi eriarvoisuutta yhteiskunnassa
- Elämyksiä koetaan sekä urheilijana, muuna toimijana että katsojana
- Kun tapahtumaa seuraa miljoona suomalaista, ne rahat eivät tule niin vahvasti takaisin huippu-urheilulle kuin pitäisi tulla (urheilijoita katsoo miljoona ihmistä, mutta TV-yhtiö vie rahat)

7. Erinomaisuuteen pyrkimistä pitää tukea kaikilla aloilla

- Minkäänlainen taide tai kulttuuri ei tule toimeen ilman tukea
- Jos tuet pois urheilulta, sitten on syytä lopettaa kansainvälisen huipun tavoittelu kaikilla aloilla

- Suomalaisilla on mahdollisuus mennä huipulle alalla kuin alalla
- Koulutus- ja työllistymisrakenteet ovat vahvasti yhteiskunnan tukemia -> rinnalla käsiteltävä kaikkea muutakin kuin pelkästään huippu-urheilua
- Ilman eri osa-alueiden huippuja arkemme olisi aika köyhä
- Jos yhteiskunta ei tue maailman huipulle tähtäävää ponnistelua, tulee tunne, että ihminen putoaa jäihin ja yhteiskunta huutaa vieressä, että älä turhaan ponnistele, et kuitenkaan selviä

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilu tuottaa taloudellisesti huonosti

- Taloudellinen tuottavuus yhteiskunnalle on heikkoa
- Toisin sanoen huippu-urheilu on kallista

2. Huippu-urheilu itsessään on kapea-alaista toimintaa

- Huippu-urheilu on harvojen herkkua
- Tuki huippu-urheilulle kohdistuu suoranaisesti harvalle suomalaiselle
- Jo pelkästään urheilugenren sisällä huippu-urheilu on vain jäävuoren huippu
- Panokset pitäisi laittaa pyramidin pohjalle

3. Huippu-urheilu on epämääräisesti organisoitua

- Sen takia koko huippu-urheilutoiminta ja sen rahoittaminen on kyseenalaista
- Rahoituskanavia voisi olla monta, joiden kautta sitä voitaisiin ajatella tuettavan
- Koska toiminta on niin huonosti organisoitua, ei sitä kannata tukea

4. Yhteiskunnasta löytyy tärkeämpiäkin tuen kohteita

- Niitä löytyy paljon lähtien elämän perusedellytyksistä
- Esimerkiksi vanhuksien hyvinvointi ei ole riittävällä tasolla Suomessa

5. Huippu-urheilun pitäisi pystyä rahoittamaan itse itsensä

-

6. Huippu-urheilu ei toimi eettisesti riittävän kestävällä pohjalla

- Doping, häirinnät, rasismi -> jos tällaisia asioita ilmenee, tuki pitäisi ehdottomasti poistaa

7. Urheilu ei ole täysin tasa-arvoista

- Miesten ja naisten urheilu ei ole samalla viivalla
- Myös vammaisurheilussa ei lähtökohta
- On harrastajaurheilijoita, mutta kaikilla ei ole mahdollisuuksia päästä kilpaurheiluun
- Jokaisella myös valinnan mahdollisuus

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Lapsilla ja nuorilla pitää olla mahdollisuus tavoitella erinomaisuutta

- Pitää pystyä luomaan toimintaedellytyksiä sille, että on mahdollista kokeilla voimiaan niin pitkälle kuin mahdollista
- Sitä kautta myös edistetään liikunnallista elämäntapaa
- Tunti liikuntaa päivässä on tehokkaampi keino sosiaali- ja terveystoimen ennaltaehkäisemisessä kuin yksikään soteuudistus
- Kaikki lapset ja nuoret pitää pyrkiä pitämään mukana, mutta samaan aikaan pitää antaa mahdollisuus kokeilla voimiaan ja todeta, kuinka pitkälle ne riittävät – ihan kaikilla elämän osa-alueilla
- Näin pitäisi vain osata toimia – miksi se on niin vaikeaa esim. Espoon kaupungin tukea edes vaatimattomalla tuella Mika Poutalaa, joka on kaikin puolin loistava esikuva?
- Tarvitaan systemaattista tulokulmaa ja sellaiset arvoperusteet, jotka pystyisi kestäväällä pohjalla päättäjille esittelemään
- Se helpottaisi myönteisten päätösten tekemistä ja pienentäisi kaikenlaista vastakkainasettelua

2. Yhteisöllisyyden tukeminen

- Huippu-urheilun tekemiseen osallistuu kaikenlaisia toimijoita
- Siinä ovat mukana sekä huippu-urheilijat että ne, jotka luovat edellytyksiä sille
- Seurat, yhteisöt, katsojat – puhutaan merkittävästä yhteisöllisyydestä
- Erityisesti kaupungit ovat yhteisöllisyysbisneksessä

3. Huippu-urheilu tuo tunnettavuutta

- Tuo esiin kaupunkia ja sen eri toimintoja
- Suomessa kaikkia lajeja tuetaan, mutta tukia keskitetään voimakkaammin lajeihin, joissa on menestymismahdollisuuksia
- Tästä päästään päätelmään, että kansainvälisellä menestyksellä on itseisarvoa

4. Huippu-urheilu tuo vahvan esikuvallisuuden

- Huippu-urheilu tuo vahvoja roolimalleja ja asettaa esimerkkiä
- Se vie ihmisiä mukanaan – esim. Norjassa hiihtäminen on erittäin suosittua
- Myös kulttuurin huippuja pitää olla mahdollisuus nähdä – sen takia on tärkeää, että meillä on ooppera tai sinfoniaorkesteri, jotta nähdään klassisen musiikin huippuja
- Mihin se johtaisi, jos olisi mahdollista nähdä vain keskivertosuorittamista?
- Sama homma urheilussa – on tärkeää nähdä huippujen esimerkki
- Julkisen hallinnon pitää mahdollistaa ihmisille huipun lumo eri kulttuurin saroilla

5. Huippu-urheilu opettaa tavoitteellista toimintaa

- Huippu-urheilun sisältämä kilpailullisuus sisältää tavoitteellisuuden ja vahvan sitoutumisen asiaan

- Yhteiskunnallisesti on tärkeää, että nuoret oppivat sitoutumista ja tavoitteellista toimintaa
- Sitä kautta huippu-urheilulla nähtävissä myös itseisarvoa, koska se opettaa ihmiset yrittämään parhaansa, ylittämään uusia rajoja ja sitoutumaan pitkäjänteiseen ja määrätietoiseen työhön -> kun tällä tavalla kehitetään itseään, siitä heijastuu erilaisia hyötyjä yhteiskunnalle (perustelua on jo vaikeampi hakea tuota kautta)

6. Liikunnallisuuden lisääminen

- Liikkumattomuus yhteiskunnassa on lisääntynyt
- Uusi teknologiakin sitoo ihmisiä enemmän paikallaan olemiseen
- Liikunnallisuuden lisääminen iso savotta, jossa huippu-urheilulla tärkeä merkitys
- Liikunnallisella elämäntavalla on myös itseisarvoa – huippu-urheilu on hyvä väline siihen

7. Huippu-urheilu on myös viihdettä ja kulttuuria, joka tuo tuloja

- Kaupunkien kulttuuritarjonnan kehittäminen on tärkeää
- Urheilu työllistää
- Isot tapahtumat tuovat paitsi työtä myös tuloja kaupunkeihin
- Isot tapahtumat kuuluvat isoihin kaupunkeihin
- Jopa puolet isoista tapahtumista kaupungeissa ovat urheiluun tai liikuntaan liittyviä
- Kaupungit tukevat kaikenlaista kulttuuria, koska sille nähdään itseisarvoa
- Huippu-urheilu on kulttuuria, josta vain pieni osa on bisnestä
- Samoin vain pieni osa muusta kulttuurista on bisnestä – kannattaa rinnastaa siihen (vrt. ryhmäteatteria tuetaan, mutta Haloo Helsinkiä ei)
- Aristoteles sanoi 2300 vuotta sitten: ihmiset muuttavat kaupunkeihin hankkiakseen elantoa, mutta jäävät sinne elääkseen hyvän elämän
- Hyvä elämä on valtava määrä erilaisia asioita, mutta esimerkiksi kulttuuria ja huippu-urheilua
- Jos se on sitä elämää, jota ihmiset haluavat, sitten pitää tukea sen tyyppisiä asioita, jotka ihmiset kokevat hienoiksi asioiksi
- Rajanveto sen välillä, mitä voi ja mitä ei voi tukea, on hirveän paljon hienojakoisempaa
- Ajatus vähän kauempaa: mikä on yhteiskunnan perustelu yhteistuille? Onko itseisarvoa, että yritykset pärjäävät? Ei, mutta sillä on välinearvoa
- Onko sitten järkevää tukea kannattavaa yritystoimintaa? On, jos katsotaan, että sillä on laajempia yhteiskunnallisia heijastusvaikutuksia
- Jos urheilulle haetaan tukia itseisarvallisesti, se on vaikea latu

8. Huippu-urheilu on väylä ajaa yhteiskunnallisesti merkittäviä arvoja

- Esimerkkinä rasisminvastainen toiminta, jota on otettu huippu-urheiluun vahvasti mukaan
- Sitä kautta muun muassa maahanmuuttajille tulee hyviä roolimalleja, miten voi menestyä elämässä jopa vajavaisella kielitaidolla
- Yhteiskunnallinen perustelu ei lähde siitä, että tässä on maailman paras urheilija lajissaan
- Sen urheilijan tai joukkueen pitää huokua joitain laajempia yhteiskunnallisia arvoja, esim. tasa-arvoa
- Kaikki linkittyy kaikkeen, ja huippu-urheilussa on valtava määrä ei ulottuvuuksia
- Esim. se, että urheilun parissa opitaan toimimaan ryhmässä ja noudattamaan sääntöjä – tämän tyyppisillä asioilla on laajempi yhteiskunnallinen kantopohja
- Huippu-urheilu perustelee itse itseään vain jossain määrin

9. Huippu-urheilu tutustuttaa ihmisiä uusiin lajeihin

-

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Muut asiat priorisoituvat tärkeämmäksi

- Kunnanvaltuutetut nostavat mielellään etenkin koulutuksen tärkeämmäksi
- Muut asiat priorisoituvat tärkeämmäksi, kun koko ajan jaetaan niukkuutta
- Poliittista realismia, että asioita laitetaan vastakkain – mitä rajallisemmilla resursseilla pelataan, sitä relevantimmasta asiasta puhutaan
- Talousarvioneuvotteluissa enemmistö on sitä mieltä, että sosiaali- ja terveystoimi sekä sivistystoimi muilla sisällöillä on merkityksellisempää kuin huippu-urheilun tukeminen
- Kun viimeisestä veroeurosta väännetään, ratkaisevaksi nousee, kuinka isoa osaa väestöstä päätös palvelee -> siinä tullaan kylmien lukujen ääreen
- Kaikkien lasten vanhemmat ovat sitoutuneita lasten ja nuorten koulutien tukemiseen sekä lasten ja nuorten harrastusten tukemiseen -> siinä kohdassa, kun siirrytään huippu-urheilun puolelle, se intensiteetti muuttuu erilaiseksi
- Halutaan, että opiskelussa on mahdollista kokeilla voimiaan niin pitkälle kuin mahdollista
- Kulttuuri on usein yhdistettävissä korkealle tähtäävään opiskeluun, ja oma elämänura rakentuu samalla
- Huippu-urheilussa tämä elementti on tosi vaikea
- Vaikka kuinka ajateltaisiin, että jokin on arvokasta, merkityksellistä ja vaikuttavaa, poliittisessa työskentelyssä tulee valintoja ja painopisteitä – se on työn realismia, että mietitään, onko varaa tehdä tällaista, kun emme pysty edes vanhuksia hoitamaan tai että onko järkevää rakentaa liikuntapaikkaa, kun emme saa edes kouluja remontoitua
- Huippu-urheilu on nähtävissä osana elinkeinopoliittikkaa -> suorituspaikkojen rakentaminen, huippu-urheilutapahtumat yms. tuovat paikkakunnalle jonkinlaista pöhinää, jossa on myös elinkeinopoliittinen näkökulma mukana
- Jos urheilu ei elinkeinopoliittista näkökulmaa pysty tuomaan, yhtälö menee haasteelliseksi
- Huippu-urheilun yhteiskunnallinen perustelu lähtee nimenomaan siitä, että se tuottaa hyvää ympärilleen
- Urheilulla ei nähdä itseisarvoisesti riittävän isoa arvoa -> esim. Paavo Nurmi Games Turun kaupungin näkökulmasta tarkoittaa kansainvälistä markkinointia, tapahtumanäkyvyyttä, vetovoimaa ja kiinnostavuutta
- Kun tapahtumaa perustellaan päättäjille, se perustelu tulee vahvemmin sitä kautta kuin itse urheilun näkökulmasta
- Sen sijaan liikunnallisella elämäntavalla on myös itseisarvoa – huippu-urheilu on hyvä väline siihen

2. Missä kohtaavat huippu-urheilun ja bisneksen rajat?

- Kaupallisuuden ongelma tiiviisti läsnä kunnallispolitiikassa
- Huippu-urheilussa mukana iso kaupallinen elementti -> se tekee yhteistyön vaikeaksi kaupungeille
- Esim. Espoon kaupunki ei halua toimia kilpailluilla markkinoilla
- Huippu-urheilutahot monesti itsekin ilmoittavat olevansa bisnestä -> silloin se rajautuu kunnan päättäjiltä ulos

- Vasta-argumentti: huippu-urheilu on kulttuuria, josta vain pieni osa on bisnestä
- Esimerkki: Espoossa tehdään tällä hetkellä huippu-urheilustrategiaa
- Vaikka huippu-urheilu on moneltakin osalta ilmoittanut olevansa bisnestä, se on surkeaa bisnestä
- Kaupungin näkökulmasta täytyy olla jokin jako
- Miten Espoon kuntalaiset tulevat siihen kulmaan?
- Espoossa on eniten hiihto- ja pesäpallojunioreita Suomessa + jalkapallossa, jääkiekossa ja koripallossa myös ykkösiä junioripolulla
- Koko väki Espoossa on tutkitusti erinomaisen yhteisöllistä – jopa Euroopan mittakaavassa
- Se ei näy millään tavoin huippu-urheilussa -> Espoon asukkaat eivät osaa millään yhdistää maksamiaan veroeuroja kansalliseen huippu-urheiluun
- Vaatisi varmasti valtion ja suurten kaupunkien parempaa yhteisajattelua
- Mitä katsotaan tukemiseksi – onko kyse yksittäisen ammatinharjoittajan tukemisesta vai siitä, että mahdollistetaan sen ammatin toteuttaminen mm. liikuntapaikkarakentamisella?

3. Huippu-urheilijoiden tukeminen on teknisesti laitonta

- Jos ajattelee huippu-urheilijaa ammatinharjoittajana, ammattilaisena tai vaikka yrityksen edustajana, toiminnan tukeminen on itse asiassa lain vastaista
- Silloinhan teknisesti tuetaan yhtä ammattiryhmää

4. Vastakkainasettelu huippu-urheilun ja liikunnan välillä

- Huippu-urheilu vie kunnallistasolla liikunnan varoista ison osan
- Jos se raha käytettäisiin lasten, nuorten ja vanhusten yleiseen liikuntaan ja liikkumattomuuden vähentämiseen, niillä rahoilla saataisiin ihmeitä aikaiseksi
- Huippu-urheilu on erittäin kallis urheilun muoto
- Liikunnalle helpompi ääntää vahva yhteiskunnallinen perustelu
- Onko realismia, että liikunta olisi laaja-alaista ilman huippu-urheilua?
- Esim. kaupunkien liikuntapaikkarakentamisessa on pyritty siihen, että sekä huiput että harrastajat pääsevät hyötymään niistä -> näitäkään ei pitäisi laittaa vastakkain
- Jako on karkeasti: lasten ja nuorten liikunta, aikuisten terveysliikunta ja huippu-urheilu
- Nämä eivät ole selkeärajaisia kaupunkien tulokulmasta, jossa suorituspaikat ja järjestöavustukset ovat keskeisiä tukemisen keinoja -> yleensä esim. uusi suorituspaikka osuu kaikkiin näihin
- Voi myös miettiä, onko isoilla kaupungeilla ja erityisesti pääkaupungilla joku erityisrooli tässä?
- Esim. kansainvälisen tason suorituspaikkoja ei ole järkeä rakentaa moneen eri kaupunkiin -> silloin on luontevaa, että ne sijaitsevat isommissa keskuksissa
- Sekin lähtee kuitenkin kaupunginjohtajan silmin itsekkäämmistä näkökulmista: jos kv. tason suorituspaikat generoivat elinkeinotoimintaa, matkailua ja tapahtumia, se on paljon helpommin perusteltavissa kunnallisille päättäjille
- Se ei lähde siitä, että on makeaa, kun meillä on vaikkapa jääpallostadion
- Korostaa tämänkin prosessin tärkeyttä -> vain vähemmistö päättäjistä urheilu-uskovaisia

5. Huippu-urheilussa on myös poissulkevia elementtejä

- Kun et menesty, et pääse jatkoon yhä pienemmäksi käyvään porukkaa
- Huippu-urheilussa on vahvasti läsnä ulossulkemisen elementti

6. Huippu-urheiluun liittyy myös lieveilmiöitä

- Negatiivisia kaikuja, joista me emme ole kauhean ilahuneita
- Tyypiesimerkkinä doping
- Vaikka urheilu antaa hyviä roolimalleja, menestymiseen pääsemiseen on tarjolla myös negatiivisia tapoja, joita ei voi hyväksyä

7. Tuoko huippu-urheilun tukeminen riittävästi positiivista vaikutusta liikuntaan?

- Ainakin kysyttävä kysymys, johtaako huippu-urheilun tukeminen liikunnan lisääntymiseen koko kansan kerroksissa?
- Jos pystytään perustelemaan, että se tuo, se on hyvä asia

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilu tuottaa esikuvia

- Lasten ja nuorten toimintamalleiksi ja esimerkiksi hyvään harrastukseen
- ”Ruotsissa tähän samaan kysymykseen olisi vastattu, että tulisi lisää zlataneita”
- Zlatan on yksi maailman tunnetuimmista ihmisistä tällä hetkellä -> toimii Ruotsin ambassadorin
- Patrik Laine on tällä hetkellä matkalla Zlataniksi -> se on yksi syy, miksi urheilua pitäisi tukea
- Tuli keskustelua, onko huippu-urheilija hyvä esikuva: esitettiin näkemys, että eihän se rationaalisesti ajateltuna välttämättä ole järkevää toimintaa
- Moneen lajiin liittyy myös epäterveitä piirteitä
- Kaikki eivät halua sellaista elämään omalle lapselleen
- Onko sellainen henkilö hyvä esimerkki, joka kulkee laput silmillä keskittyen vain yhteen asiaan?
- Toisaalta: Mitä pahaa on siinä, jos ihminen tekee kaikki päätöksensä päivittäin yhden päämäärän ehdoilla – olipa ala sitten huippu-urheilu tai data-analytiikka?
- Huippu-urheilu on turvallinen yhteisö kehittyä ihmisenä -> sieltä saa käytännön oppia enemmän kuin mistään koulumaailmasta Suomessa
- Ei löydy kovin helposti mitään muuta elämän osa-aluetta, jossa on näin pieni kynnys lähteä tavoittelemaan sitä, että on jossain asiassa maailman paras
- Kun pyrkii parhaimpaan joka päivä, se auttaa kehittymään myös ihmisenä
- Urheilijalla on uransa jälkeen hyvät edellytykset käsitellä pettymyksiä, koska onnistuakseen urheilussa pitää yrittää lukuisia kertoja
- Urheilu antaa itsensä johtamisen malleja
- Ihminen voi sekä onnistumisten että epäonnistumisten kautta saavuttaa päämääriä
- Tavoitteiden kautta rakennetaan omaa polkua, jolloin johdetaan itseään -> ja samalla ollaan erilaisissa ryhmissä tekemässä työtä
- Huippu-urheilun elämäntapa on vähän kuin yrityksen elämäntapa
- Ihminen tarvitsee menestymistä, jonne itse pitää johtaa tie

2. Elämyksellisyys

- Erityisesti iäkkäille ihmisille huippu-urheilun merkitys kumpuaa sen elämyksellisyydestä
- Huippu-urheilu koskettaa kaiken ikäisiä ihmisiä

3. Merkitys yhteisöllisyyteen

- Kun urheilussa pärjätään, se yhdistää ihmisiä -> velat muuttuvat saataviksi ja torilla tapaavat ihmiset Jakomäestä ja Kauniaisista ilman minkäänlaisia sosioekonomisia rajoja
- Osa kansallistunteen rakentamista – suomalaiset voittavat tai häviävät
- Kansallisen identiteetin kautta tärkeää, että on tapahtumia, jotka voimme elää yhdessä läpi
- Miksi? Siitä tulee hyvä mieli
- Yhteisöllisyyden tunnetta tarvitaan
- Toimii integroivana myös maahanmuuttajille
- Liikunta on hyvä väylä tuoda ihmisiä eri taustoilta yhteen

- On tärkeää saada myös maahanmuuttajataustaisia huippu-urheilijoita, koska he toimivat esikuvina muille maahanmuuttajille
- Ei pelkästään kansallinen, vaan myös alueellinen yhteisöllisyys
- Esim. jääkiekko- tai pesäpallojoukkue on tärkeä osa yhteisöä varsinkin pienemmillä paikkakunnilla

4. Huippu-urheilu tuo Suomen osaksi kansainvälistä yhteisöä

- Antaa mahdollisuuksia diplomatian harrastamiseen
- Urheilu on maailman suurin rauhanliike, jossa Suomen on oltava mukana
- Huipulle ei pääse ilman rahaa

5. Huippu-urheilun taloudellinen arvo on suuri

- Urheilutoiminnalle iso taloudellinen merkitys
- Urheilu työllistää, sitä kulutetaan -> tapahtumista tulee merkittäviä taloudellisia vaikutuksia

6. Yhteiskunnan tehtävä avata mahdollisuuksia huipulle

- Yksilö saa mahdollisuuden tavoitella huippusuoritusta
- Hyvät yhteiskunnat kannustavat ihmisiä alojensa huipulle
- Tukea saavat myös pianistit yms.
- Alansa huipuilla esimerkkivaikutusta yms.
- Alalla kuin alalla tähdätään huipulle -> ei pitäisi erotella, onko kyse huippu-urheilusta, taiteesta, tieteestä, data-analytiikasta tai mistä tahansa

7. Urheilu on halvin tapa rakentaa maabrändiä

- Kansainvälisesti menestyneet huippuniemet tuovat nimellään ja kasvoillaan myös rahaa Suomeen

8. Huippu-urheilusta saa rahaa myös takaisin

- Esim. tuotekehittely tapahtuu pitkälti huippu-urheilun piirissä
- "We test, you take results"
- Kun jossain lajissa löydetään vaikka terän ja jään käyttäytymiseen uudenlainen liuku, sitä saatetaan jalostaa vaikka laivateollisuudessa -> yhtäkkiä löytyykin satojen miljoonien eurojen arvoinen oivallus

9. Huippu-urheilun rahoitusta ei voi erottaa muun liikunnan rahoittamisesta

- Täytyy tukea ennaltaehkäisyä, eikä vain korjata jälki
- Ilman huippu-urheilua ei ole laajaa harrastajamassaa
- Ne lapset ja nuoret, jotka liikkuvat -> heistä tulee huippu-urheilijoita
- Uransa lopettaneista huippu-urheilijoista tulee puolestaan liikkujia
- Menevät myös ristikkäin tietystä vaiheesta
- Kaikki huippu-urheilukaan ei ole edes samassa maailmassa (vrt. Jokerit vs Ilmajoen painijat)
- Liikunta ja huippu-urheilu ovat saman ilmiön eri tasoja eri vaiheissa

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Itseisarvo vai välinearvo?

- Ymmärrämmekö huippu-urheilijan ja huippu-urheilun käsitteet oikein?
- Hyötysuhteen kautta huippu-urheilusta on voinut tulla välinearvo -> jos tuotosta ei tule, siihen ei investoida
- Silloin ei ole kyse enää yhteiskunnan sisällä olevasta asiasta, johon kaikki samaistuvat
- Siis: Iso asia, onko huippu-urheilu elinkeinopolitiikkaa vai jotain muuta -> liittyy rahoitukseen ja koko siihen ympäristöön, jossa toimitaan tällä hetkellä (lokaalisti ja globaalisti)
- Missä vaiheessa huippu-urheilijasta tulee väline?

2. Eettisyys kaiken lähtökohta

- Eettiset periaatteet täytyy olla kunnossa, jotta tukea voidaan antaa
- Huippu-urheilun merkityksellisyys loppuu heti, jos siinä käytetään epäeettisiä keinoja
- Urheilijan, urheiluväen ja yhteiskunnan täytyy pitää huoli, että toiminta on läpinäkyvää, eettistä ja oikeilla arvoilla tapahtuvaa toimintaa
- Lähtökohtaisesti ei pidä tukea ollenkaan, jos toiminta on epäeettistä (koskee kaikkia yhteiskunnan osa-alueita)
- Etenkin läpinäkyvyyden puute ongelmallista
- Esim. USA:n kaupallisissa sarjoissakin saattaa olla läpinäkyvämmät periaatteet kuin esim. lajiliitoilla Suomessa
- Esim. palkkiot ovat koko ajan tiedossa ja rahaa laitetaan paljon myös hyväntekeväisyyteen
- Draft-systeemi luotu, jotta ympärille luotaisiin mahdollisimman paljon hyvää

3. Vääränlainen nationalismi

- Huippu-urheilua voi käyttää myös väriin tarkoituksiin
- Enimmäkseen tapahtuu kansallisella tasolla politiikan rintamalla
- Korostuu somen aikakaudella -> urheiluväen sanomalla iso vaikutus

4. ”Eihän niitä pidä tukea, kun ne häviävät kuitenkin”

- Kun menee huonosti, tämä on julkisen keskustelun lähtökohta
- Perusteluna aina myös verorahat, vaikka kyse on Veikkaus-voittovaroista
- Aina kysytään, miksi niitä tuetaan, kun eivät he onnistu koskaan
- HUOM! Myös epäonnistuminen on tärkeä tunne, jonka kautta voi rakentaa jotain uutta

5. Onko huippu-urheilulla riittävästi merkitystä suomalaiselle yhteiskunnalle?

- Sama kysymys voidaan kysyä mistä tahansa yhteiskunnan osa-alueesta

6. Huippu-urheilun ympärillä negatiivisia lieveilmiöitä

- Doping yms.
- Kun lieveilmiöitä ei saada kitketyksi, tarkoittaa, että järjestelmä ei kykene hyvään johtajuuteen
- Rakenteita ei kannata tukea -> kannattaa tukea urheilijoita
- Rakennetta tarvitaan -> pitää olla selvä käsitys, mikä ja millainen se on
- Rakenne ei jalostu urheilijan arkeen riittävästi

7. Antaa markkinoiden ratkaista, kuka pärjää

- Huippu-urheilijoiden on mahdollista pärjätä myös omillaan
- Jos huippu-urheilua ei rahoiteta, se saa elää omaa elämäänsä – ei sitä silloin tarvitse perustella
- Se pitää osata perustella, minkä takia yhteiskunnan kannattaa sijoittaa siihen varojaan?
- Elämysteollisuuden oikeudet yhteiskunnassa eivät itsestäänselviä

8. Vastakkainasettelu yhteiskunnan eri osa-alueiden välillä

- Maailmassa on paljon tärkeämpiäkin asioita kuin huippu-urheilu
- Rahat voi laittaa esim. koulutuksen ja kansanterveyden edistämiseen tai ihmisten perustarpeista huolehtimiseen
- Millä logiikalla rahaa ylipäätään jaetaan?
- Suomeen on rakentunut Toiminimi Urheilija -ajattelua
- Kun jo tietyn sarjatason pelaajat saavat rahaa pelaamisesta, yhteiskunta ei enää ymmärrä rahoitusmekanismia
- Veikkaus-voittovarojen sisällä on edunvalvojat, jotka katsovat, paljonko menee liikunnalle, urheilulle, taiteelle yms.
- Kunnat investoivat liikuntapaikkoihin, seuratyöhön jne.
- Suuri yleisö ei enää edes ymmärrä, mistä se tuki tulee – tässähän puhutaan eri rahasäkeistä

9. Edistääkö huippu-urheilu liikunnallisuutta?

- Koko huippu-urheilujärjestelmä voi toimia liikunta-aktiivisuutta vastaan -> kriteerit ja tasoryhmäajattelut saavat ison osan porukasta lopettamaan
- Kun nuoret uimarit ovat altaassa, kuntoliikkuville ei jää paljon tilaa
- Moni voi kokea, että nuo saavat harrastaa ja minä en – vaikka olen veronmaksaja

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Kaikissa itsenäisissä valtioissa tuetaan urheilua – maabrändin rakentaminen

- On vaikea kuvitella itsenäistä valtiota, jolla ei olisi huippu-urheilua
- Tukee maabrändin rakentamista positiivisessa mielessä
- Maabrändiin liittyy myös negatiivinen puoli – urheilua voidaan käyttää myös väärin, jolloin se turmelee maabrändiä (esim. DDR tai Venäjän menettelytavat Sotshissa)
- Kun se tehdään terveeltä ja hyväksyttävältä arvopohjalta, ja sillä on yhteisön hyväksyntä, se heijastuu maabrändiin positiivisesti

2. Yhteisöllisyys, joka tuottaa myös turvallisuuden tunnetta

- Tullaan kansallisen identiteetin luomiseen
- Urheilu kiinnostaa – sen todistavat TV-katsojamäärätkin
- Ihmiset tuntevat urheilun kautta kuuluvansa johonkin
- Toimii sekä paikallisesti (esim. oman kylän urheiluseura) että valtakunnallisesti
- Jos ihminen ei tunne kuuluvansa mihinkään, hän on juureton -> juureton ihminen on yhteiskunnallinen riski
- Yhteisöllisyyteen liittyy myös turvallisuuden näkökulma
- Jos ei tunne kuuluvansa mihinkään, on altis ulkopuolisille kyseenalaisille vaikutteille (disinformaatio jne.)

3. Urheilu edustaa liikunnallista ja tervettä esikuvaa

- Nuorisolle on tarjolla hyviä ja huonompia esikuvia
- Urheilu edustaa pääsääntöisesti positiivisempaa puolta – liikunnallinen ja terveellisten elämäntapojen esikuva
- Esikuva kaikille kansalaisille -> huippu-urheilijat innostavat liikkumaan
- Menestys ruokkii harrastajamääriä

4. Huippu-urheilu kulkee innovaatiokehittelyn eturintamassa

- Liikuntainnovaatiot syntyvät usein huippu-urheilun kautta
- Jos joku uusi keksintö toimii, se pystytään tuomaan suuremmalle liikkujaporukalle
- Esimerkkejä: sykemittari tai mikä tahansa
- Sama logiikka kuin autoilussa: F1 testaa, perinteinen autoilu hyötyy tuloksista
- Ei aina koske edes vain samaa alaa
- Esim. purjehduksessa ja mäkihypyssä testataan paljon tuulitunneleissa -> samaa teknologiaa käytetään lentokoneiden siipien kehittämisessä
- Eli: innovaatioista voi olla myös laajempaa hyötyä

5. Huippu-urheilu globaalisti merkittävä rauhanliike

- Yksilötasolla se pitää nähdä kansainvälisyyskasvatuksen merkittävänä instrumenttina
- Huippu-urheilu avartaa maailmankuvaa huomattavasti – esim. suvaitsevaisuuden ja erilaisuuden ymmärtämisen muodossa
- Systeemi ei globaalisti toimi, ellei ole rauhaa
- Urheilun historiassa tunnetaan toki myös väkivaltaa jopa maiden välillä – se puoli on kuitenkin tässä katsannossa marginaalissa
- Valtavirta on toisen suuntaista
- Ylipäättään urheilu edistää kansainvälistä rauhanomaista vuoropuhelua
- Urheilu on siis myös työväline tehdä politiikkaa ja vahvistaa siltoja, joita ei välttämättä ilman urheiluliikettä olisi edes olemassa (esimerkki PyeongChangin olympiakisoista)
- Voi olla negatiivisiakin seurauksia, mutta yleensä on parempi keskustella kuin jättää keskustelematta
- Esimerkki: ympäristövaliokunta oli Etiopiassa, ja tunnelma pakolaisleirillä oli erittäin varautunut -> tunnelma vapautui pingispallottelulla (sen sijaan, että olisi heti höpötetty jostain kehitysyhteistyörahoituksesta tai visioista)

6. Yhteiskunnan olisi luotava polku jokaiselle alansa huipulle tähtäävälle taustoista riippumatta

- Myös iso arvo yhteiskunnalle, kun pääsee mittaamaan itseään maksimaalisesti
- Yhteiskunnallisesti tärkeä ajatus: kuka tahansa voisi nousta alallaan maailman huipulle
- Nykyisessä mallissa se ei huippu-urheilussa vielä onnistu, vaan useassa lajissa tarvitaan vanhempien taloudellista tukea pitkälle
- Jos on halu menestyä ja liikunnalliset ominaisuudet, optimaaltilanteessa sitä pitäisi tukea
- Puhutaan mahdollisuuksien tasa-arvosta, joka on tärkeää hyvinvointiyhteiskunnassa
- Nykyisin monet lopettavat teini-iässä, kun varat eivät vain riitä ja on tietoa, että eivät riitäkään
- Nuorille pitäisi pystyä luomaan näkyväksi se polku -> tällä hetkellä sitä ei nähdä riittävän laajasti ammattina, jolloin on turvallisempaa valita koulumaailma tai ”oikeat työt”
- Auttaa myös mm. maahanmuuttajien integroitumista yhteiskuntaan
- Huippu-urheilu rikkoo myös rajoja siinä, mihin ihminen tulevaisuudessa pystyy – luonnollinen tapa päästä testaamaan omia rajoja -> yksilötasolla tukee myös ihmisenä kasvua
- Urheilu on hyvä elämäkoululuokka -> yksilö oppii käsittelemään pettymyksiä turvallisessa ympäristössä
- Kaikkea urheilusta ei saa, mutta valtavasti siitä saa omaan elämäänsä (sisältää myös inhimillisiä haasteita)

7. Huippu-urheilutapahtumat tuovat taloudellista hyötyä monella eri tavalla

- Tapaukset tuovat tunnettuutta, jota mm. matkailu voi hyödyntää

8. Huippu-urheilu tuottaa elämyksellisyyttä

- Hyvinvointiyhteiskunnan ihmiset janoavat elämyksiä
- Urheilusta, jos mistä, niitä elämyksiä saa, vaikka ei itse liikkuisikaan
- Huippu-urheilu tuottaa siis myös immateriaalista hyvää
- Kaikkea ei voi mitata pelkällä materiaalilla -> urheilu antaa sille puolelle huomattavaa arvopohjaa

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilussa lieveilmiöitä

- Erityisesti doping nousee esille
- Myös rahanpesu, sopupelit, ympäristöhaitat

2. Rahaa olisi syytä kanavoida eri tavalla, jos rahat menevät rakenteisiin

- Tavoittaako tuki tarpeeksi hyvin kentäntason?

3. Vastakkainasettelu yhteiskunnan eri osa-alueiden välillä

- Ehkä rahalle löytyisi tärkeämpiäkin kohteita, esim. perustarpeista huolehtiminen

4. Huippu-urheilu riskialtista yksilöille

- Vaara esim. loukkaantua ilmeinen huippu-urheilussa
- Joku muisteli, että 1980-luvulla (?) tehtiin joku tutkimus, jonka mukaan jokainen maailmanmestaruus vähentää eliniänodotetta viidellä vuodella
- Nykyään ehkä käsitys sen suuntainen, että kaikista riskeistä huolimatta jäädään plussalle -> harjoittelu parantaa tuki- ja liikuntaelimestöä

5. Kansainvälisen huippu-urheilun epäeettisyys ja korruptio

- Suuria kisoja järjestetty eettisesti kyseenalaisissa maissa
- Näissä maissa usein korruptoitunut suhde päättäjiin sekä ihmisoikeusongelmia
- Ei toimi kuitenkaan Suomessa perusteluna sille, miksi ei pitäisi tukea (toim. huom. päinvastoin, sillä olemalla mukana urheilupolitiikassa näihin asioihin on mahdollisuus vaikuttaa)
- Urheilun autonomista asemaa tulisi varjella, jotta se ei olisi alisteista kulloisenkin hallinnon poliittisille tarkoitusperille (pahimmat esimerkit Berliinin olympiakisat 1936 sekä 1980-luvun boikotit) -> yksittäistapaukset ovat selvästi vaurioittaneet reilun urheilun peruseriaatteita

6. Järjestelmä kannustaa epäterveisiin roolimalleihin

- Ongelma ei niinkään kosketa Suomea, mutta maailmalla varoittavia esimerkkejä
- Esim. talviolympiakisoissa pari lapsitaitoluistelijaa, jotka pystyvät jo käsittämättömiin temppuihin

- Onko oikein, että järjestelmä kannustaa voittamaan tällaisilla toimenpiteillä? Ei tietenkään, ihminen ei ole kone, jonka terveyttä on syytä vaarantaa jo lapsena urheilumenestyksen varjolla
- Tullaan myös ylipäättään kehokäsitykseen ja -ihanteeseen
- Iso haaste etenkin varhaisen erikoistumisen lajeissa
- Vastuu lankeaa kansainvälisille lajiliitoille -> vaikuttamismahdollisuutena etenkin säännöt; millaisia suorituksia urheilijoilta edellytetään ja mitkä ovat ikäraajat?
- Esimerkkinä tuore dokumentti venäläisistä voimistelijoista -> kohtelu täysin epäinhimillistä
- Urheilu on taistelua pienistä marginaaleista – kaikki pitääkin vetää äärimmilleen -> riski, että johtaa syömishäiriöihin ja muihin lieveilmiöihin
- Terveysnäkökulmasta myös esim. nuuska, olutmainonta yms.

7. Yltiönationalismin vaara – maabrändiä voi myös turmella huippu-urheilulla

- Maabrändin rakentaminen lähtökohtaisesti positiivinen asia, mutta väärin käytettynä voi olla myös negatiivinen
- Huippu-urheilu voi olla myös väylä epäterveiden agendojen ajamiseen
- Huippu-urheilu maaperää sille, että maabrändiä pyritään kiillottamaan keinolla millä hyvänsä
- Venäjä Sotshissa ja DDR hyviä esimerkkejä -> ei yhteiskunta pysy kasassa, vaikka kultamitaleja tulisi kuinka paljon, jos järjestelmä muuten on laho
- Kun yhteisöllisyys alkaa kääntyä aggressiiviseksi ja jopa sotilaallishenkiseksi öykkäröinniksi, se ei enää palvele ketään, eikä tuo ihmisiä yhteen
- Urheilijakaveristakin tulee herkästi vihollinen liian kirjaimellisesti, mikä rikkoo urheiluyhteisöä tai joukkuetta
- Saman ilmiön säikeitä myös esim. katsomoväkivalta ja ”liikafanitus” – fanikulttuuriin voi päästä sekaan porukkaan, joka ajaa omia epämääräisiä motiiveitaan, jos ei olla tarkkana
- Yhteisöllisyyttä voi olla myös negatiivisessa mielessä

8. Liikuntapaikkarakentamisessa huiput hyötyvät herkästi massoja enemmän

- Jos rakennetaan huippu-urheilupaikka sadalle ihmiselle, mikä on kansantaloudellinen hyöty?
- Olisiko parempi rakentaa vaikka 20000 ihmiselle sähkö- tai uimahalli tai ulkoliikuntapaikka
- Ihannetilanteessa samat rakennelmat palvelevat kaikkia

9. Tasa-arvo ei toteudu huippu-urheilussa

- Huippu-urheilussa sukupuolista epätasa-arvoa ruokkivia stereotyyppioita
- Esim. Jokerien KHL-otteluissa monistetaan epätervettä sukupuolikuvaa -> ainoat naiset, joita siellä näkyy, ovat huulipunattuja ketkuttajia pikkuvaatteissa
- Myös jäänputsaajat ovat samanlaisissa vaatteissa
- Pidetään kammottavana, että vuonna 2018 maailma on yhä tällainen -> ei ainakaan kannusta viemään esim. tyttöjä peleihin

- TPS teki päätöksen, että tanssijoita ei enää ole -> positiivinen kehitys, kun mennään perhetapahtumasuuntaan
- Tämän takia syytä pitää huoli, miten huippu-urheilun tuki ohjautuu
- Jos tuetaan hyvin miesvaltaisia lajeja, herää tasa-arvokysymyksiä
- Myös urheilumarkkinoilla ja yleisön houkuttelussa kasvunvara on ennen kaikkea naisissa

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilu yhdistää kansaa

- Urheilulla kansalaistunnetta nostattava vaikutus
- Fanikulttuuri tuo ihmisiä yhteen – esimerkkinä lento- ja koripallofanit -> myös työllistävä vaikutus (mm. matkatoimistot)
- Yhteisöllisyyden asteet: me, laji, seura, kunta, alue ja yhteiskunta
- Yhteisö huolehtii jäsenistään -> moni voi esim. välttää nuoruuden vaarat urheilun avulla
- Huippu-urheilutapahtuma luo myös vähemmän urheilulliselle tyyppille mahdollisuuden olla mukana yhteisössä (esim. Kontiolahden maailmancupissa 500 vapaaehtoisesti)

2. Esikuvallisuus – liikuttaa Suomen kansaa

- Huippu-urheilijat antavat esimerkin niin fyysisessä kunnossa kuin tavoitteellisessa elämäntavassa
- Tätä kautta urheilu liikuttaa Suomen kansaa (monessakin mielessä)
- Mikä muu asia saa suomalaisen miehen itkemään? Esim. jääkiekon maailmanmestaruus saa monet itkemään
- Kuinka moni jousiorkesteri saa suomalaisen miehen itkemään?
- Erityisen tärkeässä asemassa on paraurheilu -> antaa malleja siitä, miten elämässä voi onnistua hankalastakin lähtöasemasta
- Samoin maahanmuuttajia urheilu auttaa integroitumaan yhteiskuntaan
- Ennen kaikkea esikuvallisuudessa korostetaan tavoitteellisuutta, itsensä likoon laittamista, rajojen rikkomista, sitkeyttä ja rohkeutta
- Ympyrä: menestys, esikuvat, innostus ja liikuntaharrastus -> ympyrä toimii ikiliikkujana
- Näillä asioilla on vuorovaikutussuhteet, ja ympyrä generoi jatkuvaa kasvua
- Esikuvat johtavat lajibuumeihin – esim. Markkasen merkitys koripallon kiinnostavuuteen
- Kääntäen: jos mäkihypyssä pärjättäisiin, Lahden Hiihtoseurassa olisi pikkupojista tunkua nykyistä enemmän

3. Viihteellisyysarvo

- Suomalaiset katsovat tunnetusti mielellään urheilua
- Esim. olympiakisat liimaavat ihmiset kahdeksi viikoksi ruudun ääreen
- Sitä kautta huippu-urheilu luo myös hyvää fiilistä

4. Imagovaikutukset

- Keskeinen imagotekijä maalle, maakunnalle tai paikkakunnalle
- Lauri Markkanen on käytännössä vientituote
- Samoin Suomessa on huipputason valmentajia, jotka toimivat ulkomailla
- Ilmiö voi olla myös negatiivinen – se täytyy tunnistaa

5. Huippu-urheilun taloudelliset vaikutukset

- Huippu-urheilulla on myös bisnesarvo
- 32 000 työntekijää liikunnan alalla
- Huippu-urheilu tuottaa tuloja, jolla rahoitetaan harrastetoimintaa (ei toimi vain toiseen suuntaan)
- Isoilla huippu-urheilutapahtumilla työllistävä vaikutus
- Kaikki tapahtumat eivät tuota järjestäjille voittoa, mutta niitäkin on
- Vaikka järjestäjä ei taloudellista voittoa saisikaan, kaikki ympärillä hyötyvät
- Esim. Lahden MM-hiihdoista jäi paikkakunnalle 25 miljoonaa euroa rahaa
- Bruttokansantuote liikunnasta on melkein kuusi miljardia euroa

6. Huippu-urheilulla itseisarvo jo sinänsä

- On arvokasta olla hyvä tai varsinkin paras jollain alueella
- Yhteiskunnassamme on hyviä muurareita, hyviä diplomi-insinöörejä jne.
- Kun on hyvä jossain, se luo nautintoa, onnistumista, menestystä ja uskoa – sekä yhteiskuntaan että lähipiiriin

7. Huippu-urheilu kulkee tuotekehittelyn etulinjassa

- Huippu-urheilussa kehitetty erikoisosaaminen hyödyttää myös tavallisia liikkujia etenkin tuotekehittelyn kautta
- Esimerkkinä nostettiin esiin kineesioteippaus
- F1:ssä tehdyt kehitykset autoihin ovat siirtyneet kuluttajille jne.
- Myös urheilulääketieteen alalla innovaatioita

8. Rajojen tavoittelun ihanteen viestiminen

- Tärkeä viesti muulle yhteiskunnalle
- Huippu-urheilun parissa mietitään keinoja parantaa suorituskykyä ja hakea huipputulosta -> siihen käytetään monia muita aloja enemmän henkistä kapasiteettia, joka on käyttökelpoista kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla

9. Huippu-urheilu luo olosuhteita harrastajille

- Huippu-urheilun suorituspaikat palvelevat myös laajempaa kansanosaa
- Jos huippu-urheilua varten tehdään hyvät hiihtoladut, niitä voi käyttää myös muu väestö
- Poliittista vääntöä liittyy usein näihin

10. Mahdollisuus edistää tasa-arvoa

- Edistääkö huippu-urheilu tasa-arvoa?
- Tasa-arvokysymys myös urheilun ja liikunnan välillä sekä lajien välillä
- Voi nähdä sekä positiivisesta että negatiivisesta näkökulmasta
- Opettaako urheilu elämään sääntöjen keskellä vai onko kyse epäoikeudenmukaisuudesta?
- Säännöt kaikille samat -> lisää periaatteessa tasa-arvoa
- Joissain yhteiskunnissa naiset löytäneet paikkansa nimenomaan huippu-urheilun avulla
- Menestyminen huippu-urheilussa antaa myös mahdollisuuden ottaa kantaa näihin asioihin

- Helposti käy myös niin, että vaikuttamismahdollisuus jää puhumisen asteelle
- Keskustelu esim. naisten ja miesten eurosta tai maajoukkueiden saamista korvauksista on varmaan lisännyt tasa-arvoa
- Useissa lajeissa korvaukset jo samalla tasolla (hiihto, tennis jne.) -> ei kuitenkaan todellakaan kaikissa

11. Auttaa kansainvälisessä verkostoitumisessa

- Urheilun kieli on kansainvälinen kieli
- Olisi erikoista, jos Suomi ilmoittaisi, että ei osallistu enää olympiakisoihin
- Olisi kyse omaan lokeroon lukittautumisesta
- Oiva keino harrastaa kansainvälistä diplomatiia (vrt. Koreoiden lähentyminen PyeongChangin kisoissa)
- Toisaalta moni on käyttänyt kisoja myös kyseenalaisten agendojen ajamiseen
- Yksilötasolla moni käyttää huippu-urheilua poliittisen uransa edistämiseen

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Lieveilmiöitä ympärillä paljon

- Doping, sopupelit, katsomoväkivalta, korruptio, ihmiskauppa
- Jos huippu-urheilua tuetaan, on riski, että raha tai nuori ajautuu epäeettiseen toimintaan
- Poliittisessa päätöksenteossakin käytetään usein vääriä perusteita tai ajetaan kyseenlaisia agendoja
- Valtaa voi käyttää monin väärin tavoin (vrt. seksuaalinen hyväksikäyttö)

2. Ilmiönä liian totaalista

- Johtaako huippu-urheilijan polku hyvään elämään?
- Huippu-urheilijan uran jälkeen monella saattaa tulla tyhjiö

3. Vastakkainasettelu liikunnan kanssa

- Huippu-urheilu vie paljon resursseja muulta liikunnalta
- Esimerkiksi vie halleista aina ensimmäisenä harjoitusvuorot -> jämät ehkä jää muille

4. Kantavatko huippu-urheilun esikuvat vastuunsa?

- Napanuora kasvatukseen katkeaa
- Urheilu on lähtenyt liikkeelle ennen kaikkea kasvatusvälineenä
- Huippu-urheilu on viety äärirajalle (lapsuus loppuu aikaisin)
- Nousee moraali- ja etiikkakysymyksiä
- Voittoon hinnalla millä hyvänsä – vaarallinen ajatus kasvatuksellisesti -> ohjaa herkästi vilpilliseen toimintaan
- Vahvistaa ihmisten egoistista toimintaa, eli narsismia
- Kasvatusmielessä haastavaa, kun yksilö korostuu
- Urheilua perustellaan aina esikuvaidealla

- Näyttö ei edes ole kiistatonta – esim. Boris Beckerin jälkeen ei kauheasti ole tullut saksalaisia tennispelaajia (varsinkaan huippuja) -> se on mahdollista, mutta ei se automaatio ole
- Jos joku on esikuva, mielellään näkisi kasvatuksellisena esikuvana
- Meillä on sellaisia huippu-urheilijoita, jotka ovat aivan huippuesikuvia, mutta on myös sellaisia, jotka eivät ole -> sitä linkkiä ei ole tietoisesti pidetty vahvana

5. Huippu-urheilu vaatii kalliita investointeja

- Esim. viime vuosien olympiakisojen jälkeen suorituspaikat on jätetty kasvamaan ruohoa
- Huippu-urheilun raha menee rakenteisiin ja toppatakkeihin
- Seuroissa jopa 80-90 prosenttia rahasta menee kilpaurheiluun -> raha kohdistuu vain 10-20 prosenttiin seuran jäsenistä
- Loput jäävät langalle lauleskelemaan tai jopa kustantavat tämän homman

6. Tuetaanko muita ammattiryhmiä samalla tavalla kuin huippu-urheilijoita?

7. ”Eivät ne kuitenkaan pärjää”

- Yleinen asenne kansan syvissä riveissä
- Turha antaa tukea, jos eivät kuitenkaan pärjää
- Tuki koetaan ennemminkin palkinnoksi menestymisestä

8. Huippu-urheilu on jo itsessään bisnestä

- Rahaa tulee mm. yritysten markkinointibudjeteista
- F1, Timanttiliiga jne.
- Näin ajatellen yhteiskunnan tukea ei tarvita

9. Urheilu ja liikunta ovat yrittäneet luoda maailmaan omat lakinsa

- Monin paikoin ristiriidassa kansallisen tai EU:n lainsäädännön kanssa
- Bosman-sääntö yksi esimerkki – ennen sitä vapaata liikkuvuutta rajoitettiin
- Esim. jääkiekossa voi luvan kanssa pahoinpidellä jonkun niin, että siitä seuraa vain peliin liittyvä rangaistus
- Urheilunkin pitää noudattaa lakia
- Instituutionaalisella tasolla urheilu ei aina halua pelata samoilla pelisäännöillä kuin muu yhteiskunta

10. Onko liikuntakulttuuri muuttunut?

- Voi ajatella, että lapset ja nuoret haluavat harrastaa hauskesti keskenään
- Organisoitu huippu-urheilu ja olympismin hienot aatteet eivät välttämättä ole enää yhtä tärkeitä tämän päivän lapsille ja nuorille

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Tuottaa tärkeää viihdettä ja kulttuuria

- Tuottaa elämyksellisyyttä ihmisten elämään
- Huippu-urheilumenestyksellä on kansan tuki -> kansa haluaa, että suomalaiset menestyvät
- Mikä muu on sellaista, mikä kulkee ihmiselämässä alusta loppuun asti?
- Viihde, kulttuuri ja elämyksellisyys siksi yksi tärkein tekijä -> kivat muistot urheilukentän laidalta kantaa hedelmää pitkälle aikuisikään asti
- Elämyksellisyys kokoaa alleen viihteen ja kulttuurin – siihen kuuluu niin monenlaista
- Esim. nappulaliiga ei ole ehkä kovin viihteellistä, mutta se on elämys kaikille pelaajille, valmentajille, vanhemmille siellä kentän laidalla

2. Heijastukset liikuntakulttuurin edistämiseen

- Terveelliset esikuvat – vertaa Teemu Selänne ja Ozzy Osbourne, terveellisempi elämäkuva
- Menestys huippu-urheilussa ruokkii harrastajamääriä ruohonjuuritasolla
- Huippu-urheilussa tarvitaan tutkimustietoa -> siellä tehtävät innovaatiot ja edistykset pystytään siirtämään ruohonjuuritasolle
- Vaikka seuroilla olisi fokus tehdä huippu-urheilun menestystä, seura pystyy liikuttamaan myös isoa määrää
- Seurat tietävät itsekin, että pitää liikuttaa tarpeeksi isoa määrää, jotta sieltä tulee yksi huippu
- Jos saadaan yksi NBA-supertähti, saadaan automaattisesti 7000 pallon pomputtajaa katukorispaikoille
- Harrastajamäärien lisääminen ja liikunta-aktiivisuuden nousu, sillä voidaan säästää terveydenhuoltokustannuksissa (esimerkin voima)

3. Yhteisöllisyyden tuottaminen

- Huippu-urheilu lisää kansallista itsetuntoa ja lisää yhteisöllisyyttä
- Yhdistää ihmisiä ja antaa puheenaiheita, tuo kansaa yhteen
- Tuo nimenomaan eri yhteiskuntaluokista ihmisiä yhteen, samassa katsomossa voi olla sekä duunari että yritysjohtaja ja olla siellä yhtä
- Iso asia yhteisöllisyydessä myös syrjäytymisen estäminen

4. Suomen tunnetuksi tekeminen

- Suomi maailmankartalle, kansainvälisesti ajateltuna
- Huippu-urheilu toimii kansainvälistymisessä
- Mikä suomalaisia määrittää, minkälaisia me ollaan, minkälaisia urheilijoita meillä on -> luo identiteettiä
- Puhuttiin siitä, onko enää nykyaikaista identiteetin rakentaminen urheilun kautta
- Huippu-urheilu on osa suomalaista identiteettiä myös ulospäin
- Ulkomailla tunnetaan Suomi urheilun kautta, esim. Räikkönen tunnetaan laajalti -> siihen voisi yhdistää myös kulttuurin

5. Huippu-urheilulla talousvaikutuksia

- Kasvattaa urheiluvälinebisnestä, esim. suksia mennyt nyt paljon
- Onnistuneiden tapahtumien kautta saadaan Suomeen lisää rahaa, esim. koripallon EM-kisat onnistunut tapahtuma
- Esimerkki Jyväskylästä: MM-ralli tuo Jyväskylään tosi paljon rahaa, vaikka lyhyt aika, on erittäin tuottoisa tapahtuma
- Saadaan yrityksillekin ja heidän toimintaansa hyötyä tapahtumien kautta -> kansantaloudelliset vaikutukset
- Jos urheiluun laitetaan rahaa, niin sen pitäisi myös tuottaa rahaa
- Eli kun tuottaa bisneksessä rahaa, se tuottaa myös julkiselle puolelle
- HUOM! Kaikki huippu-urheilu (varsinkaan Suomessa) ei ole bisnestä, niin kuin ei kaikki kulttuurikaan
- Yhteiskunta tukee myös paljon sellaista, joka ei ole bisnestä, esim. mikään museo tai oopperatalo ei ole voitollinen

6. Kasvatuksellinen näkökulma

- Urheilun kautta opittavat taidot ja arvot, roolit, yms. arvokkaita muillakin yhteiskunnan osa-alueilla
- Esim. Aino-Kaisa Saarinen sanoi, että hiihtokoulu on ollut paras koulu -> oppinut paljon huippu-urheilun kautta
- Myös lasten urheilussa lapset oppivat tärkeitä asioita, tavoitteellisuutta yms.
- Isojen yritysten johdossa hyvin tunnustetaan, että palkataan ennemmin urheilija, koska siitä tietää, että se tekee hommansa aika todennäköisesti hyvin

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Urheiluun kanavoituu jo rahaa markkinavoimilta

- Huippu-urheilu on aikamoista liiketoimintaa, varsinkin isot lajit – eli miksi bisnestä pitäisi tukea?
- Kuoleeko muka huippu-urheilu jos sitä ei tueta?
- Huippu-urheilu on helpompi tuotteistaa kuin ruohonjuuritason toiminta, lasten ja nuorten liikunta on hankalampi myydä yrityksille ja bisnekseen
- Olympiakomitean viesti lajeille on se, että pitäisi päästä valtion rahoista eroon ja hankkia omat rahoituskäytännöt (lähde lajiliittojen kahvitilaisuus)
- Olisi tasapuolisempaa, että kaikkien tulisi hankkia omat rahansa itse
- Onko oikea kysymys, tuetaanko vai ei, vaan miten tuetaan?
- OK:n tuki voisi olla sellaista, että se tukee urheilijoiden ja lajien omaa varainhankintaa, esim. opettaa miten tuotteistaa itse itsensä
- Siihen, että pitää kehittää menetelmiä hankkia rahaa: urheilu kehitti jo hyvän menetelmän, jonka valtio omi itselleen, eli veikkauksen. Palattaisiinko takaisin vanhaan?

2. Vääränlainen nationalismi

- Ei ole ihan nykyaikaa, että halutaan buustata nationalismia ja valtioiden vastakkainasettelua
- Mennä liput liehuen, kun samaan aikaan puhutaan ihmisten yhteneväisyydestä ja siitä. miten halutaan liikkua rajojen yli ja käydä ulkomailla

- Kuka edes on suomalainen?

3. Tuki huippu-urheilulle on tukea pienelle kansanosalle

- Miksi halutaan osoittaa rahoja pienelle porukalle?
- Missä on tutkimusnäyttö siitä, että tarvitaan huippu-urheilua liikuttamaan ihmisiä?
- Voidaanko käyttää rahat vaan siihen, että pyritään liikuttamaan kaikkia ihmisiä?
- Tietyllä tavalla riskisijoitus – entä jos ei livo Niskanen ei olisi voittanut, olisiko liikuttanut porukkaa?
- Olisiko turvallisempi sijoitus sijoittaa suoraan seuratoimintaan ja siihen, että liikutetaan mahdollisimman paljon ihmisiä?
- Mistä huippu-urheiluun laitettu raha on poissa – voisiko sitä käyttää esim. koulutukseen?
- Entä miten rooli suhteessa muihin kulttuurimuotoihin, taiteeseen yms.?
- Rahan jakamisen ristiriita vaikkapa kunnallisella tasolla, esim. Kokkolan paikallislehdessä mielipidekirjoitus: Pitäisi laittaa rahaa vanhustyöhön ja terveyskeskuksiin eikä mihinkään tekonurmiin
- Monissa urheilussa menestyneissä maissa ei ole vastaavanlaista sosiaali- ja terveyshuoltoa kuin meillä – eli mihin halutaan keskittyä?
- Pitääkö tutkia esim. suorituskykyä vai pitäisikö kaikki tutkimusraha laittaa liikunnan terveysvaikutusten tutkimukseen?
- Miten saadaan laitettua käytäntöön ne tutkimustulokset?

4. Tarvitaanko suomalaisia esikuvia?

- Nykypäivänä esikuvia on kaikkialla, puhelimesta näkee Ronaldon saksipotkumaaliin saman tien
- Maailmalla on niin paljon esikuvia – tarvitaanko me Suomesta niitä esikuvia?
- Todennäköisesti kaikki Suomessa pelaavat pikkupojat tietävät Messin ja Ronaldon kuitenkin
- Ozzy Osbourne -esimerkki: myös huippu-urheilussa ei niin terveellisiä esikuvia
- Huippu-urheilu ruokkii epäterveitä mielikuvia
- Antaa epärealistisia esikuvia, vääristyneet mielikuvat, epärealistiset kehonkuvat

5. Lieveilmiöt

- Huippu-urheiluun liittyy paljon lieveilmiöitä, kuten doping
- Liika kilpailullisuus, yksilökeskeisyys – miksi tällaista toimintaa pitäisi tukea?
- Huippu-urheilu lisää uhkapelaamisen määrää -> sitä kautta peliriippuvuutta
- Negatiiviset ympäristövaikutukset, esim. rallien ympäristöongelmat ja muutkin isot tapahtumat

6. Huippu-urheilun poliittiset ulottuvuudet

- Poliittinen väline, jota on käytetty epätasa-arvon ja rasmin tuottamiseen

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilun kansanterveydellinen vaikutus – ja sen vaikutus esim. yritysten kulurakenteeseen

- Vaikuttaa esikuvien kautta ihmisten liikkumisinnostukseen ja sitä kautta kansanterveyteen
- Esikuvallinen ja liikuntaan innostava vaikutus ei rajoitu pelkästään lapsiin tai nuoriin
- Jos joku on innostunut tenniksen harrastaja, haluaa nähdä huipputennistä oppimistarkoituksessakin
- PyeongChangista pois tullessa pääministerin vaimo ilmoitti menevänsä vuosien tauon jälkeen hiihtämisestä -> Iivo Niskanen inspiroi muitakin ikäryhmiä kuin lapsia tai nuoria
- Kansanterveydellä suora korrelaatio esim. yritysten henkilöstökuluihin
- Kun sairaspotilaat vähentyvät, henkilökunnan tuottavuus paranee
- Tällä hetkellä suuntaus on se, että kasvava määrä työntekijöistä ei pysty suoriutumaan työtehtävistään
- Suomessa poikkeuksellinen järjestelmä moneen muuhun maahan verrattuna, kun yrityksillä valtava vastuu työssäkäyvien ihmisten sairaskuluista
- Pitäisi saada aikaan sellainen ilmapiiri, että urheiluun ja liikuntaan panostaminen ei ole kulu, vaan investointi, jolla on osoitettavissa oleva takaisinmaksuaika
- Onko kansanterveydellinen vaikuttavuus parasta, jos euroja laitetaan nimenomaan huippu-urheiluun? -> nähdään vähintään tärkeänä osana sitä kokonaisuutta
- Huippu-urheilua ja liikuntaa ei voi laittaa suoraan vastakkain – toista ei ole ilman toista
- Huippu-urheilu tuo liikuntakulttuurin näkyväksi – esim. liikuntaseteli ei innosta kuin korkeintaan sitä ihmistä, joka sai liikuntasetelin
- Ei haittaisi löytää dataa siitä, miten huippu-urheilu liikuttaa laajoja massoja
- Tuntuu, että vaikutus on suuri – kun jossain pärjätään, näkyy välittömästi harrastajamäärissä

2. Huippu-urheilun innovaatiot valuvat liikkujien käyttöön

- Huippu-urheilun parissa tehdään hirveästi tutkimusta ja kehitetään teknologiaa
- Huippu-urheilusta se valuu kaikkien liikkujien käyttöön
- Moni työhyvinvoinnissa hyödynnettävä keksintö on kehitetty huippu-urheilun tarpeisiin
- Sama homma kuin esim. sotateknologia -> teollisuus
- Huippu-urheilulla on tutkimustiedon kautta iso vaikutus siihen, miten liikuntajuttuja on optimaalista tehdä – esim. mikä on hyvää kuntoutusta vammautuneelle?
- Oppi tulee nimenomaan huippu-urheilun kautta
- Miten huippu-urheilija valmentautuu ja palautuu? Mikä on unen ja ravinnon merkitys? Ne opit kertautuvat harrastajille
- Kilvoittelussa halutaan koko ajan parantaa kaikkea -> se tuotekehitystyö palvelee isoa massaa
- Tuotteiden kaupallinen arvo myös parantuu esimerkkien avulla (tuskin esim. Aki Hintsan bisneksiä haittaisivat F1-asiakkaat)
- Hintsa lähti miettimään, kuinka F1-kuljettajan jetlag olisi parhaiten torjuttavissa, jotta pystyisi ajamaan autoa toisella puolella maailmaa optimaalisesti -> kun siihen löydettiin malleja, sitä alettiin hyödyntää myös esim. liike-elämän neuvotteluissa jne.

3. Huippu-urheilu tuo monille eri tahoille näkyvyyttä

- Näkyvyyttä saavat niin yhteistyökumppanit kuin valtiokin

4. Huippu-urheilu luo yhteisöllisyyttä

- Näkökulmassa myös syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus – ihmiset ovat mukana jossain
- Esim. seuratyöhön yritetty aktiivisesti saada maahanmuuttajalapsia ja -nuoria mukaan
- Etenkin maahanmuuttajille valtavan tärkeää saada urheilun kautta kavereita, saada onnistumisen elämyksiä jne.

5. Huippu-urheilu antaa valmiuksia toimia kilpailuyhteiskunnassa

- Halutaan tai ei, kilpailu on osa yhteiskuntaa
- Urheilussa kilpailu keskiössä -> luo valmiuksia toimia myös yhteiskunnassa
- Urheilussa asetetaan päämääriä ja tehdään niiden eteen töitä
- Vaikka nuoresta ei koskaan tulisi huippu-urheilijaa, urheilun parissa opitut asiat auttavat muuten elämässä
- Vaarallista, kun kilpailuelementtiä on pyritty häivyttämään nuorten elämästä – kaikkia laitetaan samalle viivalle, jotta kenellekään ei tule paha mieli
- Jos paha mieltä halutaan lykätä, se tulee entistä isompana jossain vaiheessa
- Tärkeää arvostaa kehittymistä ja kilvoittelua – se on arvokasta millä tahansa tasolla (huippujen esimerkki innostaa kaikkia)
- Voi miettiä, minkä takia ylipäättään yhteiskunnassa pitää kilpailla? -> Urheilussa ajatus voisi kuulua esim. ”Kaikki pelaa sen verran kuin tarvii”
- Jos lähdetään downshiftoamisen tielle, täytyy ymmärtää, että ei ole nykyistä elintasoja -> ei ole tällaista sosiaaliturvaa tai hyvinvointiyhteiskuntaa
- Ajattelu menee läpi yhteiskunnan
- Downshiftoaminen on idealismia
- Urheilun kuluttamisen voi nähdä elinkaarena
- Urheilijat koetaan nuorina vahvoiksi roolimalleiksi, keski-iässä niiden vahvuus pienenee ja vanhemmiten taas nousee

6. Huippu-urheilu vahvistaa kansallistunnetta

- Voitot ja tappiot koetaan yhdessä
- Voi miettiä myös, miksi pitäisi vahvistaa kansallistunnetta maailmassa, joka jatkuvasti moniarvoistuu ja kansainvälistyy – onko vanhakantaista yhdistää ihmisiä lipun alle?
- Urheilusta kumpuava kansallistunne esim. Venäjällä kääntynyt vääristyneeksi -> riskejä voi olla
- Kun katsoo, mitä maailmassa tapahtuu, elämme entistä kovemmassa globaalissa kilpailussa
- Maat ja maanosat käyvät valtavaa kilpailua talouden intresseistä (esim. USA vs Kiina vs EU)
- Se on se realismi, jossa eletään – idealismi syytä unohtaa kokonaan
- Kilpailu on tervettä – näin se on aina ollut ja tulee olemaan jatkossakin
- Jos kuvitellaan, että maailma muuttuisi tässä suhteessa, se on naiivia ajattelua
- Urheilu pitäisi nähdä yhtenä välineenä vahvistaa kansallistunnetta ja edistää myös pärjäämistämme kansainvälisessä kilpailussa

- Ihminen haluaa aina kuulua johonkin tiettyyn ryhmään – se voi olla oman urheilulajin harrastajat, kaupunginosan asukkaat, kannattamansa seuran viiteryhmä tai asuinmaa
- Ei ole HIFK-fanilta pois, jos joku kannattaa KalPaa -> isona viitekehystenä kuitenkin kansallistunne
- Suomalaiset pienenä kansana – tätä pitäisi tehdä vielä korostuneemmin
- Vertaa kansallistunne Kiinassa tai Venäjällä -> jos Suomessa toimittaisiin tässä suhteessa eri tavalla, täällä jäätäisiin täysin suurten puristukseen

7. Kansainvälinen urheiluyhteistyö on rauhantyötä

- Hyvä esimerkki Koreoiden lähentyminen PyeongChangin talviolympialaisten aikaan
- Puhdas urheilu on terve tapa pönkittää kansallistunnetta, vertaa esim. ydinaseiden kehittäminen
- Yksittäisiä autoritäärisiä johtajia toki joukossa, jotka käyttävät urheilua väriin tarkoitukseen

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Jos toiminta on huonosti organisoitua/johdettua

- Jotta voi investoida johonkin toimintaan, täytyy ymmärtää, mihin raha menee ja millainen vaikuttavuus sillä on
- Hyvä johtaminen parantaa rahoitusta -> helpottaa tuloksen tekemistä
- Myös sana sisäsiittoisuus nousi esiin suomalaisessa urheilujohtamisessa – osataanko benchmarkata hyvin toimivia ulkomaisia malleja?
- Onko selvitetty juurta jaksen (seuratasolta huippuvaiheeseen), miten Norja, Ruotsi tai vaikka Saksa toimii? (Suomi ollut mukana kv. tutkimuksissa)
- Jos toiminta on hyvin johdettua, se ainakin vähentää riskiä sisäsiittoisuudelle -> johtaa myös hyviin tuloksiin
- Hyvää johtajuutta pitäisi korostaa enemmän -> puhutaan sitten menestyksestä urheilussa, taiteessa tai yritysmaailmassa, se lähtee hyvästä johtamisesta
- Ei ole tarkoitus väheksyä yksilöiden merkitystä, mutta ilman hyvää johtamista (ja taloudenpitoa), menestystä ei tule ainakaan säännöllisesti
- Tuloksetkaan eivät tarkoita automaattisesti hyvää johtajuutta, jos näkyy, että ne on saavutettu lyhytjänteisellä kikkailulla
- Urheilussa kovaa ydintä urheilija-valmentaja-parien toimintaedellytykset – johtajuudessa tullaan kysymykseen, miten näitä edellytyksiä rakennetaan
- Heräsi kysymys muun muassa yhteistyöstä lajiliittojen välillä – olisiko mahdollista kerätä kaikki tukipalvelut yhden sateenvarjon alle tai optimaaltilanteessa keskittää koko yksityisen sektorin varainhankinta yhteen paikkaan?
- Esimerkki: nuorilla urheilijoilla on paljon kaikennäköisiä vammoja -> kuinka ammattimaista toiminta ja valmennus on?
- Seuroissa olisi valtava tarve valmentajakoulutukselle ja uusien valmentajien rekrytoimiselle
- Juurisyy ilmiöön on toki se, että lapset ja nuoret liikkuvat vähemmän, minkä takia ammattimaisen harjoittelun alkaessa kroatat eivät ole valmiita
- Esim. yleisurheilussa nähdään valtava tarve toiminnan ja rakenteiden modernisoinnille
- Myös firmojen hallitukseen pitäisi olla nimeämiskomiteat, jotka mieltisivät, ketä pitäisi houkuttaa hallitukseen ja miksi

- Voiko huonosti organisoitu toiminta johtua huonoista resursseista? -> ei nähdä tällä tavalla
- Esimerkkinä suomalainen terveydenhoito, johon on rahaa laitettu, mutta se toimii hemmetin huonosti
- Jos ei sote-uudistusta saada aikaan, ei tule paremmaksi, vaikka rahaa laittaisi kuinka paljon

2. Jos toiminta on epäeettistä tai taloudellisesti arveluttavaa

- Organisaation rahankäyttö täytyy olla läpinäkyvää

3. Huippu-urheilun ympärillä lieveilmiöitä

- Doping, sopupelit, seksuaaliset ynnä muut häirinnät, syrjinnät jne.

4. Suomalainen huippu-urheilu on tällä hetkellä pitkälti joukkueissa

- Imua ollut viime vuosina joukkuelajeihin
- Kaivataan uskottavia yksilöurheilijoita, joita voisi tukea
- Mistä johtuu huippuyksilöurheilun menestymisen vähentyminen?
- Jos olisi enemmän menestyviä yksilöhuippuja, ko. firma voisi laittaa enemmän rahaa huippu-urheiluun
- Tasonnosto yksilölle vaikeaa, jos elää alle toimeentulotuen jäävällä urheilija-apurahalla

5. Urheilijat tyytyvät liian vähään

- Esim. haastatteluista puskee läpi, että olympiapaikkaan ollaan jo tyytyväisiä
- Se on jollekin jo uran kliimaksi
- Huippu-urheilussa ei saisi olla näin
- Onko riittävästi valmiutta laittaa itsensä likoon ja treenata kohti huippua?
- Tällainen mielikuva syntyy ainakin herkästi -> vähentää kiinnostusta panostaa huippu-urheiluun
- Toki joissain lajeissa erittäin vaikea jo sinänsä päästä olympiakisoihin

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilu yhdistää ihmisiä ja kansakuntia

- Muun muassa kansallinen identiteetti nousee
- Lisää kansallista itsetuntoa ja imago
- Yhteisöllisyys merkittävä arvo
- Haasto: onko urheilu vanhakantainen tapa mitailla voimia esim. kansakuntien välillä?
- Olisiko erinomaisuutta syytä tavoitella enemmän asioissa, joissa ei ole näin voimakasta nationalistista kulmaa?
- Onko Suomella toisaalta varaa jäädä pois näin isosta globaalista yhteisöstä?
- Maailmassa on ainakin kaksi ihmisiä yhdistävää tekijää – urheilu ja musiikki
- Urheilu on hyvä ja pääsääntöisesti turvallinen tapa kilpailla keskenään
- Eri rodut ja poliittiset suuntaukset kilpailevat keskenään – ja ne ihmiset pystyvät myös keskustelemaan keskenään -> se on jo sinänsä hyvä perustelu huippu-urheilulle
- Ihmisellä taipumus ryhmiintyä -> parempi tehdä sääntöjen puitteissa kuin ilman niitä, toisia arvostaen ja kunnioittaen
- Olympia-aate yhdistää eri kansakuntien nuoret ja edistää rauhaa

2. Syvät tunteet pääsevät pintaan

- Ne auttavat pitämään ihmisen kiinni reaalisessa maailmassa – huippu-urheilu synnyttää emootiota
- Moni asia koko maailmassa ei sisällä sellaista tunteiden kavalkadia – raivo, viha, fanaattisuus, onni jne. – kuin huippu-urheilu
- On kysymys hirveän suuresta joukosta suomalaisia, joilla on todella tunteikas suhtautuminen huippu-urheiluun
- Kynnys laittaa esim. raivokas viesti epäonnistujalle hämmästyttävän matalalla – mikä se on se voima, joka huippu-urheilussa tällaiseen ajaa?
- Suomalaiset eivät lähde barrikadeille, vaikka heiltä vietäisiin työpaikat – huippu-urheilussa lähdetään hyvinkin matalalla kynnyksellä tuomaan mielipide esille

3. Innostavat esimerkit inspiroivat kaikkia liikkumaan

- Kun huippu-urheilijat pärjäävät, he inspiroivat kansaa (koskee myös muita aloja)
- Tuo esikuvia etenkin nuorille ja lapsille
- Mikä on voimakkaampi vaikutin ihmiselämään kuin inspiroituminen?
- Olkoon tavoite matalalla tai maailmanluokan tasolla, ylipäätään tavoitteellisuus on tärkeää
- Haaste: eikö ole holhoavaa, jos ihmisiä yritetään väkisin pakottaa pitämään itsestään huolta?
- Vastaus selvä: yksilön liikkumattomuus vaikuttaa hyvinvointiyhteiskunnassa muihinkin ihmisiin
- Kysymys on vähän samanlainen kuin kysyisi, miksi työttömän pitäisi työllistyä
- Käy yhteiskunnalle raskaaksi maksaa yksilön valinnanvapaudesta

4. Huippu-urheilu on taloudellisesti tuottavaa

- Isoin juttu: huippu-urheilu tuottaa valtiolle selvästi enemmän tuloja kuin se ottaa tukea vastaan
- Tämä olisi tärkeää avata numeraalisen datan kautta
- Mitä tarkemmin pystytään avaamaan numeroilla huippu-urheilun tuottama hyöty, sitä helpompi merkitystä on yhteiskunnallisesti perustella -> kylmää faktaa on paha kiistää
- Voidaan puhua maailmanluokan bisneksestä, josta yhteiskunta saa paljon takaisin
- Urheilutapahtumat ovat erittäin suosittuja, ja niiden taloudelliset vaikutukset ovat merkittävät
- Urheilulla myös merkittävä työllistävä vaikutus

5. Edistää tutkimustiedon kehittymistä

- Huippu-urheilu tuottaa tutkimustietoa, jonka hyödyt siirtyvät myös muille – esim. kansanterveyden edistämiseen
- Kun huippu-urheilun tutkimusta tuetaan, liityntäpintoja on hyvin monelle eri elämänalalle
- Huippu-urheilun parissa tehtävä kehitystyö nostaa myös monen muun alan osaamistasoa

6. Huippuosaaja tärkeää tukea kaikilla elämän osa-alueilla

- Huippuosaaminen generoi kaikille hyvää
- Erinomaisuuteen pyrkiminen on yhteiskunnallisesti arvokasta alasta riippumatta
- Kriittistä varsinkin pienelle kansakunnalle – arvomaailmaan pitäisi sisältyä erinomaisuuden vaaliminen ja tukeminen
- Huippu-urheilu on näkyvä tapa tuoda erinomaisuuden filosofiaa ja siihen liittyviä asioita esiin
- Tästä ajattelusta olisi saatavissa paljon moneen eri yhteyteen, lähtien ihan kansallisesta identiteetistä
- Huippu-urheiluihmisten tehtävänä on kuvata paremmin sitä matkaa, mitä erinomaisuuden tavoittelu käytännön tekoina pitää sisällään
- Kun pyrkii millä tahansa alalla mahdollisimman hyväksi, tuottaa sekä itselleen että ympäristölleen enemmän hyötyä ja vähemmän haittaa -> sekä itsellä että ympäristöllä on parempi olla
- Huippu-urheilu tarjoaa sellaisen arvopohjan, johon koko yhteiskunnan olisi hyvä sitoutua
- Miten yhteiskunta voi olla elinvoimainen ja eteenpäin pyrkivä, jos ainakin osa väestöstä ei ole halukas parantamaan omaa työnjälkeään ja tuloksiaan – millä alalla tahansa?
- Jos yhteiskunnassa kukaan ei pyri mihinkään, sellaista yhteiskuntaa ei kohta enää ole tai ainakaan se ei voi hyvin
- Huippu-urheilussa on pyrkimys omien rajojen ylittämiseen ja menestymiseen -> yhteiskunta tarvitsee sellaista toimintaa
- Jos ei tueta huippu-urheilua, miksi pitäisi tukea oopperaa tai huippu-urheilua pyrkimyksissään päästä parhaimpaansa?
- Ilmiö täysin sama – on yksilöitä, jotka pyrkivät pääsemään mahdollisimman korkealle tasolle
- Kumpi on enemmän tasa-arvoa – se, että luodaan kaikille täysin samat edellytykset tehdä asioita vai se, että luodaan ihmisen omien tarpeiden mukaiset edellytykset?
- Tässä tullaan huippu-urheilun tai minkä tahansa maailman huipulle tähtäävän alan tarpeellisuuteen
- Jos joku haluaa tulla maailman parhaaksi jossain, hänelle täytyy luoda siihen mahdollisuus

7. Myös huippu-urheilu on ammatti

- Ammattiryhmänä yhtä tärkeä kuin mikä tahansa ammatti – toimintaa tulee tukea
- Jos halutaan tuloksia, urheilijan matkaa täytyy tukea
- Urheilijan matka levittää ympärilleen hyvää moneen suuntaan

8. Huippu-urheilijoiden esimerkki koko yhteiskunnalle

- Urheilijat ovat erittäin tavoitehakuksia
- Sitä kautta he ovat myös erittäin esimerkillisiä työntekijöitä

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Kansalaisille ei selvää, mitä urheilun rahoittaminen pitää sisällään

- ”Urheilua kustannetaan veronmaksajien rahoilla”
- Se on maallikon tulokulma, koska maallikko ei tiedä, mistä raha tulee ja miten sitä käytetään

2. Urheilun ympärillä lieveilmiöitä

- Epäeettistä toimintaa ei pidä tukea
- Hinnalla millä hyvänsä -tekeminen koettelee eettisyyden rajoja
- Huippu-urheilussa esiintyy vilppiä – doping yms.

3. Tärkeämpiäkin tuen kohteita on yhteiskunnassa olemassa

- Rahaa on vain tietty määrä jaossa, ja ilman huippu-urheiluakin pärjätään
- Pitää ohjata rahat sinne, missä niillä on suurin vaikuttavuus – kuten liikkumattomuuden ehkäisy
- Yhteiskunnan (valtio ja kunnat) rahat ovat jo kiinnitettyinä muualla – 60 % sote, 25 % sivistäminen sekä 15 % työllisyyden hoito ja syrjäytymisen estäminen -> liikkumavara todella pieni
- Huippu-urheilulla ei kansanterveydellistä vaikutusta -> raha pitäisi laittaa voimakkaammin ihmisyyden pehmeisiin arvoihin
- Huippu-urheilu vielä aika kallista – sillä rahalla voitaisiin tarjota vaikka ruokaa köyhille
- Joissain yhteiskunnissa satsaus huippu-urheiluun on suuri, mutta samaan aikaan yhteiskunnan muut rakenteet rakoilevat
- Maailmalla on varoittavia esimerkkejä – poliittisten päättäjien silmissä jatkuvaa tasapainottelua
- Kansalainen näkee esim. HS:ää lukiessaan uuden hienon areenan ja leipäjonot – se käsitteellistää ihmisten mielissä perustelua rahanjaossa
- Voi ajatella, että tuki huippu-urheilulle on ok niin kauan, kuin se ei mene valtaapitävien omien agendojen ajamiseen
- Meillä menee yhteiskunnassa niin hyvin, että meillä on varaa tukea huippu-urheilua – perustelu pitäisi hakea sitä kautta
- Huippu-urheilussa tullaan pinnalle, jotka eivät ole hyvinvointiyhteiskunnalle välttämättömiä asioita
- Esimerkki: miksi kansallisooppera saa 40 miljoonaa euroa samasta potista, josta HUY saa seitsemän miljoonaa euroa?
- Kansallisoopperassa käy vuosittain 300 000 ihmistä, ja lisäksi sitä tuetaan valtion budjetista 15 miljoonalla eurolla vuokratukea – onko se oikeasti yhdeksän kertaa tärkeämpi asia kuin huippu-urheilu?

- Tämä on se keskustelupinta, jolla keskustelun tulisi käydä – ei vanhustenhoidon ja huippu-urheilun välillä
- Tärkeää tiedostaa se konteksti, josta puhutaan – huippu-urheilu naurettavassa osassa esim. OKM:n 550 miljoonan euron tuissa
- Tai 160 miljoonan euron liikuntabudjetistakin voisi päästä rakentavaan keskusteluun – tästä kokonaisuudesta on hirveän huono ymmärrys

4. Urheilu on viihdettä, jonka tulisi kustantaa itse itsensä

- Jos on ammattuurheilija, palkka tulisi myös hankkia itse
- Niin muillakin aloilla toimitaan

5. Huippu-urheilu on pienin piirin asia

- Viidesosaa kansasta huippu-urheilu ei kiinnosta
- Toisaalta: tällöinhän se tarkoittaa, että 4/5 on kiinnostunut huippu-urheilusta

6. Huippu-urheilu määrittää ihmiset saavutustensa kautta

- Filosofisesti vaara, että huono urheilutulos heikentää ihmisarvoa
- Miksi pitäisi hakea ihmisiä eriarvoistavia esikuvia?
- Voidaanko määritellä yksi elämisen tapa tai arvomaailma, joka on ikään kuin oikein?

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilu tuottaa enemmän kuin siihen satsataan

- Huippu-urheilu ei ole must-asia tässä yhteiskunnassa
- Yhteiskunta on systeemi, joka koostuu erilaisista verkostoista
- Urheilu on yhdenlainen verkosto – samanlaisia ovat kulttuuri, tiede, taide, nuorisotyö, sosiaalipuoli jne.
- Nämä verkostot ovat keskinäisessä riippuvuussuhteessa, joiden vaikutuksia toisiinsa on hyvin vaikea mitata
- Kun verkostot ovat keskinäisessä riippuvuussuhteessa, niitä täytyy myös kohdella tasapuolisesti ja tukea samantyyppisesti
- Nyt keskustellaan siitä, miten huippu-urheilun tukeminen vaikuttaa tähän yhteiskuntaan
- Sitä kannattaa yhteiskunnan näkökulmasta tukea silloin, jos se antaa enemmän kuin ottaa
- Ei puhuta pelkästä rahasta, vaan myös esim. emootiosta, henkisestä pääomasta ja kansanterveydestä
- Urheilun tehtävä olisi kerätä se data ja osoittaa, että tämä ehto täyttyy
- Itsestään selvää, että liikunta antaa enemmän kuin ottaa – huippu-urheilun kanssa vastaus ei ole niin yksiselitteinen
- Esimerkki oopperasta: osa korkean BKT:n maista on tehnyt valinnan, että ei ole valtion tehtävä tukea oopperaa
- Näin on päätetty mm. Etelä-Koreassa – lopputulos: Koreasta tulvii kovatasoisia laulajia Saksan julkisesti tuettuihin oopperataloihin
- Ei sen tukeminen Suomessakaan ole välttämätöntä -> pitää vain tiedostaa, että jos tukeminen loppuu, laulajat lähtevät sinne, missä töitä on
- Yhteiskunnan tärkeää pohtia, mikä on se optimaalinen panos, joka huippu-urheiluun kannattaa laittaa, jotta siitä saa optimaalisen tuoton
- Jälleen kyse ei ole vain rahasta, vaan esimerkiksi huippu-urheilua tukevan henkisen ilmapiirin rakentamisesta koulumaailmasta lähtien -> jos panostukset tuottavat hyvinvointia ja vähemmän mielenterveysongelmia, silloin ollaan jo plussalla
- Dokumentointi ja laskeminen toki vaikeaa
- Yhteiskunnan edessä se kysymys on se, millä tavalla ihmiset saavat leipää pöytänsä ja kasvattavat lapsiaan -> näihin kysymyksiin täytyy löytyä vastaus
- Jos mikä tahansa elämänalue pystyy tuottamaan työpaikkoja, se on arvokas elämänalue – tästä puhutaan ihan liian vähän urheilun ympäristössä
- Kaikkea sellaista pitää kehittää, mikä tuo Suomeen leipää ja toimeentuloa
- Huippu-urheilu on perusteltua niin pitkään kuin se tuottaa yhteiskuntaan enemmän kuin ottaa
- Jos huippu-urheilu toimii esimerkkinä sille, että lapset alkavat liikkua maailmassa, jossa he eivät liiku tarpeeksi, sen perustelu on kunnossa
- Sama homma, jos huippu-urheilu tuottaa työpaikkoja, mielihyvää tai ylipäätään mitä tahansa enemmän kuin siihen satsataan
- Työllistävä vaikutus kiistaton: toimittajat, kisajärjestäjät, hotellit, lääkärit, hierojat, valmentajat jne.
- Urheilun kannattaisi itse miettiä, että pystyttäisiin laskemaan sellaisia asioita, mitä urheiluun satsaaminen on tuottanut yhteiskunnalle
- Jos se tuottaa hyvinvointia, mielihyvää tai työpaikkoja, sen satsauksen vaikutus on paljon suurempi kuin vaikkapa kolme olympiamitalia – se pitäisi vain pystyä näyttämään

- Esim. olympiakisojen aikaan toimitusten verkkosivuja luetaan niin paljon enemmän kuin normaalisti, että jo se perustele osaltaan huippu-urheilun merkitystä
- Eli: huippu-urheilu on yhteiskunnallinen satsaus siinä, missä moni muukin asia
- Jos rahaa laitetaan ammattitukiin tai tietyn työllisyyden alan tukemiseen, myös urheilua voidaan tukea, koska se tuottaa esim. taloudellista ja terveydellistä hyötyä tähän maahan -> kysymys kuuluu ennemmin, miksi ei tuettaisi
- Jos huippu-urheilu toimii esimerkkinä, joka johtaa johonkin yleiseen hyvään, peruste on jo siinä
- Olemme hirveän huonoja urheilukulttuurina tuottamaan numeroita – emme osaa sanoa ääneen, millainen kansantaloudellinen vaikutus urheilulla on
- OKM on laskenut epävirallisesti, että urheilu- ja liikuntasektorin kansantaloudellinen vaikutus on 5-6 miljardin euron luokkaa (samaa kokoluokkaa kuin telakkateollisuus) -> miksi urheilu ei tuo asiaa esille, vaan keskittyy korkealentoisiin adjektiiveihin ja maalailuun?
- Ainoa toimiva yhteiskunnallinen perustelu on taloudellinen tässä ajassa – pitää pystyä osoittamaan, että kun jonnekin laittaa 100 e, tulee 150 e takaisin
- Sama logiikka toimii kaikessa muussakin: puhutaan sitten taloudellisesta, kansanterveydellisestä, emotionaalaisesta tai sosiaalisesta hyvinvoinnista -> jos satsataan x yksikköä ja saadaan takaisin 1,5 kertaa x, silloin sitä kannattaa tukea
- Urheilu pitäisi nähdä enemmän elinkeinona, kuin mitä se tällä hetkellä nähdään – ei kansanliike vaan elinkeino
- Auttaisi ymmärtämään myös paremmin esim. valmentajan merkityksen ja aseman
- Jos yksi valmentaja työllistyisi valmentamalla 4-5 urheilijaa tai esim. kouluttamalla 4-5 valmentajaa, hyöty laajenisi alaspäin
- Opettaisi ehkä myös ymmärtämään, että yksilöurheilukin on nykyään joukkueurheilua (esim. Iivo Niskasen matkalla PyeongChangiin tukiverkosto noin 20 hengen suuruinen -> työllistävä vaikutus)
- Suomalainen urheilu muuttunut ”aatteellisen urheilun kulta-ajasta”, jolloin yhteiskunta järjesti suojatyöpaikkoja (esim. ampumahiihtäjät rajavartiostossa) -> lähes kaikki tällaiset työpaikat ovat kadonneet
- Ne työpaikat ovat siirtyneet markkinayhteiskunnan kustannettaviksi, jotka joudutaan etsimään itse
- Urheilu on myös urheiluna muuttunut paljon totaalisemmaksi -> samanlainen malli ei enää onnistukaan
- Ympäristö pitää saada sellaiseen kuntoon, että tämän ajan todellisuudessa pystyy toimimaan
- Enää ei kukaan anna vastikkeetonta rahaa tai muita resursseja
- Mikä sitten tukea huippu-urheilulle on? Jo se, että rakennetaan jalkakäytävät tai pyörätiet oikeisiin paikkoihin, on jo tukea huippu-urheilulle, kun perusliikunnallisuus lisääntyy -> siitä hyötyy paitsi huippu-urheilu, myös kaikki muu
- Joka tapauksessa huippu-urheiluun kohdistuva tuki pitää nähdä laajempänä kuin se, että olympiaurheilijat saavat tämän ja tämän verran
- Se summa pitää osata perustella myös budjeteista päättävälle

2. Yhteiskunnallisesti tärkeää tukea ”hulluutta”

- Intohimo maailman huipulle pyrkimiseen jo sinänsä arvokasta alalla kuin alalla
- Urheilu ei ole ison yhteiskuntaotsikon alla itseisarvoisesti tärkeä asia, mutta jostain syystä meillä vain on runoilijoita, kestävyysjuoksijoita, jalkapalloilijoita ja rockmuusikoita
- Jos me jollain tasolla haluamme yhteiskuntana pitää nämä asiat olemassa, niille pitäisi löytää joku muukin merkitys
- Se on jo arvo sinänsä, että yritteliäisyyttä, intohimoa ja hyvälaatuista hulluutta tuetaan
- Sen pitäisi jo sinänsä riittää tukemiseen – kaiken kulttuurin ja täten myös urheilun kanssa on sama juttu

- On arvokasta, että meillä on joukkueellinen jalkapalloilijoita, vaikka sillä ei maailman tason kanssa olekaan kauheasti tekemistä
- Jos mietitään laajemmin, missä suomalaiset onnistuvat, ne ovat yleensä ihan kaheleita asioita
- Suomessa on Kaurismäen kaltainen elokuvantekijä, mieskuoro huutajat, kännykkäpelin tekijöitä tai ilmakitarafestivaaleja -> urheilussakin pitäisi ajatella, että annetaan kaikkien kukkien kukkia
- Parhaat menestystarinat kumpuavat hulluudesta
- Suomen kansa kasvanut myös sellaiseksi, että tästä hulluudesta halutaan pisaroita itselle
- Ainoastaan suuret urheiluvoitot sellaisia, jotka saavat koko Suomen juhlimaan yhtäaikaisesti
- Yhteiskunnan tehtävä mahdollistaa itsensä toteuttaminen ja omien kykyjen ja intohimojen seuraaminen
- Lähtökohtaisesti se mahdollisuus on kaikilla suomalaisessa yhteiskunnassa (ml. muun muassa vammaiset)

3. Myös muita ammattiryhmiä tuetaan yhteiskunnassa

- Miksi ei huippu-urheilijan polkua siinä missä muitakin?
- Tuetaanhan Suomessa yrityksiä, ammattikuntia ja ylipäätään työtä
- Pitäisi olla yhteiskunnassa mahdollisuus kouluttautua ns. urheilijaksi – tavalla tai toisella
- Suomessa ei osata nähdä huippu-urheilua urapolkuna, joka voisi oikeasti johtaa ammattiin

4. Järjestelmän tärkeää tukea kasvuvaihetta huippu-urheilijaksi

- Riskejä enemmän kuin muissa ammattiryhmissä (vertaa: lääkäriksi lukevista huomattavasti useampi valmistuu kuin huippu-urheilijoista)
- Ihan terävintä kärkeä huippu-urheilusta ei kannattaisi tukea, koska niiden urheilijoiden pitäisi jo tienata oma palkkansa
- Sama homma se on taiteilijoilla: kun tietty tuloraja ylittyy, heitä ei enää tueta – vaikka he olivat kuinka hyviä taiteilijoita tahansa
- Mutta: kasvua huippu-urheilijaksi pitäisi tukea, koska muuten huippu-urheilijoita ei tule
- Se on se paikka, johon olisi syytä satsata – ja monella eri tavalla
- Koko liikuntakulttuurin kehittäminen on tosi tärkeää, mutta lapsilla täytyy olla mahdollisuus kokeilla siipiensä kantavuutta
- Jos mahdollisuuksia tulla huippu-urheilijaksi on enemmän, se nähdään uskottavana polkuna jatkossa selkeästi herkemmin (kuten esim. Norjassa)
- Hanoi Rocksin jätkät halusivat lähteä 15-vuotiaana Tukholmaan opettelemaan kitaransoittoa ja tekivät sen, vaikka riskit olivat ilmeiset – ihan sama juttu, jos joku päättää ruveta miekkailijaksi tai mäkihyppääjäksi
- Eihän sen yksilön tule miettiä siinä vaiheessa, tuleeko siitä hommasta koskaan taloudellisesti kannattavaa
- Järjestelmän ympärillä pitäisi olla sellainen, että se nuori ajautuu tilanteeseen, jossa sitä aletaan miettiä elinkeinotoiminnan kautta jossain vaiheessa

5. Huippu-urheilu tuottaa elämyksellisyyttä ja yhteisöllisyyttä

- Jokainen haluaa elämässään kokea elämyksiä – ja huippu-urheilu tuottaa niitä
- Ainoastaan suuret urheiluvoitot sellaisia, jotka saavat koko Suomen juhlimaan yhtäaikaisesti

- Sama homma pettymysten kanssa -> sillä on merkitys, että suomalaiset tuntevat jotain kollektiivisesti yhtä aikaa
- Toisaalta: yhteisöt ovat yhä enenevässä määrin myös maailmanlaajuisia ja sijainnista riippumattomia (vertauksena Los Angeles Lakersin kannustaminen)
- Toisaalta: esikuvat voivat nykyisessä globaalissa maailmassa olla myös jostain aivan muualta kuin Suomesta
- Esikuva voi olla Iivo Niskanen – mutta aivan yhtä hyvin se voi nykymaailmassa olla Usain Bolt

6. Tapa kohottaa kansallista identiteettiä

- Kun italialaiselta kysytään, mitä heillä on, vastaa hän Paolo Maldini
- Kun amerikkalaiselta kysytään, vastaus voi olla vaikkapa Los Angeles Lakers
- Kun suomalaiselta kysytään, vastaus kuuluu, että noita minäkin seuraan
- Huippu-urheilua tarvitaan siihen, että suomalaisilla on jotain omaa, mistä olla ylpeä
- Keskustelua: Eikö tällöin kansallinen identiteetti ole aikalailla sattuman varassa?
- Jos yksi reisi revähtää väärään aikaan, horjuuko kansallinen identiteetti?
- Haasto: Jos urheilussa pärjääminen kertoo kansakunnan elinvoimasta, missä ovat menestyjät yli miljardin asukkaan Intiasta? (Toki Intia pärjää kriketissä)

7. Urheilu on maailman tärkein ei-tärkeä asia

- Miksi urheilua ei pitäisi tukea?
- Miksi tätä samaa keskustelua ei käydä vaikka taiteen ympärillä?
- Urheiluväki on turhan nöyrää -> koko keskustelu on aivan turha
- Tai oikeammin: keskustelua tulee laajentaa muillekin elämän osa-alueille
- Urheilu on jatkuvasti eniten tikunnokassa
- Urheilu on itse siihen syyllinen: julki tulleet raportit siitä, mitä tukia on käytetty, olivat kaameaa luettavaa
- KIHU:n tutkimuksen mukaan Olympiakomitean imago oli surkean huono -> suomalaiset eivät luota Olympiakomiteaan pitkälti näiden raporttien takia
- Riippuu myös positiosta: esim. akateemisessa ympäristössä asiaa katsottaisiin eri perspektiivistä
- Vertailua ei kannateta: pitäisi ajatella vain niin, mitä kaikkea hyvää kukin sektori kokonaisuuteen tuo tukea saadessaan

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilun esikuvallinen vaikutus kyseenalainen

- Kansanterveydellinen liikunta-ajatus on toisaalta kaukana huippu-urheilusta, vaikka pohja on tietyllä tavalla sama
- Huippu-urheilun perusteleminen kansanterveydellisillä argumenteilla on aika hyllyvällä pohjalla
- Herätti eriäviä mielipiteitä: liikunnallinen kulttuuri on kuitenkin huippu-urheilun perusta
- Näin voi toki olla, mutta yhtä hyvin voi nähdä, että huippu-urheilulla on väestöä passivoiva vaikutus
- Huippu-urheilu massiivinen viihdebisnes -> voi johtaa massiiviseen urheilunkatsomisbisnekseen pikemminkin kuin liikunnallisen elämäntavan innostamiseen

- Liikunnallinen yhteiskunta on eri asia kuin huippu-urheilu
- Keskustelua: onko se vanhentunut argumentti, että kun Iivo Niskanen voittaa olympiakultaa, lapset lähtevät hiihtämään?
- Esimerkkivaikutus ei ainakaan ole enää niin selkeä kuin ehkä ennen oli
- Keskustelu kuvastaa sitä, että urheilussa näitä argumentteja tehdään mutun varassa -> onko tätä aihetta koskaan kunnolla tutkittu?
- Pohjois-Amerikassa tällaisia tutkimuksia on tehty 1990-luvulla, mutta tulokset ovat olleet ristiriitaisia
- Olennaisin kysymys on se, vaikuttaako huippu-urheilu niihin ihmisiin (lapsiin), jotka eivät liiku?
- Tietty osa ihmisistä liikkuu joka tapauksessa – tuli niitä voittoja tai ei
- Tietty osa ei taas juurikaan liiku, tapahtui mitä tahansa
- Esim. Iivo Niskasen olympiavoitto aktivoi varmasti muutenkin aktiivista porukkaa, mutta kuinka paljon se vaikuttaa siihen varsinaiseen pointtiin, eli liikkumattomuuteen?
- Katsooko se porukka edes urheilua? Vaikka huippu-urheilu on Suomessa hirmusuositun, kuitenkin enemmistö ei katso sitä millään reunaehdoilla

2. Vastakkainasettelu huippu-urheilun ja liikunnan välillä

- Suoria huippu-urheilusatsauksia tärkeämpää on, että kouluissa jumppasalit ovat kunnossa
- Voiko huippu-urheilua erottaa liikuntakulttuurista?
- Olisiko meillä urheiluseuroja, jotka liikuttavat massoja, jos ei ole huippu-urheilua – tai esimerkiksi Olympiakomiteaa?
- Toisaalta, esim. aikuisurheilua on jo nyt, ja se on hyvin kuntoliikunnan omaista
- Paikallinen toiminta on suomalaisen urheilun vahvuus – Sotkamo yms. aktivoivat käsittämättömän pienillä resursseilla oman toimintaympäristönsä niin, että sinne syntyy älyttömän hienoja juttuja
- Ne asiat syntyvät paikallisista motiiveista itsenäisesti – ei siellä kiinnosta, mitä Huippu-urheilun muutostyöryhmässä tapahtuu
- Liikaa puhutaan Olympiakomiteasta – ja aivan liian vähän paikallisuudesta
- Se mandaatti Olympiakomitealle toki tullut paikallisilta seuroilta, jotka ovat perustaneet lajiliitot ja liittyneet yhteen Olympiakomitean sateenvarjon alle
- Se tehtiin sata vuotta sitten, mutta sitä samaa päätäntävaltaa käytetään yhä niissä organisaatioissa
- Jonkun pitää kuitenkin organisoida esim. sarjatoiminta – mutta syntyykö se dynamiikka kuitenkin pohjalta?

3. Huippu-urheilun tulisi kustantaa itse itsensä

- Miten se Suomessa järjestettäisiin? Ei ole käytännössä yhtään ammattilaisarjaa, joka elättäisi täysin itse itsensä (ei edes jääkiekon SM-liiga)
- On perusteltua ajatella, että Suomessa systeemin pitää olla erilainen kuin vaikka Yhdysvalloissa
- Ihan terävintä kärkeä huippu-urheilusta ei kannattaisi tukea, koska niiden urheilijoiden pitäisi jo tienata oma palkkansa (varsinkin jääkiekossa se taso tulee jossain vaiheessa vastaan nykyisinkin)
- Riskejä täytyy ottaa, jos haluaa huipulle jossain asiassa – ja se ammatinvalintaan liittyvä riski täytyy kantaa, eikä yhteiskunnan tarvitse sitä ottaa kontolleen
- Herää kysymys, pitääkö kaikkia lajeja elättää, jos sieltä ei itsestä kumpua sellaista dynamiikkaa?
- Mistä tahansa lajista voi tulla kannattavaa, jos löytyy yksittäinen hullu elinkeinonharjoittaja
- Ylipäättään kysymys pitäisi kuulua, *paljonko* suomalaiset ovat omasta pussistaan valmiita sijoittamaan rahaa siihen, että huippu-urheilua tuetaan

- Esimerkki mäkihypystä: mäkiä alkaa olla saman verran kuin hyppääjiä -> pitäisikö tukea lajissa täten kasvattaa vai pienentää?
- Mäkihypyn tukeminen lajina esimerkki järjettömyydestä – laitetaan rahaa satoja tuhansia tai jopa miljoonia sen takia, että tulee muutama mc-piste ja mäessä ylipäättään käy kolmisenkymmentä suomalaista talven aikana
- Lahdessakin mäkihyppytorneilla on paljon muitakin vaikutuksia kuin urheiluvaikutus – iso symboli kaupungille, talousvaikutukset turismin kautta jne.
- Vuonna 1972 Lahden suurmäkeen laitettiin 5 % Lahden kaupungin vuosibudjetista -> nykyään mahdoton ajatus

4. Huippu-urheilun ympäristössä korruptoituneisuutta

- Suomalainen urheilu mittaa itseään ylikorostuneesti olympiamitaleilla ja -menestyksellä
- Silloinhan mittariston on luonut järjestö, joka on lähes rikollinen ja vähintään äärimmäisen korruptoitunut
- Tällöinhän Suomessa ripustaudutaan korruptoituneeseen kansainväliseen järjestöön ja sen luomaan bisnestuotteeseen (olympialaiset), joka ylläpitää lähinnä urheilujohtajien valtavia tuloja
- Samaan aikaan valtaosa olympiaurheilijoista elää joko köyhydessä tai alle keskitulojen

5. Koulutusinvestointina panostus urheilu-uraan järjetön

- Ajan ja panostuksen suhde siihen, mitä sillä saavutetaan, on urheilijan polulla kestämaton
- Onko näin vai eikö sitä osata vain perustella?
- Urheilu-ura antaa varmasti hyvän pohjan monenlaisiin tehtäviin, mutta ei kaikille

6. Huippu-urheilun julkinen tukeminen ylläpitää vanhentunutta elinkeinorakennetta

- Urheilussa tapahtunut totaalinen kahtiajako – jääkiekko, jalkapallo, koripallo jne. tarjoavat maailmanlaajuisen työmarkkinan ja kovapalkkaisia työpaikkoja (myös valmentajille) -> ne markkinat ovat auki myös jokaiselle suomalaiselle
- Jos huippu-urheilua tuetaan, ylläpidetään lajeja, joiden ainoa legitimaatio on se, että ne pääsevät kerran neljässä vuodessa tavoittelemaan olympiamitaleja
- Pitäisikö antaa tapahtua luova tuho ja lopettaa niiden tukeminen?
- Mikä muu ammattiryhmä voi olettaa, että yhteiskunta antaa mahdollisuuden tehdä, mitä haluaa?

7. Tuki huippu-urheilulle on tukea erittäin marginaaliselle kansanosalle

- Veikkaus-voittovarot kerätään huomattavasti laajemmalta porukalta
- OKM:n jakama raha tulee pelimonopolilta, jonka perustelut eivät monen mielestä ole kovin legitiimit
- Myös hedelmäpelien sijoittelu riskialueille kyseenalaista
- Näillä varoillako meidän pitäisi tukea yksittäisten ihmisten epäonnistuneita ammatinvalintoja?
- Voi tietysti miettiä, kuinka paljon Veikkaus-voittovaroista tulee suoraan urheiluedonlyönnistä ja kuinka paljon siitä rahasta urheilu lopulta saa takaisin...

8. Huippu-urheilijan polku voi olla yhteiskunnasta syrjäyttävä polku

- Moni entinen huippu-urheilija ei ole päässyt uran jälkeen kiinni normaaliin elämään
- Voi miettiä, että järjestelmä on viety liian pitkälle
- Aina puhutaan, että urheilu tekee kauhean hyvää nuorelle ihmiselle, mutta se tekee myös aika paljon pahaa
- Läheskään kaikki nuoret eivät kestä sitä myllyä, johon urheilussa joudutaan
- Tuottaa vääristynyttä minäkuvaa ja vääristynyttä kuvaa maailmasta ympärillä
- Ei ole ihme, jos joillain on vaikeuksia sopeutua yhteiskuntaan uran jälkeen
- Urheilun puhe hyvästä kasvuympäristöstä on pikkuisen falski ja epäuskottava
- Osaamme kyllä puhua siitä, jos jollain menee nilkka tai polvi, mutta masennusdiagnoosien määrästä huonommin (johtuu toki siitäkin, että psykologit eivät voi näistä puhua)
- Syytä toki muistaa, että näitä oireita on kaikilla aloilla ja ihan normaalissa työelämässäkin
- Jos haluaa hakea kovia tuloksia millä alalla tahansa, siinä on riskinsä, ja uhrauksia tarvitaan -> urheilukin heijastelee vain koko yhteiskuntaa
- Historiallisesti urheilusta on tuotu esiin vain se, että se tuottaa kaikkea hyvää ja terveellisesti ja jalostaa myös ihmisen mieltä
- Todennäköisesti se on yksi syy, minkä takia urheilun yhteiskunnallinen peruste ei ole tahtonut mennä läpi päättäjille -> urheilun sanomaa on vaikea uskoa, kun siitä tuodaan esiin vain se positiivinen puoli

9. Urheilupomoilta puuttuu nöyryyttä

- Oopperaporukassa on keskijohdosta ylöspäin aistittavissa hyvin voimakkaasti tietoisuus oman aseman totaalisesta riippuvuudesta julkisesta tuesta
- Se näkyi -> asenne oli sellainen, että yhtään euroa ei tuhleta ja koko ajan tehdään töitä oman aseman legitimoimiseksi poliittisiin päättäjiin ja yrityksiin nähden
- Toimintatapa eroaa suuresti siitä, miten esim. Olympiakomitean johdossa julkisuudessa esiinnyttäin
- Kulttuuripuolella on koko ajan tarve perustella omaa tarpeellisuutta
- Toki ooppera saa 14 kertaa enemmän rahaa kuin Huippu-urheiluyksikkö -> jos se olisi tasan, voitaisiin arvioida esim. Kojonkosken puheita toisella tavalla
- Oopperankaan rahoitus ei ole kestäväällä pohjalla -> kysymyksessä ajan myötä tavaksi tullut traditio, jonka peruste on se, että ooppera on niin kallista, että valtion pakko hoitaa kustannuksia
- Esim. Raimo Sarajärvi vetosi radiossa kuntiin, että niiden pitäisi rakentaa jalkapallostadioneita
- Järjetöntä vaatia, että jalkapallossa toteutuisi sama, mikä jääkiekossa toteutui aikanaan
- Eikö tärkeämpää kunnan näkökulmasta olisi saada lasten harrastusmahdollisuudet yms. kuntoon?

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilun mukana eläminen luo uussuomalaista yhteisöllisyyttä

- Huippu-urheilussa mukana eläminen luo koko kansalle ajassa liikkuvaa yhteisöllisyyttä
- Suomalaisuuden uusi kirjo tulee nopeammin kaikkien yhteiseksi iloksi kuin millään muulla kulttuurin tai yhteiskunnan alalla – näkyy mm. Susijengissä ja Huuhkajissa
- Urheilu on uussuomalaisille itselleen nopeampi väylä nousta näkyväksi osaksi yhteiskuntaa (vrt. esim. EU-komissaarin pesti tms.)
- Huippu-urheilu tuo yhteen erilaisia kuplia yhteiskunnassa -> varsinkin menestyksen hetkellä unohtuu kysyä, mistä kuplasta sinä nyt olitkaan

2. Huippu-urheilu edistää liikuntakulttuuria esikuvien kautta

- Huippu-urheilijat innostavat paitsi tulevia huippu-urheilijoita myös laajemmin kuntoliikkujia
- HUOM! Tutkimustenkin mukaan oleellista sanoittaa, että huippu-urheilulla on *monelle* innostava vaikutus
- Monelle on oleellista, että tämän päivän huippu-urheilijat auttavat esimerkkinsä kautta jaksamaan ja innostavat
- Läheskään kaikille tällä esikuvallisuudella ei ole merkitystä – päinvastoin tutkimusten mukaan monelle sellaiselle, joka ei ole omaksunut liikunnallista elämäntapaa, huippu-urheilu voi olla jopa aversion lähde
- Ei voi väittää, että tämä koskisi kaikkia – ehkä jopa negatiivisesti niillä, joille liikunnalla olisi kaikkein suurin merkitys
- Jopa 20 % ihmisistä on sellaisia, että välitön palaute liikkumisesta ei tule hyvinolontunteena -> siinä porukassa jo puhe liikkumisesta jonkin menestyksen seurauksena oksettaa
- Täytyy muistaa, että ihmiset ovat hirveän erilaisia
- MUTTA: ei sitä pidä väheksyä, että monelle huippu-urheilulla on innostava vaikutus
- Jos saadaan edes lisättyä riittävästi liikkuvien joukkoa, se on arvokasta
- Norjassa on huippuhiittäjiä vaikka kuinka paljon -> ei ole sattumaa, että norjalaiset ovat hiihtävä kansa
- Tietenkin se toimii myös toisin päin, mutta ilman muuta menestys lisää sitä innostusta
- Esimerkkinä vaikkapa koripallo, jossa on suuria vaikeuksia saada valmentajia ja salivuoroja, koska Susijengin esimerkin innoittamana tulijoita oli ovista ja ikkunoista -> on olemassa suuri joukko ihmisiä, jotka ovat innostumisen päässä harrastuksesta
- Toimii myös toiseen suuntaan: jos lajissa ei ole menestystä tai jos tulee jokin eettinen skandaali (esim. Lahti 2001), perheet äänestävät nopeasti jaloillaan
- Asiat ja keskustelunaiheet, jotka nousevat urheilusta, ovat tosia ja koettuja
- Susijengi tai Lahti 2001 antavat kumpikin mahdollisuuden nostaa kansallisen keskustelun tasoa ja käydä tarkasti läpi, oliko tämä sen arvoista
- Ehkä Lahden jälkeen olisi voitu todeta, että emme me sitä menestystä niin kovasti haluakaan, vaan, että meillä on urheilussa muitakin arvoja
- Susijengin innoittamana voidaan vielä perusteellisemmin keskustella, mitä kaikkea tähän oikeasti liittyykään -> ihan eri asia puhua tällaisesta todellisuudesta kuin vaikkapa jostain laulu- tai talenttikilpailusta

3. Rajojen tavoittelu alalla kuin alalla on jo arvo sinänsä

- Sivistisyhteiskunnassa ei tarvitsisi erikseen perustella tärkeimpiä itseilmaisun- ja kulttuurinmuotoja
- Ei kukaan kysy perusteluja musiikkikasvatukselle tai vaikka Sibelius-akatemian olemassaololle
- Urheilu on merkittävä osa itseilmaisua ja kulttuuria
- Ei millään muullakaan alalla sanota, että haluamme kaikkien harrastavan, mutta kenestäkään ei haluta huippua
- Esim. Lauri Markkasen suorituksilla on arvo jo sitä kautta, että nähdään, mihin ihminen pystyy
- Sama ilmiö kuin esim. se, että haluamme suomalaisten kirjailijoiden kirjoittavan
- Haasto: eikö ole ongelmallista, että joku tai jotkut määrittelevät, mikä itseisarvoinen yhteiskunnan osalualue on tärkeä ja mikä ei?
- Kulttuurinmuotojen keskinäinen suhde muuttuu varsin hitaasti yhteiskunnassa
- Kaikella kulttuurilla on hyötynäkökulmia, mutta jokaisella kulttuurimuodolla on myös itseisarvo
- Rahanjaossa tullaan siihen, että yhteiskunta keskustelee, mikä on kohtuullista musiikin perusopetukseen tai urheiluseurojen arjen tukemiseen
- Ei pidä urheilussa – tai millään muullakaan kulttuurin alalla – suostua siihen, että vain urheilun pitää olla kaikilta osin perusteltavissa jollain suurilla ja ylevillä, esim. kansanterveydellisillä argumenteilla
- Kaikkien perusteiden ei tarvitse olla suoraan hyötynäkökulmallisia
- Jos koko perustelu pitäisi olla numeroin osoitettavissa, urheilun pitäisi siirtyä kokonaan Tekesin rahoittamaksi – silloin katsottaisiin vain, mitä hyötyjä se tuottaa
- Musiikin saralla on parhaillaan käynnissä voimakas keskustelu samoista teemoista
- Musiikkiväkeä alkoi huolestuttaa, miksi perustelut musiikin tukemiselle alkoi pyöriä vain sen ympärillä, että muistisairaiden on parempi olla, kun on musiikkia ympärillä
- Ei voi olla niin, että Suomen halu olla maailman mielenkiintoisimpia musiikintuottajia, pitäisi aina pystyä palauttamaan siihen, että samalla joku muistisairas muistikin asian
- Esim. humanististen tieteiden hyötyjä tai saavutuksia on vaikea mitata, mutta voi nähdä, että ne saavutukset ovat yhteiskunnalle yhtä merkittäviä -> nyky-yhteiskunta on mittaajayhteiskunta
- Jos kaikki pitää mitata numeerisesti, näkökulma on hyvin suppea – se sulkee pois sellaisia asioita, jotka ovat todella tärkeitä
- Jos puhutaan vaikka kansallisen keskustelun tai johdon etiikan tasosta, tällaiset asiat jäävät pois tarkastelusta
- Niillä voidaan artikuloida, mutta keskustelussa täytyy päästä ylemmäs

4. Väylä kansainvälisen profiilin nostoon

- Huippu-urheilu antaa Suomelle merkittävää globaalia näkyvyyttä – sellaista, jota ei muuta kautta välttämättä ole saatavissa

5. Suomalainen sisu tarvitsee kehdon

- Sotien jälkeinen perintö alkaa olla jo niin kaukaista, että se vaatii omanlaista sanoittamista tässä ajassa
- Tarvitsemme näkyviä sankaritarinoita vastapainoksi lisääntyvälle pahoinvoinnille, yksinäisyydelle ja syrjäytymiselle
- Inspiraatiotarinoita pitää myös tuottaa, jotta ne saavat näkyvyyttä
- Maailma tarvitsee esikuvia

6. Huippu-urheilussa arvojen muodostumisen mekanismi

- Sitä ei ole tietoisesti kehitetty, joten urheilun merkitys tällä saralla on älyttömän tärkeä
- Urheilu tekee näkyväksi ne tavat, miten olemme tekemisissä toinen toistemme kanssa
- Se antaa myös mahdollisuuksia kehittää niitä tapoja
- 2000-luvun yhteiskunnassa arvon muodostumisen mekanismit ovat useammat kuin aikaisemmin historiassa

7. Urheilu tyydyttää monia tarpeita yksilön elämässä

- Millainen voisi olla 2000-luvun hyvä yhteiskunta? Käyttöteorianä käytetty Manfred Max Neefin tarve teoria
- Ihmisillä on rajallinen määrä tarpeita, ja ne toteutuvat eri kulttuureissa ja eri ajanjaksoina eri tavalla
- Siellä on monia tarpeita, joita urheilu tyydyttää
- Entä sitten ne, joita ei urheilu tai liikkuminen kiinnosta? -> urheilu on monille ihmisille tärkeä tarpeiden tyydyttäjä
- Kuinka moni asia ylipäättään vaikuttaa koko yhteiskuntaan, perustarpeet pois lukien?
- Lasten ja nuorten liikunta vähenee koko ajan -> sitä profiilia täytyy alkaa tietoisesti nostaa ja kannustaa yhteiskuntaa siihen
- Täytyy pystyä tuomaan selvemmin syy-seuraus-suhteita esiin ja osoittaa, mitä tapahtuu, jos minä tai perheeni ei liiku riittävästi -> siinä strategiassa on vielä paljon tekemistä
- Esim. Kaisa Mäkäräinen on saanut Joensuussa ampumahiihdon nousuun -> hän on itse siltä alueelta ja hän liikkuu siellä itse (häntä ei näe pelkästään TV:ssä)
- Huippu-urheilija pitäisi tuotteistaa siihen, että hän innostaa kansaa liikkumaan -> se on harvalle niin suoraviivaista, että livo Niskasen maaliintulon jälkeen lähdetään kauppaan ostamaan sukset (ei koske isoa massaa)

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huippu-urheilun luonne on epädemokraattinen

- Se sisältää vallan väärinkäyttöä – muun muassa korruptiota
- Markkinat säätelevät toimintaa, eikä se aina kulje käsi kädessä hyvinvointiyhteiskunnan kanssa

2. Huippu-urheilun rakenteissa esiintyy syrjintää eri muodoissa

- Rasismia, soviniismia jne.
- Eri lajeissa korostuvat erilaiset muodot
- Eroja tehdään naisten ja miesten välillä sekä ihmisten taustoista riippuen
- Syrjivyyttä myös siinä mielessä, että jokaisella ei ole lähtökohtaisesti samanlaisia mahdollisuuksia pärjätä
- Jos ei ole pituutta siunattu, koripallossa menestymisessä on hyvin pienet mahdollisuudet

3. Kaikki lajit eivät pysty tuottamaan hyötyä ympäristölleen

- Kaikkia lajeja ei ole taloudellisesti järkevää tukea
- Pienemmät lajit eivät anna samanlaista vastinetta kuin isommat lajit

- Ongelma myös se, että vaikea mitata, mikä laji antaa parhaimman hyödyn

4. Vastakkainasettelu perustarpeiden ja huippu-urheilun välillä

- Jos on leipäjonoja ja perustarpeistakin pulaa, rahan laittaminen huippu-urheiluun kyseenalaista
- Toki puhutaan eri rahasäkeistä – huippu-urheilun raha tulee enimmäkseen Veikkaus-voittovaroista
- Toki joku voi joskus päättää, että Veikkaus-voittovarat laitetaan leipäjonoihin, mutta urheilun kautta tulee valtaosa Veikkaus-voittovaroista
- Siinä mielessä urheilu elättää paitsi itse itseään myös muita

5. Huippu-urheilu tuottaa myös moraalisia pettymyksiä

- Esimerkkinä Lahti 2001
- Kun kaikki ei ole sitä, miltä se näyttää, herää kysymys, miksi tuetaan toimintaa, joka on jollain tavalla korruptoitunutta
- Samoin esim. syrjintätapauksia kumpuaa huippu-urheilusta
- Samat ilmiöt ovat olleet urheilussa aina -> nyt niitä on vain alettu tuoda esille säntillisemmin
- Kun aiheet pyörivät julkisuudessa, se on myös hyvä – pakottaa kaiken toiminnan läpinäkyvämmäksi
- Ihmisen perusluonteeseen kuuluu tiettyjä asioita, ja huippu-urheilussa tulevat ääriajat vastaan -> ihminen on varmasti samanlainen muilla yhteiskunnan osa-alueilla kuin urheilussakin, mutta urheilu on tarkemman tarkastelun alla
- Epäkohdat tulevat sitä kautta herkemmin esiin -> sitä kautta voidaan puuttua niihin ja kehittää toimintaa
- Kun puhutaan, mikä on oikein ja missä olosuhteissa, moraalinen ja eettinen pohja on muuttunut yhteiskunnassa – se heijastuu huippu-urheiluun siinä missä mihin tahansa muuhunkin

6. Huippu-urheilun maailmassa houkutus sivuuttaa eettisiä kysymyksiä

- Rahalla on yhä tärkeämpi merkitys -> eettisille kysymyksille ei aina anneta riittävän suurta painoarvoa, kun raha menee niiden edelle
- Pelimaailma on tullut mukaan -> sekin vaikuttaa
- Huippu-urheilun ympärille tullut lieveilmiöitä, jotka ovat syrjäyttäneet urheilun ideaalia ja perusluonnetta -> vakava ongelma, johon olisi syytä kiinnittää yhä enemmän huomiota
- Varsinkin vanhemmat miettivät vakavasti näitä asioita – ei tällainen maailma ole kaikkien vanhempien mielestä heidän lapsilleen sopiva
- Osa viiteryhmästäkin myöntää, että osa lajeista on kasvatusmielessä kyseenalaisia
- Tämänkin takia tärkeää pitää yllä arvokeskustelua ja argumentoida niitä asioita, joita on tehty asioiden eteen

7. Huippu-urheilu lähestyy vaarallisuutta terveydellisestä aspektista

- On sanottu, että urheilija ei tervettä päivää näe
- Huippu-urheilu ei ole enää terveyden kautta ideaalista toimintaa
- Tämä ei toki koske muuta kuntoilua

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Huippu-urheilu luo yhteisöllisyyttä ja vahvistaa kansallista identiteettiä

- Kansallinen itsetunto ja yhteenkuuluvuus
- Huippu-urheilu luo kansallista identiteettiä ja yhdistää ihmisiä
- Sosiaalinen vaikutus, luo elämyksiä ihmisille
- Profiloidaan menestymiseen → jos ei, kansallinen itsetunto heikkenee – onko varaa siihen?

2. Huippu-urheilun taloudellinen vaikutus

- Kansantaloudellinen vaikutus
- Huippu-urheilulla on työllistävä vaikutus, alkaa olla merkittävä työllistäjä
- Huippu-urheilulla on taloudellisia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia

3. Esikuvavaikutus

- Esikuvat, samaistuminen
- Huippu-urheilijat ovat lasten ja nuorten esikuvia

4. Tukee liikkeen lisääntymistä yhteiskunnassa

- Liikuntaharrastuksen lisääminen
- Vahvistaa innostumista terveysliikuntaan
- Jos jossain lajissa tulee menestystä, lajin harrastajamäärä kasvaa ja liikkuvuus lisääntyy

5. Urheilu ja liikunta muodostavat alan muiden joukossa

- Jos kulttuuria tuetaan, miksei liikuntaakin
- Ammatin tunnustaminen: yksi ammatti muiden joukossa (ammattillisuus)

6. Huippu-urheilussa on muillakin yhteiskunnan osa-alueilla arvokkaita elementtejä

- Yhteiskuntaan kotouttaminen
- Hyvien kansalaistaitojen oppiminen
- Urheilusta saa hyvät eväät muuhunkin elämään
- Tukee omien rajojen tavoittelua

7. Huippu-urheilu tarjoaa keinon rakentaa maabrändiä

- Suomi-markkinointia maailmalla
- Oy Suomi Ab markkinointi/Brändi

8. Menestyksen takaaminen ja huippu-urheilijan uran mahdollistaminen

- Huipulle pyrkivien nuorten tukeminen
- Varmistetaan laadukas valmennus joka tasolla
- Kohdistaminen nuorempaan ikäluokkaan
- Urheilijan ”työttömyysturva” vrt. jääkiekko
- Yksilö pysyy työelämän kaaren mukana
- Tukee huippu-urheilijan/perheen edellytyksiä tehdä valintoja
- Työn ja urheilun yhteensovittaminen tärkeää

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Kohderyhmä on rajallinen

- Koskee pientä ryhmää
- Huippu-urheilu ei kosketa kaikkia

2. Kyseenalainen toiminta huippu-urheilussa

- Epäeettisyys
- Epäeettinen toiminta, esim. doping, lahjonta, häirintä, ym.
- Osa entisistä huippu-urheilijoista on huonoja esimerkkejä

3. Huippu-urheilulle on olemassa muita mahdollisia rahan lähteitä

- Osa urheilulajeista on kaupallista toimintaa
- Tukea tulisi kerätä enemmän yksityiseltä sektorilta
- Huippu-urheilu saa sponsorirahaa
- Huipuille oma ”rahoituskanava”?

4. Rahankäytön priorisointi

- Valtiolla riittää kuluja jo peruspalveluiden tukemisessa
- Mieluummin panostusta liikuntaan ja kansanterveyteen kuin huippu-urheiluun
- Huolenaihe: huippu-urheilu vie perusurheilulta

Ehdotukset valtion tuen suuruudeksi: 20 milj. €, 30-40 milj. €, 100 milj. €

Miksi huippu-urheilua tulisi tukea Suomessa?

1. Kansanterveydelliset syyt

- Ennen kaikkea esikuvien perusteella
- Huippu-urheilijat innostavat nuoria liikkeelle
- Mira Potkosen menestyksen jälkeen nyrkkeilykouluihin oli kauheat jonot
- Sama juttu esim. Lauri Markkasen esimerkki
- Uintiurheilua on Suomessa ollut sata vuotta
- Kun Jani Sievinen ja Antti Kasvio näyttivät, että suomalainen uimari voi menestyä, syntyi suomalainen huippu-uinnin kulttuuri
- Ensin pitäisi joka lajin määrittellä, millainen ja mikä on meidän lajin huippu-urheilija
- Lasten ja nuorten urheilu on eri asia, jota myös tarvitaan, koska muuten huippuja ei tule

2. Huippu-urheilu antaa yhteisiä kokemuksia

- Huippu-urheilu herättää tunnereaktioita -> me onnistumme itse huippujen kautta
- Synnyttää paitsi onnistumisen myös yhteenkuuluvuuden tunnetta
- Esimerkkinä jääkiekon MM-kulta 1995 laman jälkeen
- Polarisoituneessa maailmassa huippu-urheilu koskettaa kaikkia kansanryhmiä
- Voi tietysti miettiä, onko se yhä nykyäänkin näin – kiinnostaako esim. nuoria?
- Esim. olympiakisojen aikaan nuoria ei kiinnostanut mahdollisuutta tarjotessa katsoa Ristomatti Hakolan sprinttifinaalia, kun halusivat pelasta salibandya -> sinänsä toki positiivinen asia
- Nuorille ei enää sillekään ole niin suurta merkitystä, onko idoli suomalainen vai ei
- Maapallo kutistunut -> somen kautta pääsevät lähelle esim. Cristiano Ronaldoa -> se tärkein voi olla heille myös ulkomaalainen
- Suomalaisuudellakin on yhä arvonsa, mutta se ei ole enää itsestäänselvyys

3. Huippuasiantuntijuuden esikuvallinen merkitys

- Jos on nähtävissä huippu-urheilija, moni massasta tavoittelee samaa
- Se tuo suuremmalle massalle pontta ja motivaatiota
- Ohjauksen taso nousee huippu-urheilun myötä
- Huippu-urheilu vaatii ympärilleen asiantuntemusta -> se sama asiantuntemus valuu myös lapsille, jolloin työ siellä on laadukkaampaa -> houkuttelee enemmän lapsia mukaan ja parantaa kokemuksen laatua
- Ja jos joku haluaa tulla vaikka uudeksi Ronaldoksi, yhteiskunnan täytyy pystyä tarjoamaan väylä sinne askel askeleelta
- Jos huipulla halutaan olla, sitä täytyy pystyä myös tukemaan

4. Huippu-urheilu on hyvää viihdettä

- Se yksinkertaisesti kiinnostaa ihmisiä
- Eihän esim. rockbändit saa mitään tukea -> tarvitseeko viihdettä tukea?
- Toisaalta esim. kaupunginorkesterit ovat hyvin tuettuja

- Usein kuulee esim. lätkälle kateellisia puheenvuoroja, joissa tukea ihmetellään, koska heillä on niin paljon rahaa omasta takaa
- Tällä hetkellä olemme tietoyhteiskunnassa -> seuraava kehitysvaihe on elämysyhteiskunta
- Urheilun merkitys elämysten tuottajana on valtavan iso
- Taloudelliset virrat alkavat kietoutua urheiluun tai muihin elämyksiin -> sen takia huippu-urheilun tukeminen on tärkeää, koska se on taloudellisesti kannattavaa
- Tätä kautta huippu-urheilun merkitystä pystytään myös perustelemaan
- Urheilulla jumalattomat katsojamäärät TV:ssä
- Muuta viihdettä ja kulttuuria tuetaan valtavasti julkisin varoin
- Miksi sitten ei tätä viihdettä, joka yhdistää kansaa ja tuo elämyksiä?
- Taiteen ja muun kulttuurin ei ole tarvinnut perustella merkitystään sen takia, että se on integroitu tähän yhteiskuntaan niin vahvasti
- Urheilu on halunnut säilyttää oman autonomiansa -> tukea kyllä halutaan, mutta ei haluta yhteiskunnan osallistuvan päätöksentekoon
- Siksi sitä on vaikea tukea ja vaikea hyväksyä

5. Urheilu kasvattaa hyvää ainesta yhteiskuntaan

- Huippu-urheilu vaatii paljon
- Millaisia urheilijoita he ovat, millaisia opiskelijoita he ovat, mitä tarkoittaa näiden yhdistäminen?
- Vaatii suunnitelmallisuutta ja tehokasta ajankäyttöä -> millaisia ihmisiä näiden asioiden kautta yhteiskuntaan kasvaa urheilun parissa?
- Sitä kautta saattaa kasvaa esim. hienoja johtajia suomalaisen yhteiskuntaan ohjaamaan meitä monessa muussakin asiassa
- Tämän asian urheilukulttuurin kanssa tekemisissä olevat itse tietävät, mutta tämä pitää osata sanoittaa myös muille
- Esim. samassa koulussa voi olla opettajia, jotka eivät ymmärrä, millaisia nuorten urheilijoiden päivät ovat ja millaisia ihmisiä sitä kautta kehitty
- Tämä pitäisi osata avata: millaisiin asemiin suomalaiset urheiluihmiset ovat nousseet, koska he ovat päämäärätietoisia, sitoutuneita, aikataulusuunnittelukykyisiä jne.
- Pikkulapset fanittavat esikuvia ja vanhukset ovat innoissaan mitaleista -> huippu-urheilun merkitystä kyseenalaistavalle keski-ikäiselle väestölle tämä voisi olla se tapa, jolla sitä merkitystä perustella
- Selkeämpi sanoittaminen ja toistaminen
- Sitä ei kauheasti ole tuotu julki, mihin ammatteihin huippu-urheilijat päätyvät tms.
- Enemmän nähdään niitä tarinoita, kun päädytään ojaan

6. Huippu-urheilun tukeminen on taloudellisesti järkevää

- Tuki on rahoitusinstrumenttina aika vanha
- Ennemminkin voisi hakea riskijakoon instrumentteja
- Esim. merkittävät arvokilpailut Suomessa – tukea ei välttämättä tarvita, mutta riskien jakamista tarvittaisiin
- Jos tulot ja menot ynnätään, tapahtumat ovat taloudellisesti kannattavia, vaikka järjestäjä joutuu usein maksamaan niistä kovaa hintaa -> esim. Lahden MM-hiihdot 2017
- Usein unohtuu myös se, että Veikkaus-voittovarot tulevat välillisesti tai välittömästi pitkälri huippu-urheilun kautta -> tätä ei osata tuoda julki

7. Urheilun arvopohja kuin suoraan arvohierarkiasta

- Mitä arvot ovat?
- Ensiksi ovat hedonistiset arvot -> onni, mielihyvä, ilo, nautinto ja aistillisuus – nämä tulevat urheilusta jo viihteellisyyden kautta katsojana
- Vitaaliset arvot -> elämä, terveys, tahto ja kuntoisuus – nämä osuvat urheiluun aivan suoraan
- Oikeusarvot -> oikeudenmukaisuus, ihmisoikeudet, tasa-arvo ja laillisuus – urheilu on ollut selvimmin yhteiskunnassa esim. rasismia vastaan
- Oikeudenmukainen liittyminen yhteisöön tulee luontevasti urheilun kautta
- Jos perustelua haetaan, ne on syytä hakea arvohierarkiasta -> sen jälkeen vasta sanallistaa

Miksi huippu-urheilua ei tulisi tukea?

1. Huipulle voi päästä ilman tukeakin

- Ne, jotka ovat riittävän hyviä, pääsevät huipulle ilman tukeakin
- Esim. Kimi Räikkönen – siellä se on huipulla, vaikka urheilulukioita tms. ei ole käytykään
- Räikkönen kuitenkin poikkeustapaus – yksittäisiä tulee läpi, jos saavat sen tuen muuta kautta (esim. varakas perhe)
- Jos näin ajatellaan, tosi moni sellainen, joiden perheellä ei ole varaa tukea urheilua, putoaa pois
- Tai jos ei vaikka asu sellaisella paikkakunnalla, jossa ei ole tarvittavia olosuhteita
- Miksi mahdollistaisimme vain yhdelle kymmenestä huipulle pääsyn, jos voimme mahdollistaa sen, että huipulle pääsee kymmenen kymmenestä
- Tullaan siihenkin, että jos on yksin huipulla, ei välttämättä kehitykään optimaalisesti
- Vaikka sinne huipulle pääsisikin, harva laji on sellainen, jossa huipullakaan on kaupallisia mahdollisuuksia
- Yleensä tilanne on se, että huipulle päästäkseen pitää saada tukea
- Jos ylipäätään halutaan, että ko. lajeissa halutaan huipulle, ainoa mahdollisuus on tukeminen valtion puolelta
- Ilman järjestelmää ei olisi mitään polkua tai tietä maailman huipulle
- Yksilöurheilijat eivät maksa siitä, että joku tekee heille sen tien -> huippu-urheilun tukeminen on pakollista, jos maailman huipulla aiotaan pärjätä eri lajeissa
- Moni urheilija menee lajinsa huippu-urheilujärjestelmän läpi ja valittaa, että häntä ei ole tuettu
- Niin se menee, kun rahaa ei konkreettisesti anneta käteen
- Urheiluihmisten tehtävä on kuvata, millä tavalla sitä polkua on tuettu
- Siinä on iso työ, jota urheilussa ei ole tehty oikein

2. Varoja tulee siirtää liikkumattomuuden estämiseen

- Ei ole mitään tutkimustietoa siitä, että huippu-urheilu lisäisi kansalaisten liikkumista
- Samaan aikaan julkiset varat ovat hupeneva kansanvauraus, ja Veikkaus-voittovarot ovat veronomainen tulo yhteiskunnalle
- Meillä ei ole varaa tukea huippu-urheilua, vaan ne varat täytyy laittaa liikkumattomuuden ehkäisyyn
- Ei ole yhteiskunnan tehtävä rakentaa esim. yhdelle huipulle suorituspaikkoja kuntoon
- Yhteiskunnan tehtävä on saada kansalaiset liikkumaan enemmän ja tekemään sitä kautta pidempiä työuria

- Huippu-urheiluvarat voisi siirtää esim. koulumaailmaan, jolloin meillä olisi kuitenkin niitä asiantuntijoita käytössä -> sieltä voisi sivutuotteena tulla myös huippu-urheilijoita
- Ehdotus viiteryhmästä: kaikki suomalaiseen urheiluun laitettu raha ohjattaisiin alle 18-vuotiaiden nuorten asioiden kuntoon laittamiseen -> kaikki, mitä sen jälkeen tapahtuu, on yksilön vastuulla
- Haasto: Eikö olympiakisoihin valmistautumiseen tarvita mitään tukea?

3. Huippu-urheilu ei sovi pohjoismaiseen hyvinvointiyhteiskuntaan

- Huippu-urheilu on luonteeltaan niin epätasa-arvoista
- Kaikki eivät voi voittaa huippu-urheilussa
- Minkä takia kilpailua pitää lietsoa huippu-urheilussa?
- Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta päästä siihen huippujoukkueeseen, ja sen takia liikuntaa lopetetaan
- Kaikkea huippu-urheiluakaan ei tueta samalla tavalla – osa lajeista jää toistensa varjoon
- Monessa lajissa on maailman kärkiurheilijoita, vaikka ei tueta millään tavalla julkisesti
- Yksikään moottoriurheilija ei ole koskaan saanut huippu-urheilutukia (nyt on yksi – muutaman maailmanmestaruuden endurossa voittanut Eero Remes)
- Endurossa taistelee seitsemän suomalaista kymppin joukossa luokissaan, ja yksi heistä on jonkinlaisen tuen piirissä
- Harva urheilija aloittaa urheilemisen olettaen, että se pöytä on täysin katettu -> oman työn kautta sinne huipulle halutaan päästä
- HUOM! Tärkeää erottaa mahdollisuuksien tasa-arvo ja lopputulosten tasa-arvo
- Ei kukaan voi haluta sitä, että meillä olisi tulosten tasa-arvo – se on kommunismia
- Huippu-urheilu nimenomaan luo mahdollisuuksien tasa-arvoa
- Huippu-urheilijan polulle lähtevillä on kaikilla mahdollisuus kasvaa huippu-urheilijaksi
- Yhteiskunnassa on toki eri taloudellisista lähtökohdista ponnistavia perheitä ja eri harrastukset maksavat eri määriä
- Jos esim. köyhän perheen neljä lasta haluavat kaikki pelata jääkiekkoa, se on mahdoton yhtälö
- Ainoa mahdollisuus luoda tasa-arvoinen järjestelmä on toimia koulumaailman sisältä
- HUOM! Voisi toki ajatella niinkin, että juuri tämän takia on tärkeää, että yhteiskunta tukee huippu-urheilua ja mahdollistaa sen kaikille taustoista huolimatta

4. Nationalismin lietsominen lisää kansainvälisiä jännitteitä

- Minkä takia pitää tukea nationalismia globaalissa yhteiskunnassa?
- Lippua nostetaan tankoon ja soitetaan kansallislaulua -> sillä vain lisätään eri maiden välisiä jännitteitä
- Esim. lukion rehtorilta on kysytty, minkä ihmeen takia Suomen lippu liehuu itsenäisyyspäivänä
- Näihin argumentteihin täytyy keksiä vasta-argumentit – yhteiskunta on muuttunut
- Voi miettiä sitäkin kautta, että kuinka moni ihminen on kiinnostunut suomalaisesta ja kuinka moni kansainvälisestä urheilusta?
- Ei kaikkia kiinnosta, onko se suomalainen, joka pärjää
- Osaa toki kiinnostaa

5. Huippu-urheilun käsite vaikea määritellä

- Ylipäätään huippu-urheilun käsitteen määrittäminen tärkeää – siitä on niin monenlaisia käsityksiä
- Moni kansalainen näkee sen kapeasti yhtä kuin ammattiurheiluna

- On syytä laajentaa sitä, mistä puhutaan – se on paljon muutakin kuin jääkiekko, jalkapallo ja F1, joissa on oikeasti mahdollista päästä tienaamaan
- Ammattiurheilijakaan ei aina kaikissa tapauksissa ole huippu-urheilija ainakaan kaikilla mittareilla
- Osittain myös mielipidekysymys -> sen takia määrittelemine on haastavaa
- Ammattiurheilijaksi Suomessa määritellään sellaiset urheilijat, joilla on vakuutus, jossa bruttotulot määritellään 11200 euroon -> se oikeuttaa moneen sosiaaliturvaan (köyhyysraja on 14200 e nettona)
- Onko se ammatillisurheilua, jos ihminen pysyy juuri ja juuri hengissä? Vai onko se sellaista tulotasoa, että pystyy elämään jotenkin järkevästi?

"Kulttuurihenkilöt" 3.3.2018

Johdattelija ja kirjaaja: Reetta Meriläinen

Virittelykysymykset

Mitä arvoja huippu-urheilu synnyttää omassa elämässäsi ja laajemmin suomalaisessa yhteiskunnassa?

Huippu-urheilijat elävät kurinalaisesti, tavoitehakuisesti ja peräänantamattomalla tavalla päämääräänsä pyrkien. Samaa tarvitaan millä tahansa alalla huipputuloksiin pyrittäessä: harjoittelua, hyvää fyysistä ja psyykkistä kanttia, oppimishalua, yhteistyötä, pitkäjänteisyyttä, kestävyyttä. Tästä näkökulmasta jaan huippu-urheilun arvot.

Pyrkiminen parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen innostaa. Keskinkertaisen, helposti saavutettavan karttaminen – siinä on jokin moraalinen ulottuvuus.

Mikä huippu-urheilussa arveluttaa? Onko syitä, miksi huippu-urheilua ei pitäisi tukea?

Arveluttaa keinot, niiden takana olevat arvot: tarkoitus pyhittää keinot...onko rehtiä, reilua kilpailua? Tässä eritoten Lahden taannoisten hiihtokisojen varjo ja sen takaa paljastunut organisaation aikamoinen mädännäisyys.

Lisäksi arveluttaa huippu-urheilun tukemisen organisoiminen: kuinka paljon tuesta menee organisaation pyörittämiseen (hierarkiaan, koordinointiin, yleiskustannuksiin), kuinka paljon päätyy urheilijoille. Tämä täytyisi tehdä nykyistä paljon läpinäkyvämmäksi.

Olen itse ollut yhden nuorten liikkumista edistävän start upin kautta tekemisissä Valon/Olympiakomitean kanssa: toiminnasta ei tullut tehokasta tai ammattitaitoista (organisaation johtamisen näkökulmasta) kuvaa, kuvioissa pyöri kaikenlaisia maailmalla erilaisia PR-kuvioita hoitelevia tyypejä erilaisin päällikkönimikkein – paljon puhetta, vähän villoja.

Varsinaiset kysymykset

Iso kuva: Miksi huippu-urheilu on tärkeää juuri tänä päivänä?

Yksi osa osaamis pohjaa, identiteettiä, maakuvaa ja sellaisena tärkeä. Ei kuitenkaan ylitse muiden: koulutustaso, taide, tiede, teollinen osaaminen jne. myös tärkeitä.

Onko se tärkeämpää kuin joskus ennen – ei minusta. Aiemmin Suomi päti usein urheilun kautta, nykyään olemme monella tavalla kehittyneiden maiden etujoukoissa ja voimme päteä paljon laaja-alaisemmin. Huippu-urheilu on yksi joukossa.

Ei huippu-urheilu itsessään ole tärkeä. Se on tärkeä siksi, että Suomi pienenä kansakuntana tarvitsee huippuosaa jolla jokaisella osaamisalueellaan: teknologiassa, ekologiassa, koulutuksessa, terveydenhuollossa, taiteessa. Huippu-urheilu pitäisi nähdä osana tätä Suomen osaamista. Muuten: Tämä huippu -sana on kyllä kiintoisan hupaisa.

Ja lopuksi tarina (joka on tosi). "Mie en nyt ehi juttelemaan, toteaa puhelimeeni 77-vuotias tätini, kun Pitkämäki heittää." Minä - urheilusivut aina ylihypänneenä - hämmennyin. "Oi, kun mie aina seuraan näitä urheilukisoja. Tässä iässä sydän sykkii ilosta vain näissä urheiluvoitoissa. Muistaa sen, miten se sykki joskus muutoinkin"

Huippu-urheilu osoittaa, että tekemällä hurjasti töitä ja harjoittelemalla voi saavuttaa ihmeitä – malli joillekin nuorille.

Rauhanomainen tapa käydä ”sotaa” muita maita vastaan ja purkaa ylikehittyntä kansallisuusajattelua; Huippu-urheilu on vähän väkivaltaa sisältävää jännitystä. Saattaa innostaa kuntoliikuntaan joitakin, itse kyllä epäilen vahvasti tätä vaikutusta! Huippu-urheilun pitäisi opettaa myös häviämään (tärkeä taito kaikkialla yhteiskunnassa) – mutta opettaako se?

Miksi huippu-urheilu ei ole tärkeää?

Kilpaurheilun tärkeys on harha, kilpaurheilun rooli on yhteiskunnassa täysin ylikorostunut. Kielteisiä puolia: Huippu-urheilussa korostuu kohtuuttomalla tavalla kansallisuus ja nationalismi – se tukee muutenkin vaarallisesti nousussa olevaa sisäänpäin kääntyneisyyttä ja suvaitsemattomuutta. Huippu-urheilu vaatii paitsi rahaa myös miltei kohtuutonta panostusta urheiluun, usein kaiken muun kustannuksella; menestyksen jälkeen vaikeus löytää kohtuullista normaalia elämää. Kehittää epäterveitä fanijoukkoilmiöitä ja – käyttäytymistä. Huippu-urheilun valtavat kilpailupaineet tuottavat sairaita ilmiöitä: Doping, lahjonta ja korruptio, erilaiset henkilökohtaiset ”pelit”. Huippu-urheilija ei tervettä päivää näe, eikä ainakaan tervettä vanhuutta. Huippu-urheilun tarjoaman jännityksen voi korvata monelle muullakin ja paljon halvemmalla keinolla.

- Mitä arvostat eniten huippu-urheilussa?

Arvostan sitä, että monien huippu-urheilijoiden esimerkillä/elämäntarinoilla on positiivinen vaikutus yhteiskuntaan, eritoten nuoriin (esim. Selänne, Iiro Niskanen, Emmi Rukajärvi): liikuntaharrastuksen lisääminen, usko omiin mahdollisuuksiin, kohti tavoitteita pyrkiminen.

Huippu-urheilu vikoineenkin on rauhanomainen tapa kohdata kansojen ja ihmisten tasoilla. Huippu-urheilussa on luomujännitystä. Ei tarvita keinotekoisia seikkailujuttuja.

- Millaisia tarinoita huippu-urheilu synnyttää?

Määrätietoisella työllä voi pärjätä. Yksi kansallisen ’sisun’ vahvistava elementti.

Huippu-urheilijoiden tarinoissa on paljon vaikeuksista voittoon -tarinoita, ja paljon myös niitä, joissa vasta monien pettymysten jälkeen tulee voittoja.

Joukkueurheilussakin on paljon tarinoita siitä, kuinka sitkeys ja usko omaan porukkaan tuo lopulta palkinnon.

Toisaalta on aika hurjia tarinoita kateudesta ja kamppailuksista, tappioiden vaikeudesta.

- Mitkä ovat huippu-urheilun varjot?

Doping. Urheiluorganisaatioiden ympärillä leijuneet epäselvyydet (peittely, rahasotkut). Käyttäytyminen julkisuudessa...esim. juopuneet johtohenkilöt vaikkapa voitokkaista lätkäkisoista palattaessa.

Doping ja siihen liittyvä valheellisuus. Suurten kansainvälisten järjestöjen pröystäily, holtiton rahankäyttö. Korruptio ja alttius lahjonnalle. Olympiakisojen päättyminen maihin, joissa on diktatuuri tai joissa poljetaan ihmisoikeuksia.

Eroaako huippu-urheilu korkeakulttuurista? (Miksi kulttuurin ei tarvitse perustella itseään?)

Kyllä kai korkeakulttuurinkin täytyy nykyään perustella itseään (kokemusta on esim. varainhankinnasta oopperalle). Käsittääkseni urheilun on edelleen selvästi helpompi saada yritys-sponsoreita kuin orkestereiden/teatterin/oopperan.

Huippu-urheilu eroaa korkeakulttuurista hyvin monella tavalla: Kulttuurin avulla ihminen kehittää korkeampia ominaisuuksiaan, ei aggressioitaan ja kilpailullisuuttaan, kuten huippu-urheilussa. Kulttuuri saa sekä kulttuurin tuottajissa että sen vastaanottajissa aikaan laaja-alaista älyllistä ja henkistä kehitystä. Kulttuuri ja siitä nauttiminen kehittää matemaattista ja kielellistä lahjakkuutta sekä empaattisuutta. Kulttuuri tukee luovuutta ja innovatiivisuutta, johon koko yhteiskunnan kehitys ja hyvinvointi perustuu.

Kulttuuri vaikuttaa katsojaan paljon laaja-alaisemmin positiivisesti kuin huippu-urheilu - joka saa täysin kohtuuttoman paljon aikaa tiedotusvälineissä verrattuna korkeakulttuuriin, SIVISTYSVALTION peruspilariin. Ihan jo lähtökohtaisesti huippu-urheilussa ja korkeakulttuurissa on paljon samaa: korkea laatuvaatimus, vaadittu työn määrä, ponnistelu, tavoitteet, paras osaaminen. Siinä, miten ja missä osaamista esitetään, on eroja. Ehkä myös osaamisen laaja-alaisuudessa.

Menestys

- Onko suomalaisten huippu-urheilumenestys tärkeää? Kuinka tärkeää? Miksi?

Jos urheilun rahoitusperusteena käytetään huippu-urheilua – ei väen 'liikuttamista' kansanterveyden nimissä – on menestys tärkeää. Muuten putoaa pohja, uskottavuus. Menestyksellä on myös oma roolinsa (muiden elementtien kanssa) siinä miten Suomi koetaan täällä kotona ja maailman kisakentillä.

Suomen kokoisien maan on idioottimaista yrittää päihittää paljon suurempia maita nimenomaan maana – yksittäiset urheilijat voivat urheilla minkä maan nimissä tahansa, jos tähtäävät kansainväliseen menestykseen.

Yhteisöllisyys

- Millaista yhteisöllisyyttä huippu-urheilu synnyttää? (urheilijayhteisöt, faniyhteisöt, vapaaehtoisyydet)

Synnyttääkö huippu-urheilu näitä yhteisöjä? Vai synnyttävätkö nämä yhteisöt niitä huippuja? Nuorten urheilu pyörii pitkälti vanhempien ja vapaaehtoisten toimesta. Ja ainakin futisjunnuilla yhteisöllisyys syntyy siitä omasta joukkueesta...lisäliimana kansainväliset idolit a la Messi ja Neymar.

Varmasti huippu-urheilu tuottaa yhteisöllisyyttä joillekin huippuyksilöille ja kaljaporukoille, mutta on monia muita paljon halvempia ja terveempiä tapoja saada aikaan yhteisöllisyyttä laajemmin. monipuolisemmin ja sekä henkisesti että fyysisesti terveemmin.

Seuratoiminta on joillakin paikkakunnilla varmin tapa päästä tutustumaan saman mielisiin. Sama faniporukoissa. Yhteinen asia ja yhteiset kiinnostukset yhdistävät. Hauskanpidolla on itseisarvoakin (ei tarkoita vain yhdessä ryypäämistä). Sekä maajoukkueissa että seurajoukkueissa syntyy kestäviä ihmissuhteita, ystävyksiäkin.

Kansalaistoiminta / kansanliike

- Mikä merkitys vapaaehtoistyöllä on huippu-urheilulle?

Elintärkeä. Huippu-urheilun muodollinen organisointi vaatii kunnan rukkaamista uskottavuuden parantamiseksi. Mikä merkitys koululiikunnalla ja urheilulukioilla on?

Vapaaehtoistyö on huippu-urheilunkin maaperä. Sitä pitäisi hoitaa hyvin.

Ilman vapaaehtoistyötä Suomessa ei olisi urheilua, eikä siitä sikiävää huippu-urheilua.

Vapaaehtoisporukoissa ts. seuroissa rakennetaan myös urheilun eettistä pohjaa ja ajatusta reilusta pelistä. Tai sitten ei rakenneta. Kentän laidalla kiroilevat vanhemmat pitäisi panna maksamaan sakkoa tai poistaa kokonaan pilaamasta nuorisoa.

- Mitä huippu-urheilu olisi ilman vapaaehtoistyötä?

Mistäpä ne huippu-urheilijoiden alut kasvaisivat ilman vapaaehtoistyötä? Meillä kun ei (onneksi!) ole valtiollista urheilijoiden koulutusjärjestelmää.

Huippu-urheilu on passiivisten penkkiurheilijoiden kansanliikettä. Se on myös harhaanjohtettujen lasten ja nuorten ja heidän harhaanjohtettujen vanhempiansa hyväksikäyttämistä.

Huippu-urheilu heijastaa vahvasti yhteiskunnan macho-kulttuuria: Pohjana on MIESTEN huippu-urheilu (tyttöystävät katsojina, äidit huoltajina, naiset ihailijoina; kaksinaismoralistinen kielenkäyttö, kaljoittelu jne.)

”Menesty tai kuole”-mentaliteetti tuhoaa valtavan määrän ei-menestyjiä matkalla muutaman tuetun yksilön menestykseen.

Huippu-urheilu ei olisi mitään ilman harhaanjohtettujen vapaaehtoistyötä.

Liikunnallinen elämäntapa

Huippu-urheilijoilla varmaan on vaikutusta liikkumiseen. Erityisesti nuorille idoleilla on iso merkitys, nykyisessä kv. maailmassa ne voivat kyllä olla ja usein ovatkin ei-suomalaisia, ne vaikuttavat liikuntaharrastusinnostukseen.

Huippu-urheilu on syytä kokonaan erottaa liikunnallisesta elämäntavasta. Suurten joukkojen terveen liikkumiskulttuurin luominen ei vaadi uhoavaa kilpailullisuutta vaan yksilöiden erot huomioon ottavaa, kannustavaa innostamista ja ohjausta.

Huippu-urheilu ja koko kansan liikuttaminen ovat kaksi täysin erillistä todellisuutta.

Voi olla, että eniten liikunnalliseen elämäntapaan vaikuttavat koti ja kaverit, nimenomaan lapsuuden ja nuoruuden kaveripiiri. Huippu-urheilijoilta voi tulla hetkellistä innoitusta, ehkä alkupotku harrastuksen aloittamiseen. Huippu-urheilijoita matkitaan aina pukeutumista ja hiustyyliä myöten (Neymar).

Innostaako huippu-urheilu liikkumaan?

Arvostan sitä, että huippu-urheilijat tuovat todellista mielikuvaa siitä, että kaikkea ei saa heti ja helposti: tässä ajassa pitkäjänteisyyden esikuvilla lienee suurempi merkitys, kun nyt edes ymmärrämme. Nämä julkisuuden hahmot opettavat myös pettymään. Ja sitten taas myös iloitsemaan.

Mietin toki myös sitä, miten palkintojen loisteesta siirtyy ns. reserviin.

Surullisia kertomuksia on. Repiikö kansa kaiken heistä, joita ehkä on vain piiskattu voittamaan eikä tuettu opettelemaan arkeen.

- Ovatko huippu-urheilu ja koko kansan liikuttaminen kaksi erillistä todellisuutta?

Rahojen ja resurssien suhteen näkökulmani on kansakoulutaustainen: kaikki lapset kehiin ja koulutukseen! Suomea ei rakenneta urheilun(kaan) suhteen muutoin kuin tarjoamalla vahva ja voimaannuttava perusresurssi paikallistasolle: siellä ne tulevat huiput voivat rauhassa kasvaa.

Niin kuin jo aiemmin totesin puhuessani rahoitusperusteista ja menestyksestä: siitä näkökulmasta ovat (erillisiä todellisuuksia). Huippu-urheilun rahoittamista ei voi minusta perustella koko kansan liikuttamisella.

Huippu-urheilua pitää perustella huippu-urheilun omilla komponenteilla – huippuosaamisella, viihteellä, globaalisti jaetuilla kokemuksilla, kiinnostavuudella, elämyksillä ja tunteilla. Huippu-urheilu on niin vahvasti liiketoimintaa, että sen pitää rahoittaa itse itsensä.

Talous

- Onko huippu-urheilu kansantaloudellisesti järkevää?

Huippu-urheilu on osa identiteetin, maakuvan, osaamispohjan rakentamista. Jos siihen satsatut panokset tuottavat menestystä, vahvistaa se osaltaan itseluottamusta/uskoa ja luo positiivista kierrettä...epäsuorasti myös talouteen.

- Mitä taloudellisia hyötyjä huippu-urheilu tuo? Mitä kustannuksia huippu-urheilu aiheuttaa?

Huippu-urheilulla on epäsuora vaikutus. Sponsoreiden saamat mahdolliset hyödyt: tuetun urheilijan/joukkueen menestyksen kautta syntyvä näkyvyys. Tällä hetkellä kustannukset: organisointi – yleiskustannukset liian suuret.

Suomea myyvät kansainvälisesti paljon enemmän kilpa-autoilusankarit kuin urheiluvoittajat, (ja nehän tekevät sen kaikkien terveen elämän ja luonnonsuojelun tavoitteiden vastaisesti!!)

Niillä resursseilla, joita julkinen sektori, sponsoriyritykset ja vapaaehtoiset puurtajat uhraavat huippu-urheilun hyväksi, saataisiin ihmeitä aikaan kansanterveyttä ja iloisia ja tasapainoisia kansalaisia tuottavan hui - ja kuntoliikunnan alalla.